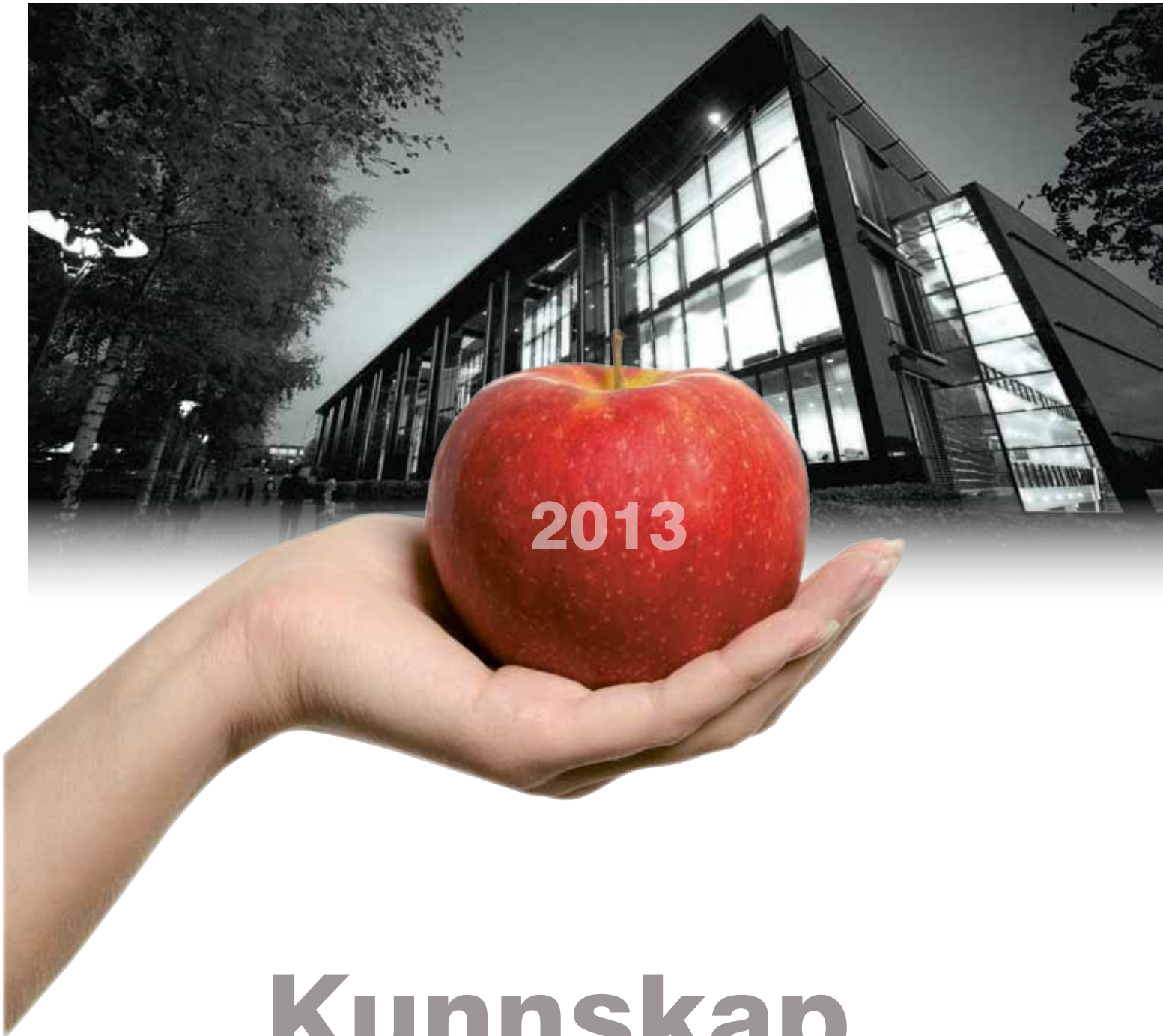

UiO : **Universitetet i Oslo**

«Rapport og planer 2013-2014»

Behandlet i universitetsstyret 11. mars 2014

2013

Kunnskap forandrer alt

Høydepunkter fra årsrapporten
for Universitetet i Oslo – 2013

UiO : Universitetet i Oslo

Innhold:

04 Innledning

- 04 Innledning
- 06 Mer utdanning og forskning for pengene

12 Utdanning ved UiO

- 12 NOKUT-godkjenning
- 12 Gode undervisere
- 12 Forhindrer frafall
- 13 Studentombudet
- 13 Ny utdanning for realfagslærere
- 13 Nye læringsformer
- 14 Science without Borders
- 15 UiOs ledelse

07 Innovasjon ved UiO

- 07 Inven2
- 07 Rektors utfordring
- 08 Innovasjonsprisen til teknologi for global helse
- 09 Brukerdrevet innovasjon

• Innledning

Universitetet i Oslo (UiO) har ambisjoner om å styrke sin posisjon som et ledende universitet med fremragende forskning og forskningsbasert utdanning. UiO skal utvikle seg til et av de beste universitetene i Europa, være et faglig kraftsenter, en strategisk aktør og en etterspurt partner i internasjonalt samarbeid.

Universitetet i Oslo er en kunnskapsleverandør for Norge. Gjennom et bredt kontaktnett skal vi sikre at forskning som skjer internasjonalt, kommer til nytte også nasjonalt, og være en viktig bidragsyter til den internasjonale kunnskapsallmenningen.

Eiendom

UiO forvalter en stor eiendomsportefølje. Vi arbeider med en masterplan for utvikling, rehabilitering og forvaltning av universitetets eiendommer. Livsvitenskapsbygget er det største prosjektet i porteføljen.

En stor del av UiOs bygningsmasse er gammel. Behovet for rehabilitering og fornyelse er stort.

Kontakt med myndigheter

UiO ønsker å ha et tett og konstruktivt samarbeid med den til enhver tid sittende regjering. Vi vil sette sektorens behov på dagsordenen. Samtidig skal universitetet

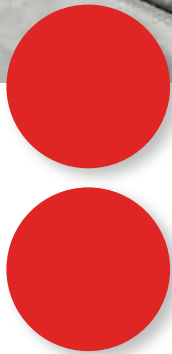
være en kritisk stemme i samfunnsdebatten. Vi skal belyse behov med tanke på fremtiden, ikke bare nåtiden.

Strategic Advisory Board

UiO etablerte i 2012 et internasjonalt Strategic Advisory Board (SAB) som skal være med på å utvikle universitetets posisjon. Rådet er satt sammen av syv høyprofilerte, internasjonale eksperter, det skal gi en tilbakemelding om hvor UiO står i dag og om hva som må til for å nå målene i Strategi 2020. SAB skal overlevere sine anbefalinger i løpet av 2014.

Måloppnåelse

Styret har fastsatt seks interne resultatindikatorer. Målene for 2014 ble satt i 2011, og resultatene er positive. UiO gjør det godt med tanke på publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk, EU- og NRF-tildelinger. Det samme gjelder avlagte doktorgrader. Vi har utfordringer når det gjelder måloppnåelse for studiepoeng og antall utvekslingsstudenter.

Internt handlingsrom

Prosjektet Internt handlingsrom (IHR) ble ferdigstilt i 2013. Målet med prosjektet har vært å styrke universitetets primæraktivitet – utdanning og forskning. Ved å gjennomgå administrasjon og forvaltning ved UiO har vi kommet frem til bedre rutiner, systemer og organisasjonsformer som frigjør ressurser og øker kvaliteten på vår virksomhet. 50 millioner kroner er overført fra sentralt hold ved UiO og lagt inn i fakultetenes rammer. Midlene skal blant annet bidra til å sikre og forbedre studiekvaliteten.

Likestilling

Likestilling og karriereutvikling uavhengig av kjønn er viktig for UiO, og også prioritert i Strategi 2020. Handlingsplanen for likestilling etablerer konkrete mål, og det er grunn til optimisme. Vi ser en økning i andel kvinnelige professorer, selv om utviklingen går senere enn vi ønsker. UiO har 41,2 prosent kvinnelige førsteamanuenser, høyest blant de norske universitetene.

Universitetsledelse

Våren 2013 ble det valgt et nytt rektorat ved UiO. Rektor Ole Petter Ottersen ble gjenvalgt for fire nye år, og har med seg prorektor Ruth Vatvedt Fjeld og viserektorene Ragnhild Hennem og Knut Fægri.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe ble tilsatt som universitetsdirektør for seks nye år.

Styret har ny sammensetning fra 2013. Kunnskapsdepartementet peker ut de eksterne representantene, som nå er Idar Kreutzer, Anne-Marie Engel, Kjetil Trædal Thorsen og Anne Aasheim. Professorene Kristian Gundersen og Karin Widerberg er representanter for de faste vitenskapelig ansatte, stipendiat Liv Elisif Kalland er representant for de midlertidige vitenskapelig ansatte og Ole Martin Nodenes er representant for de teknisk-administrativt ansatte. Eva Holte Enoksen og Ådne Hindenes er nye studentrepresentanter.

Styrets arbeid evalueres årlig. Gjennomgående er styret fornøyd med sakene som tas opp, forberedelsene av dem og måten de håndteres på i styremøter.

Ole Petter Ottersen
Rektor

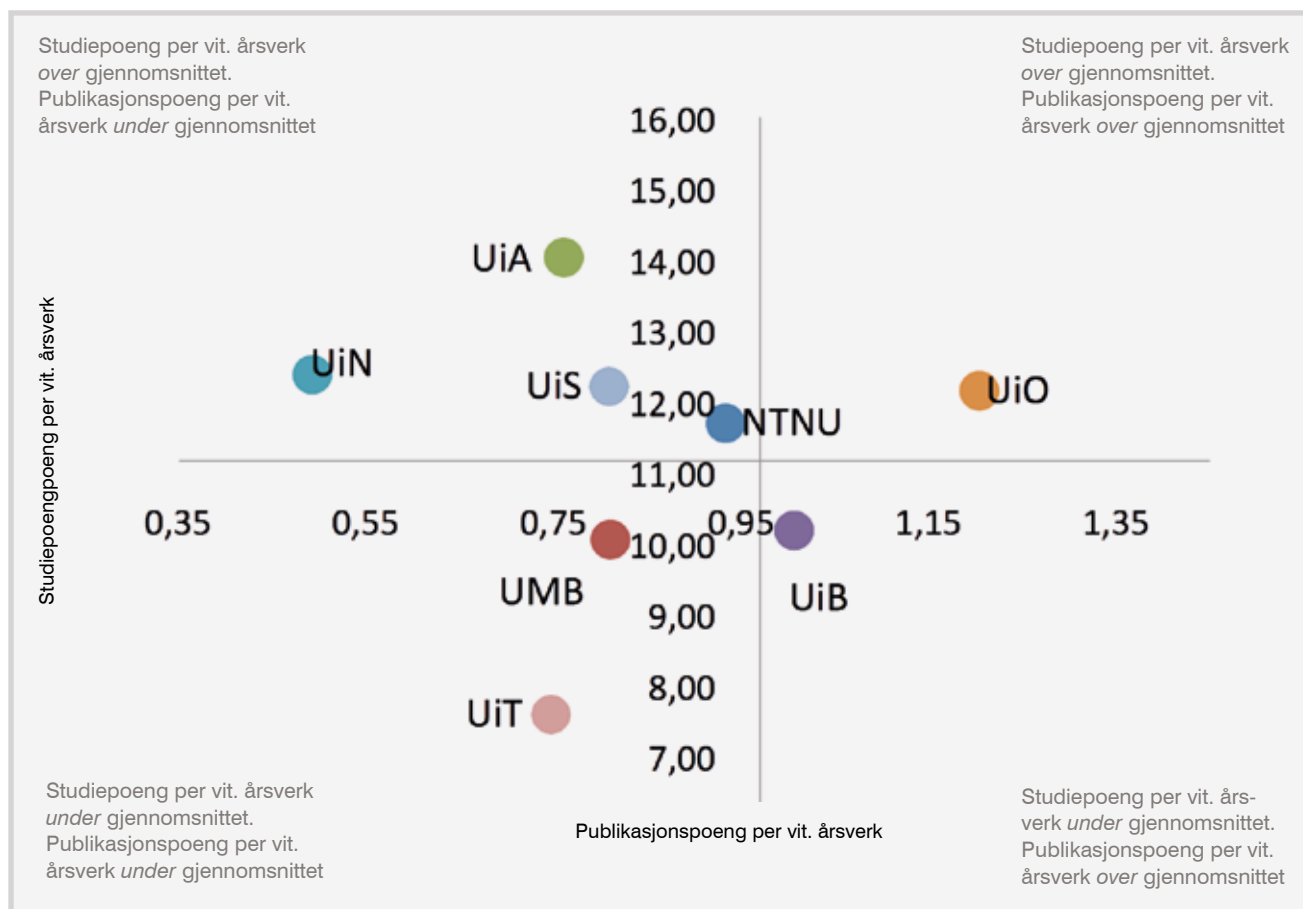
Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
Universitetsdirektør

Mer utdanning og forskning for pengene

Sammenliknet med de andre universitetene i Norge gjør UiO det best når vi måler forskning (publisering) og utdanning (studiepoeng) opp mot antall vitenskapelige årsverk.

Figuren under, som bygger på gjennomsnittlige verdier for årene 2009–2012, viser en stor spredning blant de åtte norske universitetene. UiO ligger gjennomsnittlig 25 % over gjennomsnittet av alle åtte når vi måler publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk og 9 % over gjennomsnittet når vi måler avlagte studiepoeng per vitenskapelig årsverk. Dette viser at UiO utnytter sine ressurser på en god måte.

Forskning og avlagte studiepoeng målt mot antall vitenskapelige ansatte

Tallene er hentet fra DBH og basert på gjennomsnittsverdier for 2009–2012. Neste versjon av rapporten, som kommer i april/mai, vil inkludere tall for 2013.

• Innovasjon

2013 var UiOs innovasjonsår. Hensikten med innovasjonsåret var å synliggjøre arbeidet som gjøres ved UiO for å utvikle ideer og funn til nye og forbedrede varer, tjenester, prosesser, organisasjonsformer eller markedsføringsmodeller til samfunnets beste. Slik skal vi komme nærmere målene nedfelt i Strategi 2020.

Gjennom handlingsplanen for innovasjon, som går fra 2013 til 2015, skal UiO styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring. Dialogen med samfunnet skal styrkes gjennom tettere samarbeid mellom institusjoner, offentlige og private virksomheter, næringsliv og myndigheter.

Inven2

Kommersialiseringsselskapet Inven2 eies av UiO og Oslo universitetssykehus (OUS). I 2013 satte Inven2 rekord i antall patenter og ideer, med hele 38 kommersialiseringer. Tretten av disse er lisenser til eksisterende næringsliv, og syv selskaper er opprettet.

Sammen med OUS har UiO bygget opp Inven2 til å bli Nordens mest effektive innovasjonsaktør, og det er nå Norges fremste innovasjonsselskap målt i antall

kommersialiseringer, inntekter fra kommersialiseringer og antall produkter på markedet.

Idétilfanget av nye innovasjoner er økt med 15 prosent i løpet av 2013. UiO er med på i alt 69 av 88 patentsøknader hos Inven2 i 2013. Årets NIFU-rapport om innovasjon viser at man får flere produktkandidater igjen per forskningskrone ved UiO enn ved andre norske universiteter, målt både i antall nye idéer og antall vellykkede kommersialiseringer. En stor andel av innovasjonene kommer fra livsvitenskapene. Det er et mål å stimulere til flere innovasjoner innen fornybar energi, for på den måten å høste fra UiOs nye energi-initiativ.

Rektors utfordring

En av hensiktene med innovasjonsåret var å bevisstgjøre studentene om innova-

UiOs definisjon av innovasjon: Innovasjoner er nye eller vesentlig forbedrede varer, tjenester, prosesser, organisasjonsformer eller markedsføringsmodeller som tas i bruk for å oppnå samfunnsnytte, herunder verdiskaping.*

(* Basert på OECDs innovasjonsdefinisjon i Oslo-Manualen: Oslo Manual – Guidelines For Collecting And Interpreting Innovation Data, 3rd Edition 2005.)

sjon, og deres egen evne til innovasjon. Vi arrangerte derfor innovasjonskonkurransen *Rektors utfordring* våren 2013.

Sammen med Oslo kommune utfordret vi studentene til å komme med nye ideer for å løse problemer knyttet til luftkvalitet, avfall og transport. Vi mottok 153 ideer. Oslo kommune og UiO fikk velge hver sin vinner blant ti finalister.

UiOs pris gikk til Jon E.A. Lund og Henrik Auråen for «Trash-tag» (merking av avfall med RFID-teknologi for bedre sortering). Kaja Berg Hjukse og Johanne Thurmann-Moe vant Oslo kommunes pris for ideen om «Den Rosa Boksen» (enklere resirkulering av farlig avfall). Vi gjennomfører *Rektors utfordring* også i 2014, da med temaet velferdsteknologi.

Forskning innen livsvitenskap ved UiO genererer flest patenter og ideer hos innovasjonsselskapet Inven2. Dette er nyvinninger som er viktige for å håndtere vår tids store utfordringer innen blant annet energi, klima og helse.

Innovasjonsprisen til teknologi for global helse

UiOs innovasjonspris gikk i 2013 til professorene Kristin Braa, Jørn Braa og Sundeep Sahay ved Institutt for informatikk. Forskergruppen har etablert det globale nettverket *The Health Information Systems Programme* (HISP). HISP har utviklet et praktisk verktøy for å håndtere helsearbeid i utviklingsland og er en viktig del av DHIS 2 (District Health Information Systems), som sørger for at helseopplysninger om pasienter i rurale, gjerne fattige områder, kan samles.

DHIS 2 er et av de største og mest vellykkede helseinformasjonssystemene i verden i dag, ifølge en ekstern evaluering gjort på oppdrag av NORAD. DHIS 2 er en internasjonal standard som potensielt dekker 1,3 milliarder mennesker fra Bangladesh til Mosambik.

Anne-Lise Børresen-Dale & Hege Russnes

Kamran Scalchian-Tabrizi

Handlingsplan for innovasjon:

Målet med UiOs handlingsplan er å gi UiOs innovasjonsinnsats et koordinert løft og å synliggjøre UiO som et innovativt universitet.

Brukerdrevet innovasjon

Ved Universitetsbiblioteket har brukerne fått anledning til å utvikle bibliotekstjenester rettet inn mot brukerne selv.

I prosjektet *Brukerdrevet innovasjon* har Universitetsbiblioteket i samarbeid med Institutt for informatikk samarbeidet om å la studenter innen interaksjonsdesign utvikle bibliotekstjenester for seg selv og medstudenter. Prosjektet har resultert i nye innovative tjenester, blant annet appen «Realfagsbiblioteket».

Det har også blitt utviklet en metodikk for brukersentrert design. Ikke minst har denne metodikken styrket kontakt og integrasjon mellom biblioteket, studenter og fagmiljø.

Rektors utfordring ble en stor suksess hos studentene, og resulterte i 150 innsendte ideer. Konkurransen ble arrangert for å øke bevisstheten og selvtiliten knyttet til innovasjon hos UiO-studentene.

TA REKTORS UTFORDRING! VINN ET SEMESTERS STUDIELÅN!

-Jeg ønsker de beste ideene for å bedre Oslos avfallshåndtering, luftkvalitet og transport. Det lønner seg for Oslo - og for deg!

I WANT YOUR IDEA!

UiO : Universitetet i Oslo

inven2

Oslo kommune

WORLD WIDE NARRATIVE

Camilla Kirkemo

Camilla Kirkemo og hennes kolleger forsker på hvordan molekyler i væske oppfører seg når væsken renner gjennom nanotynne porer. Dette gjør de fordi fremtidens olje kan pumpes opp fra minimale sprekker i skiferstein. De første beregningene er allerede gjort, og en den nye atomforståelsen kan øke norsk olje-produksjon.

Xofigo:

I vårt innovasjonsår ble det nye legemidlet Xofigo godkjent av FDA (The Food and Drug Administration i USA). Det er ytterst sjelden at et norsk legemiddel passerer dette nåløyet. Xofigo er et middel som brukes i behandling av prostatakreft og er utviklet fra Kjemisk institutt og Oslo Universitetssykehus. Den nye medisinen har skapt nærmere 60 nye arbeidsplasser på Kjeller der legemidlet produseres, og nesten 100 norske arbeidsplasser.

Forskning ved UiO danner grunnlaget for fremtidens medisinske behandling. Johannes E. R. Hov forsker på feses-transplantasjon, som teoretisk sett kan brukes til å manipulere tarmfloraen for å behandle en bestemt tilstand. Forskere inne biovitenskap ved UiO sier at vi, ti år etter at menneskets arvmasse var kartlagt, fortsatt har et stort lerret å bleke.

Sundeep Sahay, Jørn Braa &

Johannes Espolin Roksvund Hov

Dag Undlien, Hanne Winther-Larsen & Odd Stokke Gabrielsen

Haakon Bryhni

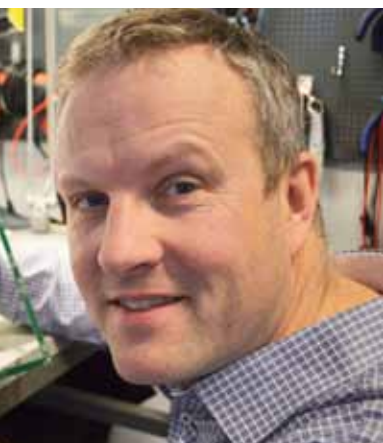

Kristin Braa

Jørn Braa, Kristin Braa og Sundeep Sahay mottok Innovasjonprisen 2013 for helseinformatjons-systemet DHIS 2. Systemet kan gi bedre helsetilbud for 1,3 milliarder mennesker, og er spesielt utviklet for å bedre helseinformatjon i rurale, fattige områder i verden.

Kommersialiseringselskapet Inven2 ledes av Ola Hjelstuen. Tobias Dahl står bak en av selskapets suksesshistorier; Elliptic Labs. Daglig leder Håkon Bryhni mener teknologien med berøingsfri skjerm vil forandre hvordan vi bruker PC-en.

inven2

Ole Kristian Hjelstuen

Tobias Dahl

Utdanning av høy kvalitet

Universitetet i Oslo er Norges foretrukne studiested, med nesten tre førstevalgsøkere per studieplass. 10 338 studenter fikk tilbud om plass ved UiO gjennom Samordna opptak.

Med våre 26 923 registrerte studenter høsten 2013 er vi Norges største universitet og kan tilby det bredeste fagtilbudet med om lag 200 studieprogrammer.

UiO tok i 2013 imot 1158 utvekslingsstudenter. Av våre egne studenter var det 702 som reiste ut gjennom våre samarbeidsavtaler med internasjonale studiesteder.

Roger Antonsen startet i 2013 opp UiO: Opplevelser, et formidlingsprosjekt som handler om å skape større interesse for realfag. Antonsen er førstelektor ved Institutt for informatikk, og er ikke redd for å utforske nye undervisningsformer.

NOKUT-godkjenning

En eksternt oppnevnt NOKUT-komiteé har vurdert kvalitetssystemet ved UiO. Konklusjonen, etter at komiteen så nærmere på to av UiOs åtte fakulteter, var at opplegg for kvalitetsarbeidet for studieprogram på bachelor- og mastergradsnivå er god. Revisjonen av systemet

sammenfaller med UiOs målrettede arbeid for å fornye undervisningen og faginnholdet, først og fremst på bachelornivå.

Gode undervisere

Professor Liv Finstad ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi, Det juridiske fakultet, ble tildelt læringsmiljøprisen 2013. Hennes gruppebaserte veiledning for masterstudenter er blitt en permanent ordning for alle masterstudenter ved instituttet. Studentene får tett oppfølging gjennom gruppesamlinger, samtidig som de får mye kontakt med hverandre og med fagmiljøet gjennom hele masterstudiet. Finstad er kjent for å ha et stort engasjement for det sosiale fellesskapet blant studentene, og er også nyskapende i sin formidling.

Studentparlamentet ga prisen «Årets underviser» til postdoktor Øivind Bratberg ved Institutt for statsvitenskap, begrunnet i hans bruk av sosiale medier og podcast, og hans innovative holdning til undervisning og studentkontakt.

Forhindrer frafall

For å forhindre unødvendig frafall, har UiO satt i gang en rekke målrettede tiltak.

Roger Antonsen & Jan Dyre Bjerknes

Ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet arrangeres det for eksempel programseminar for studenter på bachelor-nivå. Formålet er å gjøre studentene mer sammensveiset, gi dem bedre kjennskap til fagmiljøet, styrke identiteten og stoltheten over å studere ved UiO og avklare utfordringer eller behov studentene har.

Studentombudet

Som første norske utdanningsinstitusjon har UiO et eget studentombud. Studentombudet er en uavhengig bistandsperson som skal gi studentene råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon. Ombudet skal sikre at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling og at studentenes rettigheter blir ivaretatt. De første elleve månedene mottok studentombudet i overkant av 100 henvendelser.

Ny utdanning for realfagslærere

For å løfte både fremtidige lærere og elever innen realfag, utvikler Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet sammen med Institutt for lærerutdanning og skoleforskning en ny og moderne utdanning av realfagslektorer ved UiO. Viktige elementer blir integrering av datamaskinbaserte beregninger, profesjonell kompetanse og IKT i skolen, integrert og koordinert praksis, studiemiljø og mentor-

ordning, samt større fleksibilitet og individtilpasning.

Nye læringsformer

Innovasjon ved UiO skal også komme våre egne studenter til gode. Det etableres piloter med MOOCs (Massive Online Open Courses) og digitale undervisningsformer. Vi er opptatt av å utvikle «blended learning» – en god kombinasjon mellom interaktive, digitale og tradisjonelle undervisningsformer.

Flexphil er et IKT-basert selvstudium for ex.phil, hvor tanken er å gi et bedre tilbud til dem som velger

Liv Finstad

Professor Liv Finstad ved Institutt for kriminologi og retts-sosiologi mottok Læringsmiljøprisen 2013 for sitt nybrotsarbeid med gruppebasert veiledning for masterstudenter.

Velkomstsereoni

Marianne Høva Rustberggard

selvstudiumsvarianten av ex.phil. Kursopplegget har to hovedkanaler for formidling; de ordinære lærebøkene og ulike videoopptak av forelesninger, samtaler og diskusjoner. Ambisjonen er å redusere strykprosenten. Tilbudet har vært under utvikling hele 2013. Prøveordningen er satt i gang våren 2014.

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning har gjennomført to runder med digital eksamen i 2013, der studentene ikke behøver å være på campus. Eksamen som blant annet består av videocase, kan

besvares fra der studenten befinner seg. Det eneste vedkommende trenger er en PC.

Høsten 2013 avla 1460 kandidater ved Det juridiske fakultet digital eksamen.

UiO har også satt i gang et e-læringskurs i geriatrisk sykepleie, hvor videoscenarioer er viktig læringsinnhold.

Universitetsbiblioteket har, sammen med fire andre skandinaviske forskningsbibliotek, utviklet og lansert www.phdontrack.net, en fritt tilgjengelig digital læringsressurs primært for ph.d.-kandidater. PhD On Track gir kunnskap om vitenskapelige publiseringer, samt litteratur- og kildesøk. PhD On Track benyttes allerede som en ressurs ved flere universiteter internasjonalt.

Science without Borders

UiO tok i 2013 i mot 28 brasilianske studenter som kom til UiO gjennom programmet Science Without Borders. Studentene, som har mottatt et stipend fra brasilianske myndigheter, skal være her på utveksling et år. Brasil er et av UiOs satsingsland. Vi planlegger å underskrive flere samarbeidsavtaler med Brasil og innlede flere forskningssamarbeid, finansiert både fra norsk og brasiliansk side.

Realfagsbiblioteket: Siden åpningen i 2012 har realfagsbiblioteket etablert seg som en svært viktig læringsarena ved UiO. Det er Norges største forskningsbibliotek innen fysikk, astrofysikk, biofag, farmasi, geofag, kjemi, informatikk og matematikk, og utmerker seg med en bred faglig formidlingsaktivitet.

UiOs LEDELSE: Fra venstre: Viserektor Knut Fægri, assisterende universitetsdirektør Tove Kristin Karlsen, universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe, rektor Ole Petter Ottersen, prorektor Ruth Vatvedt Fjeld og viserektor Ragnhild Hennum.

Universitetsstyret, som består av elleve medlemmer, er øverste organ for Universitetet i Oslo. Den daglige ledelsen ivaretas av rektor og universitetsdirektør. Rektor Ole Petter Ottersen ble i 2013 gjenvalgt for fire nye år, og har med seg prorektor Ruth Vatvedt Fjeld og viserektorer Knut Fægri og Helene Hennum. Universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe ble i 2013 ansatt for seks nye år, frem til 2019. De skal sammen oppfylle ambisjonene nedfelt i Strategi 2020.

• Grensesprengende forskning

Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning, innovasjon og formidling, og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.

Livsvitenskap er vitenskap hvor man studerer levende organismer som planter, mikrober, dyr og mennesker i vid forstand med ulike naturvitenskapelige tilnærminger hentet fra fag som biologi, kjemi, fysikk, farmasi, molekylærbiologi, informatikk, medisin, ernæring og odontologi.

Les mer på <http://www.uio.no/forskning/tema/livsvitenskap/>

Universitetet i Oslo ligger gjennomsnittlig 25 prosent over snittet av alle universiteter her i landet når vi måler publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk. Samlet sto UiO i 2012 for 27 prosent av totalt antall publikasjonspoeng i sektoren.

UiO er det universitet i Norge som henter inn største andel inntekter fra Norges forskningsråd og EU. I den nasjonale og internasjonale konkurransen om forskningsmidler gjør UiO det stabilt bra. Dette viser at UiO gjør det godt der forskningskvalitet er avgjørende.

Det ble i 2013 avlagt 524 doktorgrader ved UiO, som er ny rekord. Det har de senere år vært arbeidet systematisk ved fakultetene for å bedre gjennomføring og fullføringsgrad. Andel internasjonale studenter som avlegger sin doktorgrad ved UiO, er økende og var i 2013 på rett over 35 prosent.

Tverrfaglige satsinger

Livsvitenskap: Livsvitenskap er forskning på biologiske prosesser og fenomener som favner hele verdikjeden fra naturvitenskap til medisin. Livsvitenskapelig forskning bidrar til at sykdommer oppdages tidligere, mens medisiner og behandling etter hvert kan skreddersys for den enkelte pasient. Livsvitenskapsmiljøene i Oslo ble i 2008 av tidsskriftet "Genome Technology" rangert blant de 20 mest lovende forskningsklynger i verden innen bioteknologi.

For fullt ut å kunne utnytte UiOs potensial innen livsvitenskap, er vi avhengig av å få samlet fagmiljøer i lokaler som muliggjør fremragende forskning. Det krever nye bygg og moderne infrastruktur. Et livsvitenskapsanlegg er derfor UiOs høyest prioriterte enkeltprosjekt, og avgjørende for å styrke innovasjonsevne og konkurransekraft. I budsjettet for 2014 er det avsatt midler til et forprosjekt for livsvitenskapsbygget.

Hilde Nilsen

Alex Read

ÅSE WETÅS

UiO er det norske universitet som har størst EU-portefølje og har så langt 23 tildelinger innen de presisjetungete ERC Grants, fordelt med 11 ERC Advanced Investigator Grants og 11 Starting Grants.

UiO er et breddeuniversitet, og har fremragende forskning innen både humaniora, samfunnsfag og realfag. De tverrfaglige satsingene reflekterer både bredde og spisskompetanse, og skal bidra å løfte UiO som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet.

UiO har fire sentre for fremragende forskning innen livsvitenskap.

UiO:Energi: Satsingen griper tak i en av verdens mest kompliserte utfordringer; overgangen til et bærekraftig energisystem. UiO:Energi skal styrke og støtte energiforskning, utdanning og innovasjon på tvers av fagdisipliner ved UiO. Initiativet ble lansert i 2012, og vil inkludere store deler av UiOs faglige bredde, fra kjemi til statvitenskap, via jus og informatikk.

Unpacking the Nordic Model: Initiativet er et svar på den økende interessen for nordisk kultur og samfunn. Formålet er å rette et kritisk søkelys på forutsetningene for den nordiske modellen, diskutere dens fremtid, og hvilke oppfatninger som finnes om den internasjonalt.

«Unpacking the Nordic Model» er et tverrfakultært initiativ, og skal omfatte forskning, undervisning, formidling og samarbeid med partnere internt ved universitetet så vel som eksterne. Målet er å etablere en permanent samarbeidsarena av samme type som Livsvitenskap og UiO:Energi. Så langt har alle fakulteter meldt inn forsknings- og undervisningsressurser som kan være relevante for satsingen. I løpet av våren 2014 ferdigstilles programplan og budsjettinnspill, og en rekke faglige møter og workshops er planlagt.

Sentre for fremragende forskning

UiO har ni sentre for fremragende forskning. I tillegg har vi et Senter for frem-

ragende utdanning sammen med UiT Det arktiske universitet.

Center for Multilingualism in Society

across the Lifespan: Senteret skal bidra til kunnskap om hvordan samfunnet kan takle utfordringene og utnytte mulighetene som følger med økt flerspråklighet. Senteret ledes av professor Elizabeth Lanza.

The Legitimate Roles of the Judiciary in the Global Order

Senteret skal analysere og vurdere internasjonale domstolers legitimitet i det internasjonale og nasjonale rettssystemet. Senteret ledes av professor Andreas Føllesdal og professor Geir Ulfstein.

Centre for Earth Evolution and Dynamics

ics: Målet for senteret er å utvikle en modell som forklarer hvordan mantelen i jordens indre påvirker jordplatenes bevegelser og forårsaker massive vulkanutbrudd. Senteret ledes av professor Trond Helge Torsvik.

Norwegian Centre for Mental Disorders Research

Det finnes ingen pålitelige biologiske markører for schizofreni og bipolare lidelser. Grunnforskere og kliniske forskere vil bruke moderne genteknologi, nyere funn fra hjerneforskningen, og registerdata for å få frem ny kunnskap om dette. Senteret ledes av professor Ole A. Andreassen.

I tillegg fortsetter disse sentrene sitt arbeid:

Pål Falnes & Stefan Kernstock

Anders Fjell

NHO-direktør Kristin Skogen Lund var årets hovedtaler under Tøyenmiddagen. UiO ønsker en konstruktiv dialog med næringslivet for å sammen finne ut av hvordan vi best kan imøtekomme fremtidige behov.

- Centre for the Study of Equality, Social Organization and Performance
- Centre for the Study of Mind in Nature
- Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis
- Centre for Cancer Biomedicine
- Centre for Immune Regulation
- Centre for Professional Learning in Teacher Education – (UiO og UiT Norges arktiske universitet)

UiO i forskningstoppen i Europa

Universitetet i Oslo har hatt som ambisjon å øke inntektene fra EUs rammeprogram med 50 prosent. I 2013 gikk vi godt forbi målet for 2014, og oppnådde nær 124 millioner i inntekter. UiO har nå over 160 prosjekter i EUs 7. rammeprogram, hvorav mer enn 60 prosjekter er koordinert av oss. Vi har totalt 23 ERC-tildelinger, fordelt på 10 Starting Grants og 13 Advanced Grants.

UiO har arbeidet for å få forskere inn i **EUs Expert Advisory Groups**, som vil være sentrale ved utforming av EUs forskningsprioriteringer de kommende årene. I konkurranse med 16. 000 forskere fra hele Europa, og som eneste norske universitet, har UiO fått tre forskere inn i disse viktige gruppene.

ERC Advanced Grant

Professor Ragnar Winther ved Matematisk institutt fikk i 2013 et ERC Advanced Grant til sin søknad «Finite Element Exterior Calculus and Applications». Data-simuleringer har utviklet seg til å bli et svært viktig redskap innenfor naturvitenskap og ingeniørfag. Winther skal utvikle et nytt abstrakt redskap for datasimuleringer.

ERC-prosjekt gjennom Norges Forskningsråd (NFR)

NFR finansierer noen søkere til ERCs Advanced Grants som ikke fikk midler gjennom Det europeiske forskningsrådet (ERC), til tross for at søknaden oppfylte alle kvalitetskravene. Prosjektene finansieres gjennom FRIPRO (Fri prosjektstøtte).

Professor Nils Christian Stenseth ved Centre for Ecological and Evolutionary

Synthesis planlegger å bruke matematiske modeller og statistisk analyse av empiriske data for å validere den såkalte “røde dronningen-hypotesen”, som sier at levende faktorer alene vil fremtvinge evolusjonære endringer.

Professor Nils Lid Hjort ved Matematisk institutt fikk midler for sitt prosjekt Focus Driven Statistical Inference With Complex Data. Prosjektet skal lede til spissere analyse av de komplekse dataene vi får gjennom ny teknologi, bedre tolkninger av analysene, og dermed sterkere grunnlag for beslutninger i komplekse sammenhenger.

Higgs-bosonet

Nobelprisen i fysikk gikk i 2013 til Professor Emeritus Peter Higgs og Professor Emeritus Francois Englens for deres beskrivelse av Higgs-partikkelen. Fysisk institutt har i flere år vært sterkt involvert i «jakten på Higgs-bosonet». Alex Read, professor i eksperimentell partikkelfysikk ved Fysisk institutt, var en sentral forsker i Atlas-eksperimentet som ledet frem til oppdagelsen av Higgs-bosonet ved partikkelakseleratoren i Cern.

NORHED

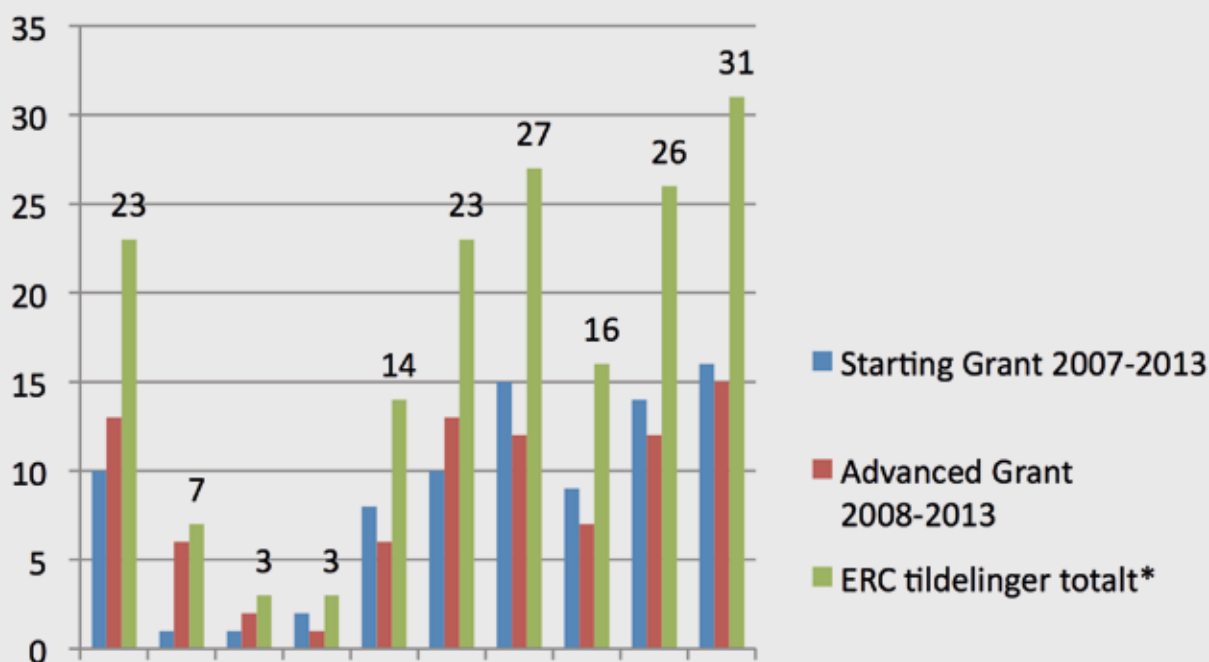
Hensikten med det NORAD-styrte NORHED-initiativet er å styrke høyere utdanningsinstitusjoner i lav- og mellominntektsland. UiO fikk i 2013 tildelt to av disse prosjektene. NORHED støtter også utdanning av mastergradsstudenter og PhD-kandidater innen offentlig politikk, forvaltning og administrasjon ved Universitetet i Malawi i samarbeid med UiO.

En prosjektavtale mellom UiO og Universitetet i Myanmar Asia er også en del av NORHED-programmet. Her er målet er å styrke legeutdanningen og den offentlige helsesektoren gjennom høyere utdanning og forskning av mastergradsstudenter og PhD-kandidater.

Forsterket forskning innen immunologi Universitetet i Oslo fikk i 2013 tre nye K.G. Jebsen-sentre ved Institutt for klinisk medisin, Det medisinske fakultet,

UiOs ERC-deltagelse sammenlignet med utvalgte institusjoner i Norden

Tallene i fremstillingen nedenfor inkluderer Starting Grants-utlysninger fra 2007 til 2012. For Advanced Grant er ikke tallene for 2012 tatt med ettersom de ikke er tilgjengelige.

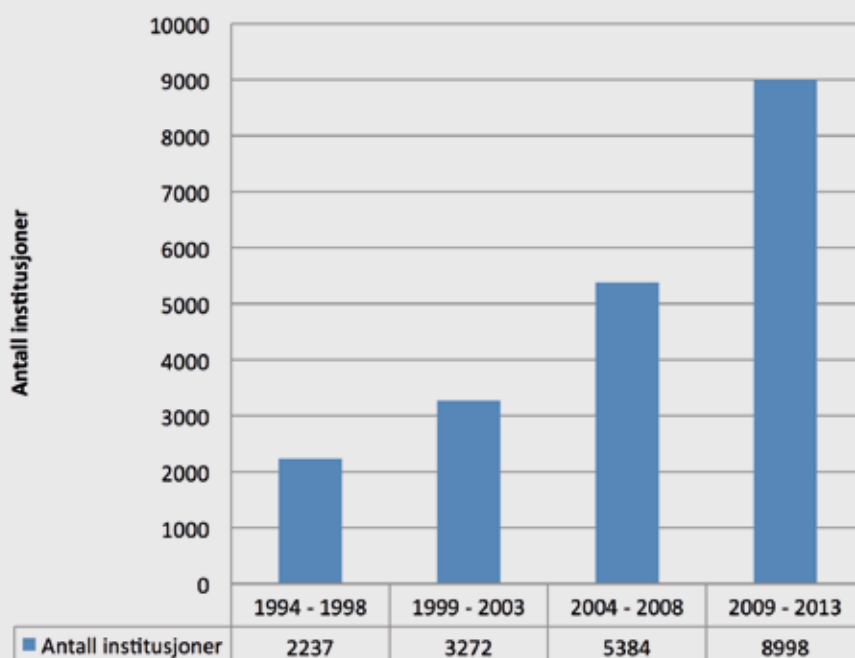

Aksen til venstre viser antall ERC-prosjekter.

Universitetet i Oslo har den klart største EU-porteføljen blant de norske universitetene, og har også hatt sterkest vekst i porteføljen de siste årene.

Diagrammet inkluderer bare ERC-prosjekter hvor kontraktsforhandlingene er avsluttet. UiO har per 01.01.2012 14 ERC-prosjekter med tilsagn.

Flere internasjonale sampublikasjoner

Antallet internasjonale sampublikasjoner har økt jevnt de siste 20 årene.

Pål Aukrust

samtlig innen immunologi. De tre sentrene mottok hele tildelingen på totalt 48 millioner kroner. De nye sentrene er:

- K.G. Jebsen senter for immunterapi mot kreft – senterleder professor Johanna Olweus
- K.G. Jebsen senter for betennelsesforskning – senterleder professor Guttorm Haraldsen
- K.G. Jebsen senter for forskning på influensavaksiner – senterleder professor Bjarne Bogen

Styrker forskningsledelsen

UiO har siden 2005 har satset systematisk på å styrke og forbedre forskningsledelsen. Forskningsledere med ansvar for å lede grupper, store prosjekter, sentre og tverrfaglige satsinger er tilbudt kompetanseutvikling gjennom Forskningslederprogrammet. Programmet får meget positive tilbakemeldinger fra deltakerne. I 2013 ble programmet gjennomført av 40 deltakere, og totalt har 275 forskningsledere gjennomført programmet. SAK-midler har bidratt til at UiO har kunnet åpne plasser i programmet for forskningsledere fra andre universiteter og høyskoler.

Forskningssamarbeid med næringslivet

UiO ønsker å bidra til og dra nytte av den høye kompetansen som finnes i norsk næringsliv. Vi ønsker derfor å styrke samarbeidet med næringslivet.

Professor Pål Aukrust mottok UiOs forskningspris 2013 for sin banebrytende innsats innen forskning på infeksjons- og betennelsesmekanismer, blant annet knyttet til HIV og sykdommer i hjerte/karsystemet.

S. P. Lyngstadaas & H. J. Haugen

Eivind Hovig

Kjetill S. Jacobsen

Aud B. Eriksen & Ane Vollsnes

Et livsvitenskapsbygg er UiOs høyst prioriterte enkeltprosjekt. Bygget skal også huse kjemi og farmasi. 31 tilbydere søkte om prekvalifisering til plan- og designkonkurransen som avholdes av Statsbygg i 2014.

I 2012 startet arbeidet med å etablere en samarbeidsavtale for forskning og utvikling med Statoil. Fra før har vi gjennom Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet en academiaavtale med samme selskap.

Samarbeid mellom Norge og Brasil

I november 2013 signerte Universitetet i Oslo en 5-partsavtale om forskning på biologisk mangfold, klima og gjenplantning i den brasilianske delen av Amazonas. Samarbeidet åpner også for utveksling av

studenter og vitenskapelig ansatte mellom UiO og de brasilianske partnerne.

De første aktivitetene settes i gang våren 2014. Deltakerne i prosjektet, foruten UiO, er Norsk Hydro, Det føderale universitetet i Pará (UFPA), Emilio Goeldi-museet i Belém (MPEG) og Det rurale føderale universitetet i Amazonas (UFRA).

Prosjektet ledes fra et sekretariat ved Naturhistorisk museum, og er finansiert av Norsk Hydro.

Våre studenter og våre forskere er vårt viktigste bidrag til innovasjon i samfunnet.

Mari B. Herzenberg, Dag T. Haug, Hanne Eckhoff & Eirik Welo

Helge Stormorken & Eirik Frengen

Dialog med samfunnet

Universitetet i Oslo har i 2013 fortsatt sin sterke formidlingsaktivitet gjennom en rekke publikasjoner, forelesninger, arrangementer og bidrag til den offentlige debatt. Slik ønsker UiO å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag innen formidling og kunnskapsutveksling.

Mediene etterspør i stor grad kompetanse fra UiO. Statistikk for 2013 viser at det er om lag 40 UiO-forskere i mediene daglig (omfatter ikke radio og tv).

Open Access

Arbeidet med Open Access har fortsatt gjennom 2013. Målet er å gjøre forskningen tilgjengelig for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringsliv og det internasjonale forskersamfunnet. Vi ønsker at kunnskap utviklet ved vårt universitet skal være et offentlig gode. I juni 2013 ble det derfor opprettet et publiseringsfond ved UiO, for vitenskapelige ansatte som ønsker å publisere i Open Access-tidsskrifter og som trenger økonomisk støtte til publiseringsavgiften.

En samtale med Bill Gates

I november 2013 fikk UiO besøk av Bill Gates. Sammen med rektor Ole Petter

Ottersen og helse- og omsorgsminister Bent Høie deltok han i en samtale om global helse i Gamle Festsal.

Kommisjon for global helse

Rektor Ole Petter Ottersen leder The Lancet-University of Oslo Commission on Global Governance for Health. Kommisjonen viser hvordan helsesituasjonen i verden kan forbedres ved å styrke styringsstrukturene på globalt nivå. Kommisjonen startet sitt arbeid i 2011, og presenterer rapporten i februar 2014.

Global bevissthet

UiO ønsker å utdanne såkalte «Global Citizens», det vil si kandidater med en global bevissthet, kompetanse og ansvarfølelse. Et ledd i arbeidet er forelesningsrekken «Global Citizen», som vi innførte i 2012. Gjennom 2013 ble det holdt syv Global Citizen-forelesninger. Nobelprisvinner i økonomi, professor Joseph

UiO-festivalen var en suksess. 6000 besøkende fikk oppleve konserter, barneuniversitet, en rekke stands og varierte foredrag.

GLOBAL CITIZEN

Professor Joseph Stiglitz holdt forelesningen "The Fall: A Chronicle of the Financial Crisis" i Universitetets aula.

Stiglitz, foreleste i Aulaen om finanskrisen. Svenske Fredrik Härén holdt i mai en forelesning om hvordan universitetene kan bidra med innovative løsninger på vår tids globale utfordringer.

UiO og menneskerettigheter

UiOs Menneskerettighetspris ble i 2013 tildelt til professor Manfred Nowak, en forkjemper for internasjonale menneskerettigheter hele sitt liv. Professor Nowak regnes i dag som en av de fremste menneskerettighetsforkjemperne internasjonalt.

Uten ytringsfrihet og akademisk frihet, er ideen om et universitet umulig. UiO er derfor aktivt engasjert i arbeidet for å beskytte studenters og akademikers mulighet til fri, akademisk utfoldelse.

Students at Risk

UiO jobber sammen med SAIH og NSO for at studenter som er blitt utvist fra lærestedet på grunn av sitt politiske engasjement, kan få fullføre utdanningen ved norske læresteder. Utenriksdepartementet og Kunnskapsdepartementet er nå med på initiativet.

Live Maria Roggen

Lars Lillo Stenberg

Nordisk institutt for sjørett feiret femti år i 2013. Instituttet er det ledende fagmiljøet i Norden innen sjørett, petroleumsrett og tilgrensende fagområder.

Scholars at Risk

UiO er medlem av det internasjonale nettverket Scholars at Risk. Den viktigste aktiviteten i nettverket er å gi midlertidige arbeidsmuligheter for akademikere som på grunn av trusler eller sensur ikke kan utføre sitt vitenskapelige arbeid i hjemlandet. UiO har en målsetting om å ta imot en kandidat som trenger beskyttelse, hvert år.

UiO har engasjert seg for å avskaffe praksisen med dødsstraff. Nettverket «Universiteter mot dødsstraff» har nå fått alle norske universiteter med, og ambisjonen er å få et sterkt internasjonalt engasjement knyttet til saken.

Tysklandsstudentene

30. november markerte vi at det var 70 år siden om lag 650 UiO-studenter ble deportert til Tyskland av okkupasjonsmakten. Av de 650 studentene som ble deportert, døde 14 i fangenskap og tre etter hjemkomst. Flere av de overlevende studentene og deres familier var til stede under minnekonserten i Aulaen. Ved en markering 29. november hedret vi også motstandsmannen og universitetslektoren Einar Høigård, som døde i tysk fangenskap for 70 år siden. Høigård grunnla og utviklet Pedagogisk forskningsinstitutt sammen med professor Helga Eng.

2013 – det store jubileumsåret

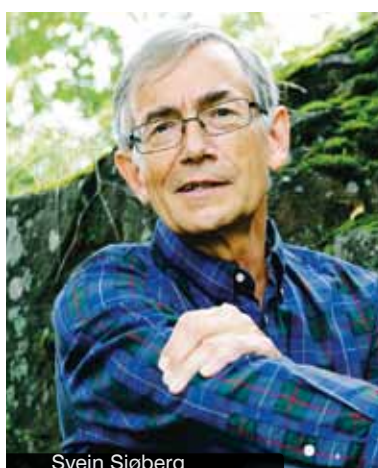
I året som gikk markerte vi flere viktige jubileer. Stemmerettsjubileet, markeringen av at det er 100 år siden kvinner fikk stemmerett i Norge, ble behørig feiret.

Seminarrekken «Kvinner og krig» ble holdt av Institutt for kriminologi og rettssosiologi, mens Senter for tverrfaglig kjønnsforskning blant annet arrangerte byvandring med tittelen «Stemmerettskamp og andre kvinnekamper». Jubileet ble også feiret på Baroniet Rosendal, hvor maleriutstillingen «Kvinnene kommer» var en stor suksess.

2013 var også året vi markerte at det var 150 år siden Edvard Munch ble født. UiO feiret jubileet med forskningsprosjektet «Munch og modernitet», en samarbeidsavtale mellom Munch-museet, Nasjonalgalleriet og UiO, og med åpen aula i helgene.

Manfred Novak

Svein Sjøberg

Alf Rehn

Jens Stoltenberg

Daværende statsminister Jens Stoltenberg og finansminister Sigbjørn Johnsen presenterte Perspektivmeldingen 2013 ved UiO. I Perspektivmeldingen drøftes viktige utfordringer og muligheter for norsk økonomi og offentlige finanser de neste 50 årene. Arrangementet var i regi av Partnerforum, og åpent for alle.

UiO bidrar til kunnskapsutvikling i samfunnet på mange måter. Både barneuniversitetet med kjemishow og foredrag av daværende olje- og energiminister Ola Borten Moe vakte stort engasjement.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har vært og er fortsatt en viktig premissleverandør for offentlig debatt og kunnskapsutvikling. I 2013 feiret fakultetet sitt 50-årsjubileum. Fotoboken «Våg å vite» ble lansert og viste SV-fakultetets viktige rolle gjennom femti år. Fakultetet arrangerte en rekke faglige tilstillinger gjennom sin jubileumsuke.

Nordisk institutt for sjørett (NIFS) feiret også 50-årsjubileum i året som gikk. Jubileet hadde en stor nordisk oppslutning.

Jubileet ble også markert med utgivelsen av boken «Tradisjonsbærer med endringsvilje», hvor flere av instituttets ansatte gjennom årene har bidratt.

Samarbeid med arbeidslivet

UiOs Råd for samarbeid med arbeidslivet startet opp i 2013, og har identifisert relevante temaer for videre diskusjon. I tillegg er Partnerforum en fortsatt suksess, og sammen med BI etableres nå et Næringslivsforum etter samme modell.

Professor Øystein Gullvåg Holter, Siv Jensen og Audun Lysbakken diskuterer likestilling i Gamle Festsal. Arrangementet var i anledning Stemmerettsjubileet og utgivelsen av boka «Norsk likestillingshistorie».

UiO-festivalen 2013

Årets UiO-festival ble avholdt i april. Festivalen er blitt en tradisjon, og hadde om lag 6.000 besøkende.

Temaet for årets festival var innovasjon, og velrenommerte forelesere holdt foredrag om varierte temaer som nanoteknologi, kjernekraft, kreftbehandling, DNA-profilering og kulturell innovasjon. Campus på Blindern var også fylt av konserter, barneteater, matboder og ulike stands.

Universitetets Aula

Universitetets Aula en av Norges vakreste og mest tradisjonsrike konsertsaler. Aulaen har gjennom årene vært arena for store konserter, og det er et mål for UiO å reetablere Aulaen som en viktig konsertarena i Norge. Vi samarbeider blant annet med flere av Oslos viktigste kulturaktører, som Kringkastingsorkestret, Det Norske Kammerorkester, Barratt Due musikk-institutt og Norges musikkhøgskole. I 2013 var det om lag 40 konserter i Aulaen. Aulaen har også vært åpnet for publikum i forbindelse med Munch-jubileet.

Målet med Open Access er å gjøre forskningen tilgjengelig for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringslivet og det globale forskersamfunnet.

NHM: Vikinghagen

Petter Bockman

Det samfunnsvitenskapelige fakultet jubilerer, og ga ut jubileumboka «Våg å vite» med bilder av fakultetets viktige samfunnsrolle gjennom femti år.

Tuva fra Valkyrien Allstars

UiO er en viktig bidragsyter til norsk kulturliv, både gjennom museene, festival og konserter.

KHM: Fashion from India

Arve Tellefsen

Bill Gates besøkte UiO for å snakke om global helse og utvikling. Her i samtale med rektor Ole Petter Ottersen og helse- og omsorgsminister Bent Høie i Gamle Festsal. Samtalen ble ledet av Inga Bostad, leder for Norsk senter for menneskerettigheter.

• Sentrale nøkkeltall

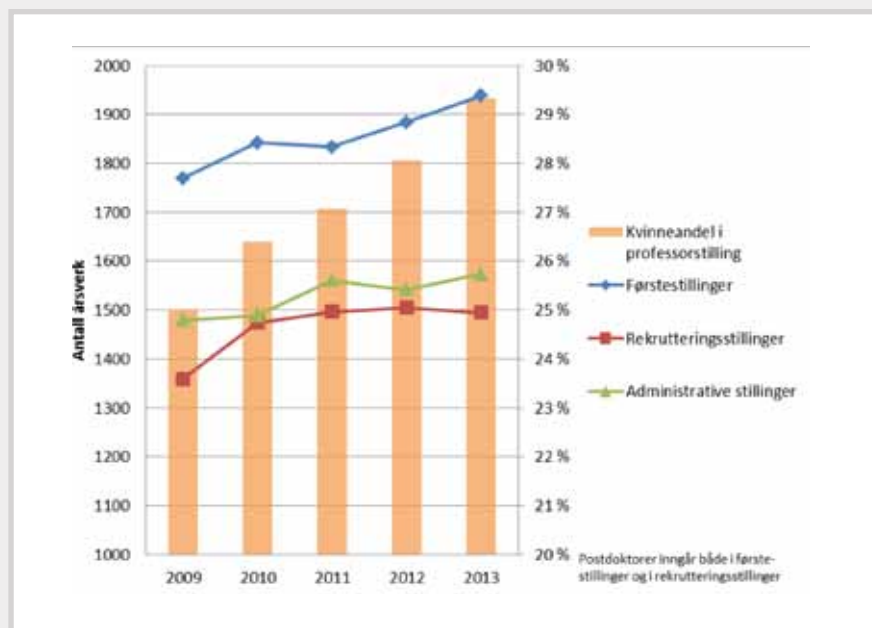
Universitetet i Oslo forvaltet nærmere 7 milliarder kroner i 2013. Her presenteres enkelte regnskapstall, antall årsverk og noen av de resultatene som er oppnådd.

Inntekter fra flere kilder (beløp i mill. kroner)

(Beløp i mill. kr)	2009	2010	2011	2012	2013
TOTALT	5 848	6 117	6 642	6 557	6 803
– herav inntekt fra bevilgninger	4 363	4 654	5 062	4 955	5 027
– herav eksterne inntekter	1 024	1 035	1 074	1 063	1 309
– herav salgs- og leieinntekter	373	358	373	354	364
– herav andre driftsinntekter	88	70	133	185	104

Samlede inntekter var 6,803 mrd. kroner i 2013. Den direkte bevilgningen fra Stortinget til Universitetet i Oslo var på 4,617 mrd. kroner og representerer dermed 2/3 av samlede inntekter. Det er samme andel som året før.

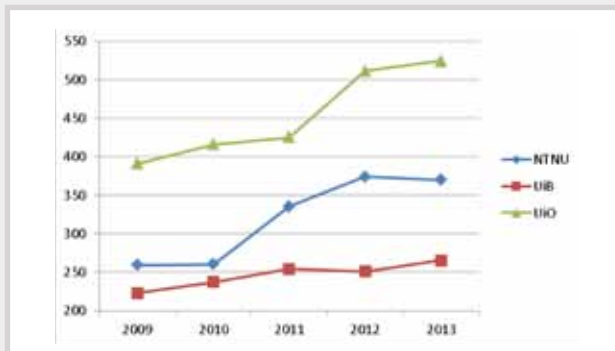
Utvikling i antall årsverk, alle finansieringskilder

Antall førstestillinger (8 av 10 er enten førsteamanuensis eller professor) øker, mens veksten i rekrutteringsstillinger og administrative stillinger flater ut. Stolpene i diagrammet (med verdiaksen til høyre) viser kvinneandelen i professorstillinger, og vi ser at denne andelen har økt med omtrent ett prosentpoeng i året og i 2013 er på 29,3 %.

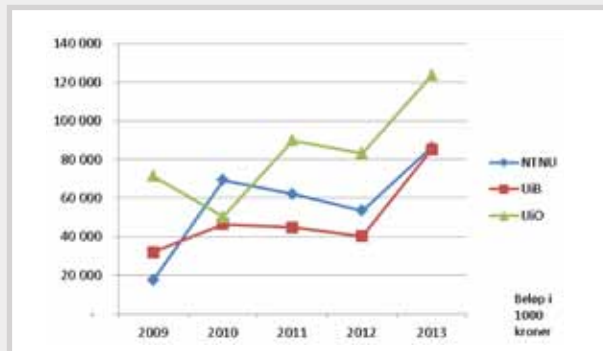

Doktorgrader 2009–2013

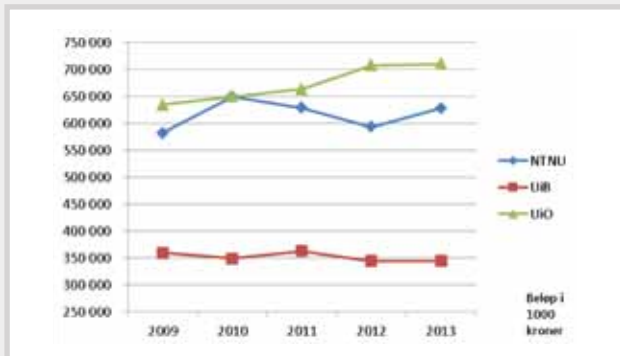
Det er fortsatt en økning i antallet doktorgrader, både for universitets- og høyskolesektoren som helhet og for UiO spesielt.

EU-midler 2009–2013

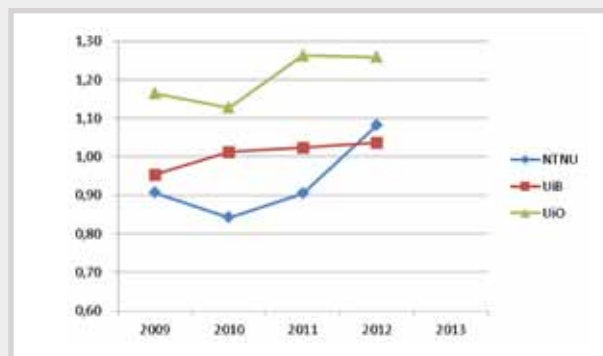
Veksten i EU-midler fra 2012 til 2013 er svært stor – 62 % samlet for universitetene, 49 % for UiO. Universitetsstyrets målsetting er 100 millioner kroner i løpet av 2014.

Forskningsrådsmidler 2009–2013

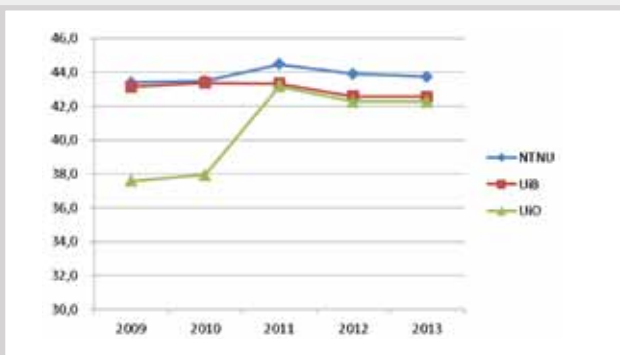
Utviklingen for midler fra Forskningsrådet til de tre store universitetene er preget av stabilitet. Litt over 1 av 3 NFR-kroner til universitetene i 2013 gikk til UiO. Universitetsstyrets målsetting er 720 millioner kroner i løpet av 2014.

Publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk 2009–2013

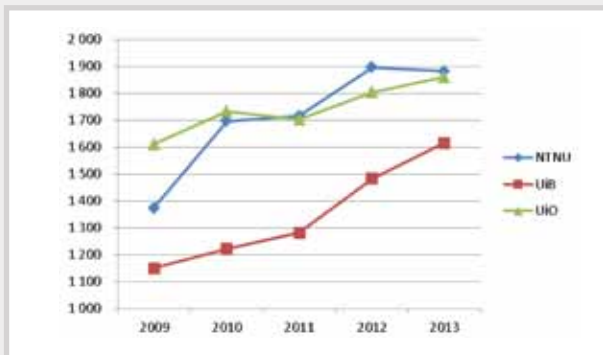
2013-tall for vitenskapelig publisering foreligger 1. april og blir inkludert i neste utgave av denne rapporten.

Studiepoeng per student 2009–2013

Etter at vi i 2011 tok hensyn til deltidsstudenter, har tallene for UiO når det gjelder studiepoeng per student ligget på samme nivå som for UiB – de to siste årene på litt over 42 studiepoeng per student. Universitetsstyrets målsetting er 46 studiepoeng per student i løpet av 2014.

Utvexlingsstudenter 2009–2013

Tallene for utvekslingsstudenter summerer både inn- og utreisende studenter. Det er fortsatt en viss vekst i antallet utvekslingsstudenter for UiO sin del. Universitetsstyrets målsetting for andel utvekslingsstudenter er 8 prosent i løpet av 2014.

UiO : **Universitetet i Oslo**

Universitetet i Oslo

Rapport 2013

Gjennomføring av UiOs årsplan 2013 - Innledning

Rapporten gir en status for gjennomføring av tiltak i UiOs årsplan for 2013. Årsplanen er UiOs viktigste styringsdokument for å identifisere og iverksette tiltak for å gjennomføre Strategi2020. UiOs årsplan har et treårig perspektiv og er rullerende, med årlig revidering. Det velges en hovedprioritering årlig. I 2013 var dette innovasjon, mens grunnverdier er hovedsatsingen i 2014. UiOs årsplan angir kun de viktigste prioriteringene som skal gjennomføres.

Tiltak knyttet til forskningskvalitet og studiekvalitet utgjør et grunnleggende fundament for å nå målsettingene i strategien. UiOs faglige og organisatoriske bredde er også UiOs styrke, og et nært samspill mellom forskning og utdanning skal brukes til å utvikle UiOs utdanninger på alle nivåer.

Risikovurderingen som ble gjennomført ved utarbeidelsen av Årsplan 2013-2015 er vurdert med henblikk på om risikoene er endret det siste året. Sannsynligheten for flere sentrale risikoer vurderes som redusert. Akseptabelt nivå for risiko ble vurdert nådd i fjor på forankring av prioriteringer og omdømme. I fjor ble risiko for ikke å rekruttere de beste vitenskapelige ansatte opplevd som økt som følge av at det i liten grad er økonomisk handlingsrom for faste tilsetninger. Både i 2013 og 2014 er rammen til enhetene økt gjennom omprioriteringer

Følgende gjennomgående risikoer ble identifisert vurdert med hensyn til at UiO skal nå sine strategiske målsettinger:

- Ledelse på alle nivåer
- Stor belastning på vitenskapelig ansatte
- Rekruttering av ansatte
- Evne til faglige prioriteringer
- Utvikle ansatte
- Finansiering

Risikovurderingen har sammen med UiOs hovedambisjoner vært grunnlaget for prioritering av tiltak som må iverksettes.

Satsningene som i fordeling av midler for 2014 var knyttet til og bygger opp under UiOs hovedprioriteringer i årsplanen 2014.

Rapporten er skrevet med utgangspunkt i UiOs vedtatte årsplan for 2014-2016. Dette innebærer at alle tiltak og milepæler er identiske med årsplanen. Status for gjennomføring er beskrevet under de enkelte tiltakene.

UiO har fastsatt ambisjoner for seks sentrale indikatorer ved utgangen av 2014:

- Studiepoeng per heltidsekvivalent
- Netto gjennomføringstid doktorgrader
- Studentmobilitet - Andel utvekslingsstudenter
- Gjennomsnittlig publikasjonspoeng pr vitenskapelig årsverk

- EU-inntekter (volum)
- NFR inntekter (volum)

Ambisjoner og resultater for de respektive indikatorene fremgår på i rapporten under henholdsvis *Et grenssprengende universitet*, *Læringsuniversitetet* og *Et handlekraftig universitet*.

For fire av indikatorene forventer vi å oppnå målene. Når det gjelder avlagte studiepoeng per student og andel utvekslingsstudenter, ligger vi ikke an til å oppnå målsettingene. Universitetsledelsen har initiert flere ulike tiltak, for eksempel en analyse av årsaker til studenters frafall. Ytterligere tiltak vil bli prioritert i årsplan 2015-2017.

Et grensesprengende universitet

Mål 1: *Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat					Ambisjon	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gj.snittlig gj.føringstid PhD	5,1	3,8	3,8	3,9	3,5		3,5
Studentmob. - Andel utvekslingsstud.	5,4 %	5,8 %	6,4 %	6,3 %	6,7 %	6,9 %	8,0 %
Publikasjonspoeng pr vit. årsverk	1,12	1,16	1,13	1,26	1,26		1,3

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at UiO ikke oppnår god kvalitet i utdanningene, inkludert forskningsbasert utdanning og en programportefølje i tråd med forskningsmessig kvalitet og relevans.

Strategier (fra Strategi2020):

1. *Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og utdanning. Det skal utvikles gode finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger.*
2. *Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet.*
3. *Alle utdanningsprogrammer skal gis en internasjonal profil og samarbeidet med utenlandske institusjoner skal økes for større relevans og høyere kvalitet.*

Innledning

Kvalitet i utdanningen krever langsiktig og kontinuerlig arbeid, og skal ligge til grunn for utviklingen av programporteføljen ved UiO. I 2013 var innovasjon et særlig satsingsområde, men også fjorårets satsing på internasjonalisering er videreført. UiO ønsker å styrke langsiktige samarbeidsrelasjoner som virker kvalitetsdrivende, stimulerer fagutviklingen og forsterker samspillet mellom forskning, utdanning og innovasjon.

UiOs kvalitetssystem for utdanning ble evaluert i 2013, og godkjent av NOKUT i styremøte 13. februar 2014, i tråd med innstilling fra sakkyndig komite. Rapporten fra sakkyndig komite inneholder anbefalinger som UiO vil følge opp i 2014.

UiO har som mål at gjennomsnittlig antall publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk skal øke, samtidig som andelen publisering som får særlig høy internasjonal synlighet og gjennomslag øker.

Tiltak 1: Utvikling av programporteføljen

Utvikling av programporteføljen skal skje i tråd med de faglige prioriteringene med vekt på kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv og etterspørsel fra søkerne. Porteføljeutviklingen skal følge dimensjonene som er trukket opp i Strategi 2020 knyttet til livslang læring, internasjonal profil, tverrfaglighet, innovasjon og nasjonalt samarbeid og arbeidsdeling.

- UiO skal etablere fellesgrader i tråd med vedtatte prinsipper.
- Tverrfaglige studietilbud knyttet til strategiske forskningssatsinger, som UiOs energiinitiativ og satsingen innen livsvitenskap og andre langsiktige forskningssatsinger, skal særskilt vurderes.

Milepæler for gjennomføring:

01.04.2013	Aktuelle tverrfaglige studieprogrammer innen satsingsområdene skal være vurdert, spesifikt energi og klima samt biomedisin (master).
31.08.2013	Fakultetene skal sette egne ambisjoner for dimensjonering av emner på engelsk med utgangspunkt i sin målsetning om vekst i mobilitet og internasjonalisering hjemme.
31.12.2014	Fakultetene har nådd sine mål for indikatoren mobilitet.
31.12.2015	UiO skal ha økt sine samlede inntekter på etter- og videreutdanning med 50% fra 2012.
31.12.2016	UiO har minst 20 fellesgrader med utenlandske universiteter.

Ansvar: Fakultetene, MLS og Studieavdelingen

Status for gjennomføring:

Forvaltning av studieporteføljen

UiO fikk ikke nye studieplasztildelinger i 2013, men forvalter tidligere tildelinger med blick på faglige prioriteringer og kvalitet, samfunnsrelevans og etterspørsel. Endringer i porteføljen for 2013 er gjort på bakgrunn av interne omdisponeringer og tidligere studieplasztildelinger. Opptaksrammer og antall tilbud er økt tilsvarende tidligere tildelinger.

Antall fellesgrader øker sakte, men UiO er fortsatt langt unna ambisjonen om 20 fellesgrader innen utgangen av 2016. UiO har nå seks aktive felles- eller dobbelgrader, og flere er under planlegging. UiO følger de prinsipper for etablering av fellesgrader som ble vedtatt i 2012, med vekt på kvalitet, bærekraft og forankring. To nye fellesgrader ble vedtatt etablert i 2013.

Tverrfaglig forskning må til for å løse globale utfordringer, og UiO arbeider med å etablere flere tverrfaglige satsinger. En detaljert plan for et tverrfakultært studieprogram innen molekylær biomedisin er blitt utarbeidet av Molecular life science (MLS) og oversendt Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) og Det medisinske fakultet (MED) for videre vurdering og implementering. UiO Energi, som er et samarbeid mellom fagmiljøer fra MN, Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) og Det juridiske fakultet (JUR), ble offisielt åpnet som en tverrfaglig satsing i september 2013. Det er i samarbeid med relevante bidragsyttere fra næringsliv og instituttsektoren etablert to nye tverrfaglige emner, ett masteremne i bærekraftige energisystemer og ett ph.d.-emne om teknologi og etnografi. En detaljert plan for tverrfakultært studietilbud fra bachelor- til ph.d.-nivå innen energi skal utarbeides i løpet av 2014. En annen tverrfaglig satsing som foreløpig er under planlegging, er "Unpacking the Nordic Model", hvor man ønsker å se nærmere på hvilke faktorer som kjennetegner de nordiske velferdssamfunnene. En slik satsing vil også bidra til nye studietilbud.

Det er stor variasjon mellom fakultetene når det gjelder antall emner på engelsk. Flere av fakultetene er godt i gang med å legge obligatoriske engelske emner inn i studieprogrammene. Dette vil både gi et bedre tilbud til innreisende studenter, bidra til internasjonalisering hjemme for de som ikke reiser ut, og legge til rette for bedre integrering av internasjonale studenter.

Tre av fakultetene (MED, Det humanistiske fakultet (HF) og SV) har nådd UiOs måltall for mobilitet på 8%. De andre fakultetene har satt i gang ulike tiltak for å øke

mobiliteten, men flere har fortsatt store utfordringer. Universitetsledelsen vil følge dette nøye.

Studiekvalitet

UiOs kvalitetssystem ble revidert høsten 2012. Fakultetene fikk større frihet til å skreddersy evalueringer, evalueringsfrekvensen ble senket, antallet rapporter ble redusert og beskrivelsen av systemet ble forenklet. De fleste fakultetene har i 2013 tatt i bruk det økte handlingsrommet i nye lokale rutiner for studiekvalitetsarbeidet.

UiOs kvalitetssystem ble evaluert av NOKUT høsten 2013, og godkjent av NOKUTs styre, i tråd med den sakkyndige komiteens innstilling. Komiteens anbefalinger vil følges opp både sentralt på UiO og på fakultetene. Det gjelder først og fremst kvalitetsopplegget for ph.d.-utdanningen og tilsynssensorordningen for bachelor- og masterprogrammene. Det pågående NOKUT-tilsynet med HFs masterstudier kan også gi behov for oppfølging både ved HF og ved andre fakulteter, spesielt når det gjelder måten UiO beskriver programmenes forventede læringsutbytte og forankring i fagmiljøene.

Etter- og videreutdanning

UiO har eksternt finansierte videreutdanningsemner som er skreddersydd for enkelte yrkesgrupper. Det er disse vi rapporterer i DBH som videreutdanning. I tillegg har vi gjennom kartlegginger sett at studenter på ordinære studietilbud selv definerer seg som videreutdanningsstudenter. Mange studenter har grader fra før og mange tar enkeltemner, årsheter og erfaringsbaserte mastere på hel- eller deltid for å øke kompetansen i sin jobbutførelse eller for egenutvikling.

Opptak til lærerutdanninger og aktivitetskrav til helseutdanninger

Departementet forutsetter at opptaksnivået på lærerutdanningene blir holdt på minst samme nivå som tidligere, jamfør tildelingsbrevet for 2013. Institusjonene må rapportere om opptaksnivået på lærerutdanningene er videreført og om eventuell omdisponering av ledig kapasitet mellom disse utdanningene.

UiO har økt opptaket til lærerutdanningene i 2013. Totalt har vi gitt 17% flere tilbud på lærerutdanninger ift. 2012. Med lærerutdanninger menes her lektorutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning og pedagogiske videreutdanningsemner for lærere.

UiO tilbyr i tillegg årsheter i skolefag. Det er studier med høy etterspørsel, og flere av fakultetene har de siste årene etablert nye årsstudier innenfor eksisterende fagmiljøer.

Tiltak 2: Videreutvikling av faglige prioriteringer

Strategi2020 vektlegger at UiO skal «søke kvalitet i all sin virksomhet, og styrke en kultur for kontinuerlig kvalitetsforbedring». Videre peker Strategi2020 på tverrfaglighet i forskning og utdanning som fortrinn for et stort breddeuniversitet som UiO, ikke minst i arbeidet for å respondere på globale samfunnsutfordringer. Samarbeid mellom faggrensene er kvalitetsfremmende – også i forhold til andre institusjoner. Videreføring av de tverrfakultære områdene skal vurderes, også i forhold til mobilisering for globale utfordringer.

Det skal i 2013 iverksettes en prosess for videreutvikling av de vedtatte faglige prioriteringene. Gjennomgangen tar utgangspunkt i vurdering av status og erfaringer med gjennomføring av faglige prioriteringer ved fakultetene og museene, med vekt på:

- Hvilke virkemidler har fakulteter og museer benyttet og hva er erfaringene med disse?

- Hvilke hindringer for å gjennomføre faglige prioriteringer oppfattes som særlig krevende?
- I hvilken grad har gjennomføring av faglige prioritering gitt bidrag til kvalitetsutvikling og faglig fornyelse?

Gjennomgangen skal også vurdere hvordan faglige prioriteringen kan benyttes som instrument for å gjennomføre Strategi2020, herunder strategiene 1, 2, 7, 13, 18, 19 og 22.

Milepæler for gjennomføring:

- 01.10.2013 Vedtak om videreføring, nedleggelse og nyetablering av tverrfakultære satsinger skal foreligge.
- 31.12.2013 Alle fakulteter har foretatt en gjennomgang av sine faglige prioriteringer med sikte på videreutvikling.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter, Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Status for gjennomføring:

Universitetsstyret vedtok 17. juni 2013 at UiOs sju tverrfakultære forskningsområder videreføres ut 2015. De syv tverrfakultære forskningsområder er Demokratiprogrammet, Kulturelle transformasjoner i globaliseringens tidsalder, Kunnskap i skolen, Levekår i utviklingsland, UiO:Energi, Molecular Life Science og Religion i pluralistiske samfunn. Universitetsstyret skal vedta ny plan for mål og tiltak knyttet til stimulering av tverrfaglig forskning og utdanning innen utgangen av 2014.

Fakultetenes frist for gjennomgang av faglige prioriteringer er utsatt til 30. juni 2014.

Tiltak 3: Strategier for publisering med høy kvalitet

Enheter og miljøer ved UiO har betydelig spredning i utfordringene knyttet til publisering. For noen enheter er publiseringsvolumet for lavt. For andre enheter er utfordringen å styrke kvaliteten i publiseringene. Ledere skal bringe publisering inn som tema i den løpende dialogen med medarbeidere.

Tiltaket skal bidra til at UiO når målsettingen om gjennomsnittlig 1,3 publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk, samt at UiO øker publiseringen i publiseringskanaler av særlig høy prestisje og enkeltpublikasjoner med særlig høy impact målt ved siteringer.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Alle relevante enheter skal ha utformet strategier for publikasjonskvalitet og iverksatt gjennomføring.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

UiO forventer en økning i publikasjonspoeng pr vitenskapelig årsverk i 2013. Samtidig er det flere av UiOs enheter som nå anser publiseringsvolumet som tilfredsstillende, og heller gjennomfører tiltak rettet mot økt publisering på nivå 2 eller i sentrale, høyt siterte, tidsskrifter. Flere av enhetene har ulike incentivordninger knyttet direkte til publiseringsaktivitet, og flere ønsker å prioritere internasjonal publisering.

Det er god spredning i tiltakene enhetene iverksetter. Noen er rettet mot miljøer med mindre forskningsaktivitet, mens andre skal stimulere miljøer som allerede publiserer mye til å publisere på et høyere kvalitetsmessig nivå. Det vil enda ta noe mer tid før man kan se effekten av flere av tiltakene som har blitt iverksatt, men variasjonen i typen

tiltak vil kunne avhjelpe den potensielle målkonflikten mellom økt antall publikasjonspoeng per årsverk og en samtidig økning i kvalitet.

UiO arbeider samtidig videre med å fremskaffe god styringsinformasjon på området. Det har vært utarbeidet flere bibliometriske analyser av UiOs vitenskapelige publisering, og grunnlagsdata stilles til disposisjon for enhetene.

Tiltak 4: Utvikling av internasjonalt strategisk samarbeid

Strategi2020 har strategisk samarbeid som et viktig innsatsområde for internasjonalisering. Slikt samarbeid favner både utdanning, forskning og innovasjon, og kan inngås på forskjellig nivå ved institusjonen og med ulike formål. En type samarbeid er strategisk nettverksbygging på ledelsesnivå i forsknings- og utdanningspolitiske fora, en annen er strategiske partnerskap med et utvalg ledende universiteter både på institusjons- og fakultetsnivå, og en tredje er tematiske samarbeid med gode internasjonale fagmiljø. UiO har strategiske samarbeidsavtaler med University of Minnesota og University of California, Berkeley. Det vil være aktuelt å utarbeide en plan for UiOs engasjement med andre prioriterte land og områder.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Det skal foreligge veikart for samarbeid med USA, Kina, Brasil og Russland.
- 30.06.2013 Grunnlaget for UiOs Nordområdesatsing skal være avklart.
- 31.12.2013 Et arbeid for utvikling av fellesgrad om ph.d. med UoC, Berkeley skal være igangsatt.
- 31.12.2013 UiOs eierskap eller deltakelse i utenlandssentrene skal være evaluert.
- 31.12.2013 Det skal foreligge forslag til utvikling av etablerte og nye strategiske partnerskap i prioriterte land utenfor Europa og i det globale sør.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Status for gjennomføring:

Nordområdesatsing

MN har på oppdrag fra rektor laget en kortfattet beskrivelse av tyngdepunkter i MN-polarforskning og utdanning, med mulige tematiseringer og tverrfaglige koblinger og forslag til å forsterke UiOs Polar- og Nordområdeprofil.

Det skal i løpet av våren 2014 lages en utvidet beskrivelse som dekker UiOs Nordområdeforskning og utdanning i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Beskrivelsen vil peke på mulige tematiseringer og tverrfaglige koblinger som kan forsterke UiOs Polar- og Nordområdeprofil, og vil bli lagt fram for universitetsstyret i juni 2014.

Eierskap/deltakelse i utenlandssentrene

I juni 2013 nedsatte universitetsledelsen en intern evalueringsgruppe som fikk i oppgave å se på UiOs eierskap eller deltakelse i utenlandssentre som instrumenter for strategisk partnerskap. Hovedfokus har vært UiOs egne behov og anvendelse. Rapporten forelå ved årsskiftet og kommer med konkrete anbefalinger knyttet til UiOs oppfølging av sitt senterengasjement.

Strategisk samarbeid

Universitetet ønsker inntil videre å prioritere og styrke dagens etablerte partnerskap med University of Minnesota, UC Berkeley og University of Dar es Salaam.

UiOs institusjonssamarbeid med University of Dar es Salaam (UDSM) søkes videreført

for perioden 2014-18. Den norske ambassaden i Tanzania ser positivt på en søknad mottatt fra UDSM og UiO om finansiering, men en avtale ble ikke oppnådd i 2013. Samarbeidet vil ha fokus på felles forskning og kapasitetsbygging for økt forskningskapasitet ved UDSM.

Samarbeidet med de to amerikanske institusjonene er i godt gjenge. I løpet av 2013 har University of Minnesota tatt initiativ til å utvikle studiesamarbeid i tilknytning til forsknings-samarbeidet under The Centennial Chair Program, i første omgang innen biologi, men også et nytt område - global helse. Peder Sather Center ved UC Berkeley foretok sin første utlysning av midler til forsknings-samarbeid med søknadsfrist 1.2.2013. UiO sendte inn 30 søknader og fikk innvilget 14, samt én sammen med Universitetet i Tromsø.

I det norsk-amerikanske samarbeidet gjennom Peder Sather Center ved UC Berkeley har man valgt å inkludere master- og ph.d.-studenter (graduate students) i de felles såkorn- og forskningsprosjektene. Fellesgradsprogrammer har ikke vært drøftet.

Tiltak 5: Videreutvikling av forskningsinfrastruktur

Strategi 5 i Strategi 2020 slår fast at «Forskning i internasjonal front skal understøttes av strategiske investeringer og samarbeid om forskningsinfrastruktur».

Universitetsstyret vedtar høsten 2012 nye prinsipper for investeringer i og bruk av forskningsinfrastruktur, herunder forvaltningsregime for UiO tilpasset muligheter for ekstern finansiering fra EU og Forskningsrådet. Dette omfatter forvaltningen av øremerkede midler til forskningsinfrastruktur på UiOs budsjett og håndteringen av eksterne store utlysninger, regionalt, nasjonalt og internasjonalt, som krever samordning og institusjonell prioritering. Et veikart for forskningsinfrastruktur, evt. felles med Helse Sør-Øst RHF der det er hensiktsmessig, skal utarbeides.

Milepæler for gjennomføring:

- 01.04.2013 Forvaltningsregimet er implementert
- 30.06.2013 Veikart er utarbeidet
- 31.12.2013 Infrastruktur og tjenester for sikker forskning på sensitive persondata etablert
- 31.12 2013 Leiekostnader er innført som prinsipp på alle nye prosjekter

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling, USIT, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Universitetsstyret ga 17. juni 2013 sin tilslutning til prinsipper for forskningsinfrastruktur ved UiO slik de er formulert i rapporten Håndtering av forskningsinfrastruktur ved Universitetet i Oslo. Universitetsdirektøren har med bakgrunn i styrevedtaket nedsatt et forskningsinfrastrukturutvalg ved Universitetet i Oslo, som UiOs sentrale organ for strategiske vurderinger om forskningsinfrastruktur. Utvalget har som første oppgave utlyst en engangsavsetning på 91,5 mill. kroner for å gi rom for nødvendige nyinvesteringer i vitenskapelig utstyr. I tillegg vil ordningen bidra til bedre utnyttelse av Forskningsrådets finansieringsordninger i forbindelse med leiested. Beslutning om tildeling vil skje våren 2014.

Felles veikart var tenkt som grep for bedre samordning av bruk og finansiering av forskningsinfrastruktur mellom Oslo universitetssykehus og UiO. Utarbeidelse av felles veikart ble allikevel ikke funnet hensiktsmessig, da en arbeidsgruppe med representanter på ledernivå fra UiO og Helse Sør-Øst skal vurdere kjernefasiliteter

innen livsvitenskap. Gruppen har som mål å legge til rette for tett samordning og tydelig organisering. Anbefalingene fremkommer i rapporten Samordning av kjernefasiliteter innen livsvitenskap. Samarbeidsorganet mellom Helse Sør-Øst og UiO ga sin tilslutning 6. desember 2013 til anbefalingene fra rapporten.

Fullstendig redegjørelse for alle kostnader i eksternt finansierte forskningsprosjekter er et reglementsfastet krav og samtidig en forutsetning for å kunne hente inn eksterne midler i det omfang som er mulig. Den nasjonale totalkostnadsmodellen (TDI-modellen) ble utformet i UHR-regi i 2012. Kunnskapsdepartementet (KD) skriver i tildelingsbrevet for 2014 at indirekte kostnader skal beregnes etter TDI-modellen, og at de vurderer å gjøre den obligatorisk fra 2015.

Ett viktig element i totalkostnadsmodellen handler om at eksterne prosjekter skal betale for sin bruk av universitetets forskningsinfrastruktur. Forskningsrådets finansieringsregler fra 2010 dreier seg nettopp om dette - å betale for bruken av fagmiljøenes eksisterende utstyr; ikke anskaffelse av nytt utstyr. Dette benevnes leiestedsmodellen. Hensikten er å sikre eksterne inntekter til vedlikehold og videreutvikling av forskningsinfrastruktur, noe som i sin tur bidrar til økt økonomisk handlingsrom i fagmiljøene. Leiestedsmodellen tas i bruk for nye prosjekter fra og med 2014.

Ved UiO vil ansvaret for arbeidet med implementering ligge lokalt. Det skal imidlertid foregå innenfor de rammene som følger av den nasjonale leiestedsmodellen der det bl.a. også er gitt en detaljert veiledning for utvikling/ etablering av lokale prismodeller. Universitetsdirektøren er allerede i gang med et informasjons- og opplæringstiltak til støtte for lokale enheter.

I løpet av 2013 har UiO arbeidet med et eget utviklingsprosjekt for etablering av tjenester for sensitive data (TSD). Målsettingen er å gjøre infrastruktur og tjenester for sikker forskning på persondata tilgjengelig for våre forskere. Flere enkelttjenester er nå tilgjengelige og det er gitt tilgang til disse for flere pilotprosjekt. Prosjektets ferdigstilling, og generell tilgang til tjenestene, forventes innen utgangen av februar 2014.

Læringsuniversitetet

Mål 2: *Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat					Ambisjon	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nye studiepoeng per heltidsekivalent	38,2	37,6	37,9	43,2	42,3	42,3	46,0

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at UiO ikke oppnår bedre gjennomføring/mindre frafall inkludert bedre studiepoengproduksjon, et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø, at kravet om forskningsbasert utdanning ikke gjenspeiles tydelig i undervisning og læring, og at det ikke blir mer varierte undervisning- og læringsformer.

Strategier:

7. *Universitetet i Oslo skal tilby utdanninger som tiltrekker seg studenter som har forutsetninger for, og som engasjeres av studier ved et fremragende forskningsuniversitet. Studentene skal tilbys forskningsbasert undervisning som danner og utdanner, også på tvers av etablerte faggrenser.*
8. *UiO skal tilby landets beste læringsmiljø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.*

Innledning

UiO har som mål å tilby landets beste læringsmiljø. Studiebarometeret som ble gjennomført høsten 2013 viser at studentene er tilfreds med utdanningen og læringsmiljøet på UiO, men at de ønsker tettere oppfølging. Studentene på UiO skiller seg ikke vesentlig fra studenter ved andre læresteder. UiO vil bruke tilbakemeldingene i Studiebarometeret, Si fra systemet og evalueringer av undervisningen i videre arbeid med å styrke kvaliteten på undervisningen og læringsmiljøet. Videre er UiO opptatt av å møte studentenes forventninger til varierte undervisnings- og vurderingsformer og pc på eksamen.

Tiltak 6: Læringsmiljø og oppfølging av studentene

Fakultetene skal iverksette tiltak som møter de enkelte studieprogrammets utfordringer knyttet til rekruttering, læringsmiljø og oppfølging av studenter, inkludert internasjonale studenter.

- Fakultetene skal iverksette relevante tiltak for å sikre høy kvalitet i utdanningene, og legge til rette for at studentene følger normerte studieløp. Studentene skal møte tydelige forventninger gjennom program- og emnebeskrivelser og ikke minst gjennom møte med vitenskapelige ansatte i læringsprosessen.
- Faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene skal prioriteres, bl.a. gjennom god studieveiledning. Internasjonale studenter skal inkluderes i studentmiljøet og sikres et godt faglig utbytte og god opplevelse på

UiO.

- Studieprogrammene skal gi studentene en god innføring i vitenskapelig tenke- og arbeidsmåte og universitetets verdier. «Global citizen»-perspektivet skal videreføres som et felles verdigrunnlag i utdanning for vår tids globale utfordringer. Fakultetene skal vurdere opprettelsen av egne emner knyttet til temaet.
- I arbeidet med rekruttering skal UiO iverksette rekrutteringsplanen for internasjonale studenter, videreføre arbeidet med rekruttering til realfag samt iverksette tiltak for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer med særlige utfordringer.
- Studentene skal bevisstgjøres tidlig og underveis i studieløpet om utdanningens arbeidslivsrelevans for å være godt rustet til overgangen til arbeidslivet.

Milepæler for gjennomføring:

31.03.2013	Fakultetene presenterer sine nye emnetilbud innenfor Global citizen.
15.04.2013	Det er gjennomført særskilte rekrutteringstiltak knyttet til skjev kjønnsbalanse i utvalgte studieprogrammer som del av UiOs rekrutteringskampanje.
31.12.2013	PILAR-prosjektet for karriereplanlegging underveis i studiene skal være utvidet til alle fakulteter.
31.12.2013	Rehabilitering av Eilert Sundts hus, 2., 3. og 4. etasje er fullført.
31.12.2015	UiO fyller alle studieplassene i realfag med velkvalifiserte søkere

Ansvar: Fakultetene og Studieavdelingen.

Status for gjennomføring:

UiO har høye ambisjoner knyttet til læringsmiljø og oppfølging av studentene, og vi vil derfor videreføre og styrke studentenes faglige og sosiale integrering og arbeidet med det fysiske og det psykososiale læringsmiljøet. Et godt læringsmiljø som bidrar til trygghet og tilhørighet for studentene er nødvendig også for at studentene skal lykkes faglig. UiO har et godt samarbeid med Studentsamskipnaden i Oslo, som forvalter vesentlige sider ved studentenes læringsmiljø.

I fakultetenes arbeid kan vi spore en tettere integrering av de forskjellige aspektene i studiekvalitetsarbeidet: både arbeidet med forbedret læringsmiljø, studentoppfølging, faglig utvikling av studieprogram og emner samt kvantitative analyser av produksjon og frafall sees i større grad i sammenheng og som gjensidig utviklende.

Vi ser at noen utfordringer klart er koblet til faktorer som studieprogrammernes størrelse, antall lærere per student, innretningen på studieløpet (integrert versus fleksibelt), finansieringskategori og fagtradisjoner. Det finnes derfor ikke én løsning som passer for hele institusjonen, men fakultetene og fagmiljøene arbeider med utgangspunkt i sine forutsetninger sammen med universitetsledelsen og støtteenhetene.

Resultater for indikatoren nye studiepoeng per heltidsekvivalent for 2013 er 42,3, noe som er uendret fra 2012 og et godt stykke unna ambisjonsnivået som er satt for 2014.

Rekruttering

Flere studieprogrammer ved UiO med skjev kjønnsbalanse i studentmassen har iverksatt tiltak for økt rekruttering av søkere av underrepresentert kjønn. MN har intensivert arbeidet med å rekruttere flere velkvalifiserte søkere til sine studieprogrammer. Det har gitt gode resultater, og i 2013 ga UiO fem prosent flere tilbud på lavere nivå og hele ti prosent flere tilbud på høyere nivå i forhold til 2012 innenfor

realfaglige studier. UiO har iverksatt deler av rekrutteringsplanen for internasjonale studenter; ordning for studentambassadører til utvalgte land, bedre nettinformasjon til potensielle internasjonale studenter, sider og grupper rettet mot internasjonale søkere i relevante sosiale medier og deltakelse på utdanningsmesse i utlandet.

Studiegjennomføring

Fakultetene arbeider videre med tiltak som skal sikre at studentene får en god innføring til studiemiljøet. Gode eksempler er MN som videreutvikler sitt program for studentmottak og programseminarer, og MED som prioriterer faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene.

Fakultetene har både gjennomført og planlagt tiltak for bedring av studentenes gjennomføring i tråd med UiOs årsplan. Tiltakene er i stor grad langsiktige. Gjennomgående gjelder det særlig førsteårsstudenter på lavere grad, samt mastergradsstudenter. På bachelorstudiene har flere fakulteter satset spesielt på faglig og sosial oppfølging av førsteårsstudentene. Det rapporteres om sosiale arrangementer for å bedre trivsel, ulike veilednings- og kurstilbud koblet til studiesituasjonen og studiets arbeidslivsrelevans, bedret studieinformasjon, strammere studieløp og styrket undervisning. Håndheving av progresjonsregler trekkes også frem. For masterstudiene viser særlig HF og SV til konkrete tiltak for å sikre at flere gjennomfører, og leverer til normert tid. Klare forventninger, tydelige frister og faglig oppfølging er viktige elementer.

Ved lav andel gjennomføring på normert tid er det også relevant å spørre om fakultetene har en programportefølje som i tilstrekkelig grad møter studentenes reelle ønsker og behov. Flere fakultetene adresserer også denne problemstillingen, og har for eksempel valgt å opprette årsheter ved siden av bachelorstudiene, for å forsøke å møte ulike studentgruppers behov i et livslang læring-perspektiv.

Oppnåelse av læringsutbytte

KDs målstruktur inneholder en kvalitativ indikator knyttet til studenters oppnåelse av læringsutbytte. UiO jobber kontinuerlig med hvordan fokuset på læringsutbytte og arbeidslivsrelevans i enda større grad kan ligge til grunn for utviklingen av undervisningen og nye vurderingsformer. Dette må også inngå i evalueringer i kvalitetssystemet og arbeidet med å sikre og videreutvikle kvaliteten på UiOs utdanninger. UiO har blant annet gjennomført flere kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser for å innhente informasjon om hvordan kandidatene våre klarer seg i arbeidsmarkedet. Vi skal i 2014 gjennomføre en ny kandidatundersøkelse, og planlegger å gjennomføre en ny arbeidsgiverundersøkelse i 2016.

Global Citizen

UiO ønsker at våre studenter skal orientere seg internasjonalt fra starten av studiene, at de blir utfordret til å ta fatt på de store globale utfordringene og at de opplever et internasjonalt campus. UiOs studenter og ansatte er verdensborgere, som er avhengig av internasjonale impulser for å lykkes. For å skape en arena hvor studentene blir presentert for den globale konteksten de er i, og bidra til «internationalization at home», arrangerer vi Global Citizen forelesninger som særlig retter seg mot nye og internasjonale studenter. I 2013 ble det arrangert åtte Global Citizen-forelesninger, med temaer fra universitetenes respons på finanskrisen og terror, til de store utfordringene innen global helse. Forelesningene trekker både norske og internasjonale studenter, i tillegg til ansatte og andre interesserte. I tillegg filmes forelesningene og sendes på NRK Kunnskapskanalen, og når dermed også langt utover vår egen campus.

Skolesamarbeid med Oslo kommune

For at UiO skal nå de målene som settes innen rekruttering av studenter og kvalitet i

studiene, er vi avhengig av skoler av høy faglig kvalitet, med lærere som skaper begeistring for læring hos elevene. UiOs viktigste bidrag til skolen er de lærerne vi utdanner, men vi ser at vårt samarbeid med skolen må være bredere enn det. Derfor inngikk UiO i 2013 en overordnet samarbeidsavtale med Utdanningsetaten i Oslo kommune, med målsetning om å bygge ned grensene mellom skole og universitet, øke kvaliteten på opplæringen og skape større kjennskap og motivasjon for universitetsstudier hos elevene. Den overordnede ambisjonen er å utvikle en mal for hvordan man gjennom faglig samarbeid kan styrke utdanningskvaliteten både i skole og universitet.

Universell utforming

Læringsmiljøet ved UiO skal ha universell utforming som norm, og det er en målsetning at sosiale og faglige tiltak skal favne alle studenter, uavhengig av kjønn, alder, kulturell tilhørighet eller funksjonsnedsettelse. Universell utforming ligger til grunn for alle nybygg, og i tillegg setter UiO årlig av fem prosent av vedlikeholdsbudsjettet til utbedringstiltak på grunn av gammel, uhensiktsmessig bygningsmasse.

UiO har også som mål at nettsidene skal være brukervennlige og universelt utformet, og engasjerte våren 2013 Funka Nu til en teknisk gjennomgang av nettstedet til UiO. UiO kom bra ut på om lag en tredel av kravene, og dårlig ut på om lag en tredjedel. UiO hadde også et forbedringspotensiale på resterende krav. Per november 2013 hadde godkjentprosenten økt fra 31% til 49% og underkjente nettsider redusert fra 40% til 29%. UiO jobber videre med å følge opp anbefalingene fra Funka Nu.

Si fra-system for studenter

UiO samordnet system for klage og avvik og etablerte varslingsrutiner for studenter til et felles Si fra-system i september 2013. Formålet er å gjøre det enklere for studenter å si fra om forhold vedrørende læringsmiljøet som ikke fanges opp i evalueringer av emner og studieprogram. Si fra-systemet skal sikre et forsvarlig læringsmiljø i henhold til universitets- og høyskolelovens § 4-3.

Erfaringene så langt er at ny innmeldingsløsning og nye rutiner for oppfølging fungerer godt, men at det er behov for å gjøre mindre justeringer. Si fra-systemet vil bli evaluert etter et år. Rapport over innkomne klager og varsel på læringsmiljøet legges frem for Læringsmiljøutvalget og universitetsstyret.

1. februar 2013 fikk UiO et studentombud, som første institusjon i Norge. Studentombudet er en uavhengig bistandsperson for studenter ved UiO. Studentombudet gir råd om hvordan studenter kan gå frem for å ivareta sine interesser i en sak, bistår studenter i møtet med UiO, påser at studenter får en korrekt og forsvarlig saksbehandling og at deres rettigheter blir ivaretatt. Studentombudet rapporterer to ganger i året til rektor. I 2013 mottok ombudet 102 henvendelser.

Tiltak 7: Nyskaping i undervisning og læring

Fakultetene skal legge til rette for at studentene møter varierte undervisnings- og vurderings- og læringsformer, inkludert digitalt støttede læringsformer og det internasjonale klasserommet. Det skal være god sammenheng mellom læringsmål, undervisning/læringsformer og vurdering. Studentene skal være aktive deltakere i forskningsbasert utdanning, dvs. i undervisning og læring, innenfor de rammer som er mulig for det enkelte studieprogram.

- Alle fakulteter skal iverksette prosjekter som sikrer nyskaping av undervisning og læring med utgangspunkt i lokale utfordringer. Fakultetene skal få bistand fra UiOs støttemiljøer.
- Kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i innovasjon skal synliggjøres i emner og programmer som del av kvalifikasjonsrammeverket.
- Fakultetene og fagområdene må organisere utdanningsaktiviteten lokalt på en slik måte at den muliggjør sammenhengende tid til forskning.
- Professor II-ordningen og annen lærerutveksling med utenlandske universiteter skal utvides og gjøres mer systematisk for å gi studentene gode rollemodeller for mobilitet. Forskerutveksling skal som hovedregel også inkludere bidrag i undervisning.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Prosjektet "Strategi for bruk av IKT i undervisning ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet" skal ha gjennomført erfaringsdeling med andre enheter ved UiO.
- 31.12.2013 Alle fakulteter har prioritert hvilke skoleeksamener som gjennomføres digitalt.
- 31.12.2013 Antall eksempler i Idébanken for undervisning og læring skal være fordoblet ift 31.12.2012 og eksemplene gjenspeile prioriteringen av nyskaping og forskningsbasert utdanning.
- 31.12.2013 UiO har økt sin andel av tildelingen fra Norgesuniversitetet.
- 30.04.2014 Alle studieprogrammer har definert hvordan studentene kan aktiviseres i forskningsbasert utdanning. Det må være stort rom for variasjon gitt bredden i studieprogrammene.
- 31.12.2014 75% av alle skoleeksamener (der det er mulig) gjennomføres digitalt.

Ansvar: Fakultetene, sammen med Fagområdet for universitetspedagogikk, Studieavdelingen, Forsknings-administrativ avdeling, Universitetets senter for informasjonsteknologi og Universitetsbiblioteket.

Status for gjennomføring:

Nyskaping i undervisning og læring forutsetter tett integrering og samspill mellom den faglige virksomheten og de administrative og tekniske støtteprosessene. Studentene har høye forventninger til universitetet og ønsker å møte oppdaterte og relevante undervisnings- og læringsformer og digitale hjelpemidler. Læringsmålene i studieprogram og emner skal være tilpasset dagens og morgendagens behov, og UiO må legge til rette for læringsaktiviteter som støtter opp under og utvikler disse. Her har for eksempel støttemiljøene i Universitetets senter for informasjonsteknologi (USIT) og i Fagområdet for universitetspedagogikk en viktig rolle som medspillere for det vitenskapelige personalet.

Digital eksamen

UiO prioriterer digital eksamen høyt, og det er pilotprosjekter i gang ved flere fakulteter. Som oppfølging av styrets vedtak i prosessen "Internt handlingsrom" i juni 2013, skal det settes i gang et prosjekt for digitalisering av arbeidsprosesser knyttet til eksamen. En vesentlig komponent i prosjektet vil være å bidra til papirløs avvikling av eksamen ved UiO.

UiO jobber videre med digitalisering av eksamen ut fra fire perspektiver:

1. Økt relevans og kvalitet for studentene: Digitalisering vil gi en eksamenssituasjon som ligner mer på studiehverdagen og på det arbeidslivet studentene skal ut i.
2. En enklere hverdag for vitenskapelig ansatte: Sensor skal få kandidatens

- eksamensbesvarelse levert digitalt til ønsket plattform (pc, nettbrett) umiddelbart etter at den er levert, og kan sensurere digitalt. Dette gir mer tid til sensur sammenlignet med dagens manuelle sortering og postforsendelse av besvarelser. I tillegg er det enklere og raskere å lese maskinelle besvarelser enn studentenes (stadig mer utrente) håndskrift.
3. En enklere hverdag for administrasjonen: Digitalisering av administrativt for- og etterarbeid ved eksamen sparer de ansatte for mye manuell jobbing og reduserer mulige feilkilder.
  4. Nyskaping i undervisning og vurdering: Digitalisering av den tradisjonelle skoleeksamen ved å bytte ut penn og papir med skjerm og tastatur, er verken god økonomi eller nyskapende pedagogikk. UiO ser det ikke som hensiktsmessig å investere i teknisk infrastruktur som kan dekke behovet for avvikling av tradisjonell skoleeksamen på dens nåværende nivå; Vi har flere eksamensdager med rundt 3000 kandidater. Parallelt med digitalisering av skoleeksamen, jobber derfor UiO forskning på nyskapende pedagogikk og vurderingsformer som kan erstatte skoleeksamen i fag hvor læringsutbyttet skal være noe mer og noe annet enn en sjekk av faktakunnskap.

Tildelinger fra Norgesuniversitetet

UiO fikk også i 2013 uttelling på søknader om prosjektmidler fra Norgesuniversitetet (NUV). Et av prosjektene er å utvikle en engelskspråklig MOOC om hva som fungerer innen bistand. UiO jobber også videre med prosjektet «Flexphil», som fikk støtte fra Norgesuniversitetet i 2012. I "Flexphil" utvikles det en MOOC med målsetting om å redusere den høye strykprosenten på selvstudiumsvarianten av ex.phil.

Digitalt pensum

UiO ved Universitetsbiblioteket har vært pådriver i et nasjonalt samarbeidsprosjekt i universitets- og høyskolesektoren om digitalt pensum. Ett av målene med prosjektet er å se på i hvor stor grad det trykkes papirutgaver av pensumlitteratur som finnes digitalt tilgjengelig. Det er viktig å heve kvaliteten på dagens pensumlistene for å gjøre det enklere og billigere for studentene å finne den litteraturen de trenger. UiO følger opp det nasjonale pensumprosjektet med et eget lokalt prosjekt som piloteres på Psykologisk institutt.

Erfaringsdeling som utviklingsverktøy

UiO arbeider for å styrke erfaringsdelingen på tvers av program og emner. Dette skal både sørge for kvalitetsutvikling av de enkelte studietilbudene og for fornyelse av undervisningen og læringen. Det er imidlertid viktig å finne riktig nivå på tiltakene for å sikre nærhet til og engasjement hos UiOs vitenskapelig ansatte. For eksempel har UiO i flere år hatt et årlig studiekvalitetsseminar, men seminaret blir i stadig større grad erstattet av fakultetsvise arrangementer som er nærmere fagmiljøene.

Idébanken for undervisning og læring er ett av tiltakene for erfaringsdeling. Idébanken får svært gode tilbakemeldinger, blant annet fra den sakkyndige komiteen som evaluerte UiOs kvalitetssystem i 2013. Idébanken er imidlertid kritisk avhengig av jevnt tilfang av nye saker for å beholde fokus, og vi har sett at det krever mer innsats enn forventet å legge til rette for slik deling.

Strategi:

- *Forskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer.*

Tiltak 8: Kvalitetsheving av ph.d.-utdanningen

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for ph.d.-utdanningen skal implementeres i praksis ved fakultetene. En handlingsplan for ph.d.-utdanningene skal ytterligere sikre kvaliteten ved tilbud og gjennomføring, samt styrke det UiO-spesifikke i utdanningen.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Den generiske kursporteføljen skal være på plass
- 31.12.2013 Et fast kompetansetilbud for veiledere skal være på plass
- 31.12.2015 Fakultetene har gjennomført relevante tiltak i handlingsplanen.

Ansvar: Fakultetene i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling og Organisasjons- og personalavdelingen

Status for gjennomføring:

UiO arbeider med å tydeliggjøre ambisjonene for og videreutvikle UiOs ph.d utdanning. En arbeidsgruppe, nedsatt av rektor, utarbeidet i 2012 en rapport med anbefalinger til tiltak for ytterligere kvalitetsheving av UiOs ph.d. utdanning

De tre hovedtiltakene som ble foreslått for styret i april 2013 var å forberede igangsetting av kompetansehevende tiltak for veiledere, etablere et helhetlig ikke-obligatorisk generisk kurstilbud for ph.d.-kandidater og utarbeide nettsider for UiOs samlede kursportefølje for ph.d.-utdanningen. Som forberedelser til kursutviklingen, ble det i 2013 gjennomført to pilotkurs for engelskspråklige ph.d.-veiledere for økt profesjonalisering i veilederrollen, samt to pilotkurs for nyansatte ph.d.-kandidater til hjelp i oppstarten av forskerkarrieren. Pilotkursene fikk en meget god evaluering av deltakerne, som også satte stor pris på at kursene samlet deltakere på tvers av fakulteter og enheter. Se for øvrig rapport om pilotene under tiltak 17. Saken skal legges fram for ny styrebehandling i mai 2014.

Strategi:

- 11.** *UiO skal tilby landets beste lærerutdanning og øke rekruttering av gode studenter innenfor realfag.*

Tiltak 9: Videreutvikling av lektorprogrammet (LeP)

Lektorprogrammet (LeP) skal fortsette arbeidet med å styrke profesjonsretting, kobling mellom teori og praksis, samt bedre studiekvalitet ved å

- få på plass ny organisering av LeP og sikre det tverrfakultære samarbeidet om programmet
- videreutvikle universitetsskolekonseptet
- sikre et slagkraftig senter for fremragende utdanning – Pro Ted – og god integrering mellom aktørene

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2013 Ny organisering av lektorprogrammet er på plass.

Ansvar: Det utdanningsvitenskapelige fakultet i samarbeid med Det teologiske fakultet, Det humanistiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Status for gjennomføring:

UiO la om den formelle, organisatoriske plasseringen av lektorprogrammet i 2013. I stedet for at det formelle ansvaret hos programmet lå til universitetet sentralt, ble det

med endringen plassert ved Det utdanningsvitenskapelige fakultetet (UV) i tråd med normalordningen ved UiO. Samtidig ble det opprettet en styringsgruppe for lektorprogrammet, bestående av studiedekaner fra de samarbeidende fakulteter og studentrepresentanter, med prorektor som leder. Hovedoppgaven til styringsgruppen for lektorprogrammet er å sikre det overordnede eierskapet til programmet og studiekvalitetsutvikling. Programrådet for lektorprogrammet har medlemmer fra alle samarbeidende fakulteter samt studentrepresentanter.

UiO har vedtatt en ny programbeskrivelse for det femårige integrerte Lektorprogrammet i tråd med ny nasjonal forskrift for Lektorutdanning 8-13. Programbeskrivelsen er utviklet i samarbeid mellom de involverte fakultetene, Lektorprogrammets programutvalg, representanter for UiOs universitetsskoler og ProTed, Senter for fremragende lærerutdanning. Lektorprogrammet kjennetegnes ved tett integrasjon mellom pedagogikk, fagdidaktikk og praksis i det nyutviklede profesjonsfaget, og en tydelig forskningsbasering av studietilbudene ved fagfakultetene. Det er etablert et praksisutvalg for utvikling av innovative praksisformer som vil integreres i det nye programmet. I et samarbeid med UiOs universitetsskoler og ProTed utvikles en ny mentorordning for studentene i Lektorprogrammet.

Gjennom universitetsskoleprosjektet er det utviklet gode strukturer for integrasjon mellom de læringsaktivitetene som finner sted ved UiO og i praksis på skolene. UiO bidrar til skolebasert kompetanseutvikling ved universitetsskolene, særlig knyttet til nye undervisningsformer i matematikk. Sammen med fire av skolene har UiO utviklet en modell for dialogseminarer mellom lektorstudenter, skolenes veiledere og UiOs vitenskapelig ansatte. Seminarene inngår som en læringsaktivitet for lektorstudentene.

ProTed har et høyt aktivitetsnivå og god framdrift med ca. 20 tiltak og prosjekter som til sammen gir systematisk kunnskap om integrert lærerutdanning. Det er utviklet et teoretisk rammeverk for senterets virksomhet og etablert et nettverk av samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt. ProTed har avholdt den nasjonale konferansen «Læring for fremtiden» i samarbeid med Senter for IKT i utdanningen og deltatt i seminarer og andre relevante nasjonale fora. En ny modell for digital hjemmeeksamen er utviklet, og eksamensformen er implementert i Lektorprogrammets profesjonsfag. Det er utviklet modeller for å identifisere kjennetegn på kvalitet i lærerutdanningene.

Øvrig rapportering til KD

Midler tildelt over kap. 281

Felles studentsystem (FS)

Det ble i 2013 stilt til disposisjon for UiO 1,917 mill. kroner som bidrag til å finansiere kostnader knyttet til sekretariatarbeid, styret, årsmøtet og brukerforum. Dette for å sikre god brukermedvirkning i utvikling og drift av systemet og sørge for at institusjonsforankringen blir godt ivaretatt. Det ble budsjettert med 3,5 årsverk/5 250 timer til FS-sekretariatet og det ble levert 4 276 timer.

I 2013 var det viktig og høyt prioritert å få på plass en ny strategi for Samarbeidstiltaket FS og systemet FS, anskaffe et nytt rapport- og presentasjonsverktøy, og avklare en fremtidig organisering av Samarbeidstiltaket FS.

Arbeidsoppgavene for sekretariatet har også bestått av blant annet sekretariat for styret, leder av Planleggingsgruppen og ansvar for ekspertgruppene. I tillegg har sekretariatet ansvaret for spesifisering av ny funksjonalitet, herunder gjennomgang av

innkomne ønsker i samarbeid med Planleggingsgruppen, oppfølging av Risikoanalyse av FS og ansvar for felleskoder.

FS har deltatt i internasjonalt standardiseringsarbeid innen dokumentasjon av høyere utdanning og resultatutveksling mellom institusjoner. I tillegg er FS medlem i flere nordiske og europeiske samarbeid.

FS har fått ansvaret for bestilling av driftstjenester, nye webapplikasjoner og utviklingsoppdrag og forvaltningsansvar for to nye systemer, register for utestengte studenter (RUST) og ny godkjenningsdatabase for utenlandske studier (GAUS), tidligere NAG-basen.

Tildeling til utvikling av ny NAG-database USIT/FS (2,0 mill. kroner)

Det ble i 2011 stilt til disposisjon for UiO 2 mill. kroner til utvikling av ny NAG-database USIT/FS. Hensikten med databasen er at lærestedene og NOKUT skal kunne dele sine saker og vedtak angående utenlandsk høyere utdanning. Basen skal primært fungere som et oppslags- og informasjonsverktøy for saksbehandlere i sektoren.

Utvikling av nytt sentralt register for godkjenning av utenlandsk utdanning ses i sammenheng med utviklingen som skjer i FS på dette området. Dette fordi hovedinformasjonen i NAG oppstår i FS godkjenningsmodul. FS har en nasjonal arbeidsgruppe som arbeidet frem en kravspesifikasjon for ny godkjenningsmodul i 2012. Ny modul ble produksjonssatt våren 2013, og utviklingen av ny NAG kunne da starte.

Det ble i regi av UHR oppnevnt en nasjonal prosjektgruppe i 2013 som har bistått USIT i kravspesifiserings- og testarbeid.

Utviklingen av ny NAG skjedde i hovedsak høsten 2013, men det utvikles fortsatt. Det er i 2013 brukt litt over halvparten av tildelingen, og utviklingen og testing av versjon 1 fortsetter i 2013. Ny NAG forventes satt i produksjon våren 2014.

FS-sekretariatet har i 2013 samarbeidet med USIT i prosessen for utvikling av ny nasjonal database for godkjenning av utenlandsk utdanning på oppdrag fra KD. Dette innebærer også koordinering av prosessen for spesifisering og planlegging av utvikling av integrasjon mellom den nye godkjenningsdatabasen og godkjenningsmodulen i FS samt integrasjon mellom den nye godkjenningsdatabasen og godkjenningsdatabasen til NOKUT.

I brev av 21.11.2013 har KD gitt Samarbeidstiltaket FS forvaltningsansvar for den nye godkjenningsdatabasen, heretter kalt søkertjenesten GAUS (Godkjenning av utenlandsk utdanning). Det vil da være FS-sekretariatet som sørger for midler for videre forvaltning, drift og videreutvikling av ny NAG/GAUS.

Tildeling til utvikling av kravspesifikasjon for ny nasjonal vitnemålsbank (0,250 mill. kroner)

Det ble i 2011 tildelt 0,250 mill. kroner til utvikling av kravspesifikasjon for ny vitnemålsbank. Utvikling av kravspesifikasjon for ny nasjonal vitnemålsbank ble i 2012 utført som et prosjekt i regi av USIT/FS. Det ble arbeidet frem en spesifisering i samarbeid med en nasjonal arbeidsgruppe med sentrale aktører innen området.

Spesifikasjonen ble presentert for KD i desember 2012. Etter presentasjonen ba KD om et anslag for kostnader for utvikling, drift og forvaltning av en vitnemålsbank. Dette ble levert til KD våren 2013, og oppdraget ble da fullført.

Tildeling til opprettelse av database USIT/FS register for utestengte studenter - RUST (0,997 mill. kroner)

Det ble i 2011 tildelt 0,997 mill. kroner til opprettelse og første driftsår av register for utestengte studenter. Utviklingen startet i 2012 og ble ferdigstilt i 2013.

Formålet med opprettelse av registeret er å bedre informasjonsrutinene som omhandler utestengning av studenter innen høyere utdanning. Prosjektet ble ferdigstilt i 2013, og i brev av 11.11.2013 har Kunnskapsdepartementet gitt Samarbeidstiltaket FS forvaltningsansvaret for Register for utestengte studenter (RUST).

FS-sekretariatet har utarbeidet en rutinebeskrivelse for bruk av RUST. Både Kunnskapsdepartementet, jurister og studieadministrative ansatte har bidratt i dette arbeidet.

Kunnskapsdepartementet arbeider med nye bestemmelser i UH-loven som omtaler formål og bruk av RUST. Så snart dette er på plass kan RUST settes i produksjon.

Utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere

I brev av 30.august 2013 ble UiO tildelt 0,395 mill. kroner til studietilbud i veiledning for nyutdannede, nytilsatte lærere i studieåret 2013-14.

Det ble våren 2013 tatt opp 20 studenter på studiet «Veiledning og mentoring i lærerprofesjonen 2» (15 sp), hvorav 15 avla og besto eksamen. Høsten 2013 ble det tatt opp 67 studenter på studiet «Veiledning i skolen» (5 sp), hvorav 58 avla og besto eksamen. En student fikk resultat "ikke bestått" på eksamen. Det ble også tatt opp 51 studenter til VEIL4015 "Veiledning og mentoring i lærerprofesjonen", hvorav 36 avla og besto eksamen.

Midlene er benyttet til ordinær drift av studiet, inkludert undervisning og veiledning.

CSE-prosjektet – oppfølging av strategien Realfag for framtida

I brev av 14.oktober 2013 ble UiO tildelt 1,25 mill. kroner til CSE-prosjektet (Computing in Science)

Midlene skal knyttes til videreutvikling av prosjektet og til å finne gode evalueringsformer i beregningsorientert matematikk. Et annet viktig mål er å binde beregningsorientert utdanning til flere utdanningsprogrammer innenfor MNT-fagene.

Midlene kom sent på året i 2013, og er planlagt benyttet i 2014. Midlene vil benyttes til å frikjøpe en vitenskapelig ansatt til å jobbe med prosjektet i 2014.

Et samfunnsengasjert universitet

***Mål 3:** Universitetet i Oslo skal gjennom aktiv dialog og samarbeid bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å løse det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.*

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke framstår som en tydelig og relevant samfunnsaktør og attraktiv samarbeidspart.

Strategi:

13. *Universitetet i Oslo skal dele kunnskapen og styrke dialogen med samfunnet. Forskningsbasert kunnskap skal komme til anvendelse gjennom et tettere samarbeid med institutter, offentlige og private virksomheter*

16. *UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.*

Innledning

2013 har vært UiOs innovasjonsår. Innovasjonsåret har bidratt til å forankre UiOs høye ambisjoner og utvikle en felles forståelse av hvordan UiO bidrar til innovasjon. Det ble utarbeidet en egen handlingsplan for innovasjon og det har vært en rekke arrangementer og tiltak for å motivere ansatte og studenter til innovasjon og vise frem innovasjon ved UiO. Dette har skjedd i tett samarbeid med offentlige og private virksomheter.

UiO har i 2013 etablert et råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) og styrket samarbeidet med offentlig og private virksomheter i forbindelse med forskningsinnsatser.

I sitt møte 12. mars 2013 vedtok universitetsstyret at Senter for menneskerettigheters funksjon som Nasjonal institusjon (NI) skulle avvikles senest 31.6.2014. Etter styremøtet var det en dialog mellom UiO, Kunnskapsdepartementet og Utenriksdepartementet som resultatet i at datoen for avvikling ble forskjøvet med 6 måneder.

Tiltak 10: Styrke og utvide UiOs samfunnskontakt, kunnskapsutveksling og innovasjon

Innovasjon er en del av UiOs kjernevirksomhet, og skal integreres i utdanning, forskning og formidling. Handlingsplanen for innovasjon er basert på en bred forståelse av hvordan forskningsintensive universiteter bidrar til innovasjon.

UiO medvirker til innovasjon direkte gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra ansatte og studenter. Det mest betydelig bidraget til innovasjon skjer imidlertid indirekte gjennom utdanning av kandidater, nyskapende forskning og gjennom utveksling av kunnskap med næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor. UiO har som hovedstadsuniversitet en prioritert samarbeidspartner i Oslo Kommune.

I henhold til ideen om kunnskapstriangel er det behov for en tettere sammenkobling mellom utdanning, forskning og innovasjon for å kunne bidra optimalt.

I den treårige handlingsplanen presenteres tiltak for å styrke UiOs bidrag til innovasjon innenfor fire innsatsområder: ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører og synliggjøring av UiO som et innovativt universitet. Det forventes at fakultetene og tilsvarende enheter velger ut tiltak der de har komparative fortrinn.

Et element blir å vurdere hvordan erfaringer fra eksterne representanter i utvalg og råd kan brukes i dette arbeidet. Funksjonen til Råd for samarbeid med arbeidslivet er lagt til fakultetene.

Prosesser som kan utnyttes til å styrke det forpliktende samarbeidet med nærings- og samfunnsliv er ny runde med SFI og FME-utlysninger.

Den nye tverrfakultære satsingen på fornybar energi og klima UiOEi skal koordinere relevante disiplinrettede fagmiljøer ved UiO med relevante aktører i samfunnet. Målsettingen er økt slagkraft for ekstern finansiering og samarbeid og skal bidra til mer kunnskap og innovasjon.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Organisering og sammensetning av styrende organer samt mandat for UiOEi skal foreligge.
- 30.06.2013 Fakultetene skal tydeliggjøre hva et utvidet innovasjonsbegrep innebærer og hvordan det skal inkluderes i forskning, studier og formidlingsaktivitet. Konkrete tiltak skal være igangsatt og det skal foreligge en plan for aktiviteter de kommende årene.
- 31.12.2013 Tiltakene under Ledelse og personalpolitikk i handlingsplanen skal være gjennomført.
- 31.12.2013 Sentraladministrasjonen skal ha gjennomføre sine prioriterte tiltak for 2013.
- 31.12.2013 Konkrete mål og tiltak for UiOEi skal foreligge.
- 31.12.2013 UiO skal ha etablert et årlig åpent møte med arbeids- og næringsliv knyttet til studienes arbeidslivsrelevans.

Ansvar: Fakultetene og underliggende enheter, sentraladministrasjonen

Status for gjennomføring:

Innovasjon

2013 har vært UiOs innovasjonsår. Innovasjonsåret startet med innovasjonskonkurransen Rektors utfordring, et samarbeid mellom UiO og Oslo kommune. Konkurransen skal stimulere til innovasjon, entreprenørskap og kreativitet blant UiOs studenter. I 2013 utfordret UiO og Oslo kommune studentene til å komme med nye løsninger på miljøproblemer knyttet til luftkvalitet, transport og avfall. Det kom inn hele 153 bidrag i konkurransen. Rektors utfordring ble nominert til Oslo miljøpris 2013.

Konferansen Cutting Edge handlet om de neste store teknologitrendene. I miljøet på og omkring UiO finner vi mye spennende forskning, aktivitet på eksperimentering og lek med teknologi og et boblende miljø av oppstartselskaper. Hovedforedragsholder Ayesha Khanna fra The Economist snakket om kommende teknologitrender, mens resten av dagen ble delt i to: det ene sporet tok for seg forskning fra UiO for å gi et innblikk i hva som kommer, mens det andre sporet viste frem et knippe startup-selskaper fra Blindernområdet. Dagen ble avsluttet med utdeling av Inven2s idépris for beste idé til et produkt eller tjeneste.

Inven2 AS leverte svært sterke tall for 2013. Som det første TTOet i Norge har Inven2 AS brutt grensen på 30 kommersialiseringer i løpet av et kalenderår. Inven2 AS

gjennomførte 38 kommersialiseringer hvor 31 av disse er lisenser til eksisterende næringsliv, mens sju nye selskaper er opprettet. Idétilfanget har økt til 109 ideer, fra 105 ideer året før. UiO er med på i alt 72 patentsøknader hos Inven2 AS.

UiO Energi

I tråd med UiO Energis mandat om å legge til rette for møteplasser og økt strategisk samarbeid mellom akademia og relevante samfunnsaktører, bidro Kunnskapsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Zero, Statoil og Hydro til å belyse fremtidens behov for kompetanse i et energilandskap i endring. UiO Energi har også lansert en ny åpen seminarserie, UiO Energy Lectures, som et diskusjonsforum for spørsmål om energi, miljø og klima. Seminarene fremmer kunnskap og inspirasjon til forskere, studenter og publikum om hva som rører seg på feltet både i Norge og internasjonalt. Foredragsholdere fra akademia, industri og politikk belyser energisystemet fra ulike perspektiver.

Råd for samarbeid med arbeidslivet

Høsten 2013 oppnevnte UiO et råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) for institusjonen som helhet, med mandat og deltakelse tett knyttet opp til føringene gitt i Stortingsmelding 44 (2008-2009) Utdanningslinja.

Rådet hadde sitt første møte i desember 2013 og skal bidra til å utvikle en plattform for samarbeid mellom UiO som utdanningsinstitusjon og arbeidslivet. UiO ønsker å få innspill fra rådet på temaer som

- utvikling av gradsutdanninger, inkl. styrking av bachelorgraden
- etter- og videreutdanning, både når det gjelder innhold og fleksibilitet,
- bruk av praksis i utdanningene,
- utdanningenes relevans og kontakt med arbeids- og næringsliv i denne forbindelse og
- strategiske partnerskap mellom UiO og arbeids- og næringslivet

Rådet møtes en gang i året og ledes av rektor. For å sikre en god og umiddelbar kobling til enhetenes arbeid med studieprogramutvikling deltar dekanene i RSA-møtene.

Tiltak 11: Grønt UiO

UiOs miljøatsing skal videreføres. Tiltak med synlig effekt prioriteres. UiOs miljøprofil skal gjenspeiles i anskaffelser. Fakultetene har ansvar for faglig miljøprofil.

Milepæler for gjennomføring for generell miljøatsing ved UiO:

30.06.2013	Policy for miljø- og samfunnsansvar er utarbeidet og legges til grunn for nye anskaffelser
31.12.2013	3-årig handlingsplan for etablering av UiO som et grønt universitet er vedtatt
31.12.2013	UiOs klimahandlingsplan og budsjett er vedtatt
31.12.2013	UiOs internasjonale rolle på miljøområdet er styrket
31.12.2013	Plan for miljøsertifisering av UiO er vedtatt

Ansvar: Teknisk avdeling

Status for gjennomføring:

UiO har vedtatt en miljøpolicy basert på COPERNICUS charteret¹. Miljøatsingen er

¹ <http://www.uio.no/english/for-employees/employment/green-uio/policy.html>

videreført i 2013. Tiltak med god miljømessig effekt er prioritert.

Det ble i 2013 vedtatt en miljøstrategi for UiO for perioden 2013 til 2020. Strategien har tatt utgangspunkt i Eiendomsavdelingens miljøaktiviteter og inneholder konkrete tiltak som bidrar positivt til miljøet innen blant annet oppvarming, avfallshåndtering og økt bruk av videokonferanser, og miljøkrav stilles nå i alle anskaffelser.

Første fase av FOU-prosjekt for nye energiløsninger knyttet til museene på Tøyen er gjennomført. Prosjektet drøfter mulighetene for bruk av ny teknologi for bedre bærekraftige energiløsninger for hele bygningsmassen på Tøyen. Målet er å generere fornybar energi lokalt der energien anvendes slik at det er mulig å benytte bygningen som energihøster, og derved oppnå omfattende langvarige energigevinster på en kostnadseffektiv måte.

For å øke synligheten av UiOs miljøratsing, har UiO deltatt i etablering av et regionalt kunnskapsnettverk innen miljø og bærekraft, med fokus på samarbeidsaktiviteter på tvers av akademia, næringsliv og frivillige organisasjoner. Prosjektet UNICA Green IT School er gjennomført, og UiO har markert Earth Hour og andre utvalgte miljødager.

Innen Nordic Sustainable Campus Network har vi arbeidet med å styrke miljø og bærekraft i institusjoner for høyere utdanning og forskning i Norden. Samarbeidet med Oslo kommune er videreutviklet innen miljøområdet. UiO har gjennom delttagelse i Næring for Klima også forpliktet seg til å bidra til en halvering av Oslos klimagassutslipp innen 2030.

Miljøårnsertifisering av enkelte fakulteter og konferanser er gjennomført i 2013. Det ble besluttet at enhetene selv tar initiativ til å miljøsertifisere seg når disse ønsker dette eller er klare for dette.

Milepæler for gjennomføring av miljø- og energitiltak knyttet til drift og forvaltning av UiOs bygningsmasse:

31.12.2013	Miljøstrategi og tiltaksplan for forvaltning og drift av bygninger og anlegg er utarbeidet og tatt i bruk
31.12.2013	ENØK-tiltak i henhold til dagens plan er utført
31.12.2013	Ferdig plan for oppgradering av vinduer til høyere energiklasse
31.12.2013	Tallmateriale for vann- og energiforbruk er tilgjengelig som planleggingsgrunnlag - Energioppfølgingssystem (EOS)
31.12.2013	Ferdig plan for kildesortering og renovasjon
31.12.2015	Utfasing av kjøleanlegg med ulovlige klimagasser er avsluttet

Ansvar: Teknisk avdeling og fakultetene

Status for gjennomføring:

2013 har vært et krevende år for Eiendomsavdelingen med bl.a. en omfattende omorganisering. Dette har ført til at det har tatt noe lenger tid enn forutsatt å komme i mål med noen av milepælene definert i årsplanen.

Miljøstrategi og tiltaksplan for forvaltning og drift av bygninger og anlegg er utarbeidet og tatt i bruk. Dette er en viktig milepæl for UiO². Strategien definerer mål på mellomlang- (2013-2016) og lang sikt (2016-2020). Strategien omsettes gjennom årlige handlingsplaner og inngår som en del av Eiendomsavdelingens årsplan.

² <http://www.uio.no/om/strategi/miljo/eiendom/miljostrategi/>

ENØK tiltakene omfattet en rekke prosjekter og tiltak. Om lag 60% av disse er gjennomført ihht plan. At en del tiltak viste seg å bli dyrere enn først antatt, bidro til en svekket framdrift.

Plan for oppgraderinger av vinduer til en høyere energiklasse er foreløpig ikke utarbeidet. Dette har bl.a sammenheng med arbeidet med egne forvaltnings- og verneplaner for Blindern, som forventes ferdigstilt i 2014.

Tallmateriale for vann- og energiforbruk er nå tilgjengelig som planleggingsgrunnlag, og installasjon av nytt energioppfølgningssystem (EOS) er gjennomført. Dette vil gi bedre grunnlag for styring av energiforbruk, og bedre grunnlagsdata i forbindelse med planlegging av nye tiltak.

Plan for kildesortering og renovasjon er vedtatt. Ettersom man ønsker en grundigere gjennomgang av status og muligheter, er den endelige implementeringen besluttet forskjøvet til 2015.

Utfasing av forskriftbelagte ozonlignedbrytende kjølemedier går i henhold til plan. Oversikt over lokale kjøleanlegg er laget.

Milepæler for grønn IT:

- 30.06 2013: Etablert infrastruktur for ulike typer videokonferanser og webmøter
- 30.06.2013: Etablert rutinemessig erstatning av fysiske maskiner med virtuelle maskiner
- 30.06.2013: Etablert tiltak som reduserer tiden arbeidsplassutstyr må være påslått og effektiviserer strømforbruket når de er påslått

Ansvar: Universitetets senter for informasjonsteknologi

Status for gjennomføring:

Infrastruktur for videokonferanse og webmøter er på plass. For å sikre god ivaretagelse av videre drift for dette området har UiO samorganisert ressurser og kompetanse på dette området. I løpet av 2014 vil eksisterende løsninger bli integrert i denne infrastrukturen.

De aller fleste av UiOs servere er ved utgangen av 2013 virtuelle. Dette innebærer en energieffektivisering og besparelser knytte til arbeidskraft.

Strategi:

- 17.** *Universitetsmuseene skal utnyttes bedre, for å skape økt interesse for forskning og for universitetet.*

Tiltak 12: Bedre synliggjøring av universitetsmuseene

Synliggjøring av universitetsmuseene gjennom fornying av basisutstillinger, digitalisering og sikring av samlingene og tilgjengeliggjøring på web. Planlagte byggeprosjekter skal føre til bedre formidling av og interesse for museenes virksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Ombygging av leide lokaler på Økern og flytting av magasiner (NHM) til Økern skal være sluttført.
- 31.12.2013 Detaljprosjektering av rehabilitering W. C. Brøggers hus ved NHM skal være avsluttet.
- 31.12.2013 Forsterke innsatsen for å sikre og bevare Oseberg-samlingen (KHM)
- 31.12.2014 Fornyning av basisutstillingene skal være ferdig (NHM).
- 31.12.2014 Utstilling knyttet til grunnlovsjubileet 2014 er gjennomført (KHM)

31.12.2015 Digitalisering av samlingene (NHM) er avsluttet

Ansvar: Museene og Teknisk avdeling

Status for gjennomføring:

Kulturhistorisk museum (KHM)

Digitalisering og sikring av samlingene

Arbeidet med digitalisering og synliggjøring av KHMs samlinger har fortsatt i 2013. Over 89% av museets samlinger var ved årsskiftet 2013-14 digitalisert, hvorav 78 % var tilgjengelig på web. Det er realistisk at andelen av samlingene som er digitalisert vil øke til 90%, og andelen tilgjengelig på nett til 80% i løpet av 2014. Museet vil effektivisere sitt arbeid med digitalisering ved bedre bruk av mulighetene som ligger i datasystemene som er utviklet for forskning og forvaltning av samlingene.

KHM har ved årsskiftet 2013-14 tilfredsstillende sikring som varierer mellom 93% og 100%. Årsaken til den høye sikringsgraden skyldes etableringen i det nye og moderne magasinbygget på Økern. Det er gode bevaringsforhold for KHMs samlinger i det nye magasinbygget. For deler av de øvrige magasiner er forholdene ikke optimale når det gjelder luftfuktighet/temperatur, men dette vil bli bedret når hoveddelen av de av samlingene som i dag er lokalisert utenom Økernbygget etter planene vil bli flyttet til Økern i løpet av 2015-16.

Formidling

Kulturhistorisk museum hadde 466.929 besøkende i 2013, som var en nedgang på ca. 10.000 fra 2012. En hovedårsak til nedgangen ligger i besøkssvikt ved Vikingskipshuset, som følge av svingninger i de internasjonale turiststrømmene. Nedgangen totalt har i noen grad blitt kompensert av høye besøkstall for Historisk museum. Årsaken til dette ligger dels i innføringen av en ny dobbeltbillett for Historisk museum og Vikingskipshuset, dels i gode besøkstall for den spektakulære utstillingen «Fashion India».

KHM har i hele 2013 arbeidet videre med planer for sitt prosjekt for oppbygging av nye basisutstillinger. Det har i 2013 også vært gjennomført et stort planleggingsarbeid for utstillingen «Ja vi elsker Frihet», som vil åpne 16. mai 2014. Utstillingen er en sentral del av UiOs arrangementsprogram i tilknytning til Grunnlovsjubileet 2014. Museet har gjennom 2013 tilbudt et bredt spekter av foredrag, konserter, spesialomvisninger, familiesøndager mv. til de ulike publikumsgrupper. KHM hadde 646 undervisningsopplegg for skoleklasser i løpet av 2013.

Samlinger og tilvekst

Kulturhistorisk museum har også i 2013 hatt et høyt volum på den arkeologiske utgravningsvirksomheten etter kulturminneloven, men omfanget har ikke vært så stort som i 2012, som var et rekordår. De vitenskapelige resultatene fra undersøkelsene danner grunnlag for publiseringer, bl.a. i KHMs periodika Norske Oldfunn og Varia.

Forsterke innsatsen for å sikre og bevare Oseberg-samlingen

Den dårlige bevaringstilstanden for Osebergfunnene, bl.a. fremhevet av den internasjonale ekspertkommissjonen, bidro til at KD fra 2013 og 3 år fremover har tildelt KHM til sammen 30 mill. kroner til et forsknings- og konserveringsprosjekt for funnene. Ytterligere 10 mill. kroner har blitt stilt til disposisjon fra UiO. Planarbeidet for prosjektet, "Saving Oseberg" har foregått i hele 2013, herunder rekruttering av internasjonalt forskningspersonale. UiO har valgt å etablere en midlertidig bygning for

prosjektets kontor- og laboratoriebehov ved parkeringsplassen bak Vikingskipshuset. Denne paviljongen skal etter planen stå ferdig for sommeren 2014. Det vil bli lagt stor vekt på formidling av forskningsresultatene underveis i prosjektet, herunder publikumsarrangementer på Bygdøy.

Utstilling knyttet til grunnlovsjubileet 2014 er gjennomført

Utstillingen «Ja, vi elsker frihet» er UiOs hovedarena for grunnlovsjubileet. I forbindelse med Jubileumsutstillingen er gjennomført byggearbeider for fysisk og elektronisk sikring av myntkabinettet i henhold til sikkerhetskrav fra Norges Bank.

Ny organisasjon - ny kunnskapspolitikk

KHM har i 2012-2013 gjennomført en omfattende strategi- og organisasjonsutviklingsprosess. Et hovedelement i den nye strategien er en kunnskapspolitikk der de tre elementene forskning, forvaltning og formidling skal være tettere integrert. Den vil også innebære styrking av det forskningsmessige grunnlaget for museets utstillingsproduksjon og for den utadrettede virksomheten sett under ett. Den nye organisasjonen trådte i kraft fra årsskiftet 2013-2014.

Naturhistorisk museum (NHM)

Sikring og bevaring av samlingene:

Overflyttingen av samlingsmateriale til nye lokaler på Økern er i god rute. Arbeidet er tid- og ressurskrevende, men resultatet blir bra. NHMs samlinger teller over 6 millioner objekter og omfatter 65% av landets totale naturhistoriske samlinger. I tillegg kommer de levende plantesamlingene i Botanisk hage. Til sammen er 2,8 millioner objekter og observasjoner digitalisert, eller om lag 27% av samlingene. Digitaliseringen vil bli gitt ytterligere fokus i 2013 i tråd med økt budsjettbevilgning til dette. De fleste basene er tilgjengelige via GBIF-portalene, og enkelte ligger også direkte tilgjengelig på NHMs nettsider. Digitalisering og bedre arbeids- og lagringsforhold medfører økt bruk av samlingene samt økt utlånssetterspørsel. Dette er positivt og viser at satsningen gir ønskede resultater.

Fornyelse av basisutstillingene:

I arbeidet med fornyelse av basisutstillingene er det nå tilsatt en egen prosjektleder som tiltrådte i sommer, og med utgangspunkt i de arkitektoniske mulighetsstudiene/skisseprosjektene som ble gjennomført i 2011 intensiveres nå dette arbeidet. Det arbeides konkret med 6 nye utstillinger, og det er opprettet egne komiteer for hver av disse hvor komiteene får ansvar for å produsere dreiebøker for innhold. Innholdskonseptene for de seks nye basisutstillingene forventes avsluttet innen utgangen av 1. tertial 2013.

Magasinlokaler Økern

Ombygging av leide lokaler Økern er detaljprosjektert i løpet av 2013. Byggearbeidene startes i første kvartal 2014 og ferdigstilles til utgangen av 2014.

Detaljprosjektering av rehabilitering W. C. Brøggers hus ved NHM skal være avsluttet.

Rehabiliteringen av Brøggers HUS til formidlingsbygg er i løpet av 2013 brakt frem til forprosjektnivå. Planer og kalkyler for bygningsrehabilitering og utstillinger foreligger. I løpet av 2014 utarbeides detaljplaner og prisforespørsel på byggearbeider og utstillingsinstallasjoner.

Et handlekraftig universitet

Mål 4: *Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktivitetene.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjon
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU-tildeling - volum	51 883	68 829	45 617	83 380	88 178	123 667	100 000
NFR-tildeling - volum	651 815	633 880	649 137	666 695	703 072	709 707	720 000

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå gjennom tydeligere forventninger til lederens oppgaver og prioriteringer, bedre evne til faglige prioriteringer gjennom stillingsplaner og bedre samspill mellom eksterne inntekter og egne prioriteringer, rekruttering og utvikling av de beste gjennom satsning på toppmiljøer, bedret finansiering/internt handlingsrom gjennom aktive stillingsplaner, sterkere prioriteringer, økte eksterne inntekter innen prioriterte områder og mer effektiv forvaltning.

Forankring av prioriteringer ved at UiO viser prioriteringene i handling. Gjennom forbedret forvaltning vil omdømme styrkes.

Innledning

UiO har de siste årene arbeidet systematisk med å forenkle plan- og oppfølgingsprosesser. Det er etablert et årshjul for plan- og budsjettprosessen. Dette innebærer en større grad av forutsigbarhet for planlegging, oppfølging og rapportering på alle nivåer ved UiO. Det er etablert 5-årige rullende prognoser for totaløkonomien implementert for hele organisasjonen og det utarbeides tre-årige årsplaner som revideres årlig. Den sentrale planprosessen for påfølgende år er lagt til våren, mens prosessene ved fakultetene foregår om høsten. Årsplaner og budsjettfordelinger er ferdige til medio desember for påfølgende år. Rapporteringshyppigheten er redusert til ledelsesevalueringer om økonomi og aktivitet fra fakulteter og tilsvarende enheter tre ganger årlig (tertialvis). Det utarbeides regelmessige analyser som gir ledere innsikt i fakta om egen organisasjon og danner grunnlag for gode beslutninger og formidling.

Som ledd i arbeidet med å øke UiOs interne handlingsrom har vi i perioden 2010 til 2013 gått igjennom noen av våre viktigste administrative områder, den sentrale administrasjonen er reorganisert til UiO: Ledelsen og støtteenheter og 50 mill. kroner er overført fra sentralt nivå til forskning og utdanning.

UiO har gjennom flere år arbeidet systematisk med profesjonalisering, hensiktsmessig organisering og implementering av god systemstøtte innenfor innkjøpsområdet. UiO kom i årets modenhetsanalyse av offentlige innkjøpsfunksjoner best ut i statlig sektor. Modenhetsanalysen gjennomføres hvert år av revisjons- og rådgivningsselskapet PwC.

Det er også arbeidet målrettet med økning av servicegraden overfor UiO enheter og med kontinuerlige forbedringer. I løpet av 2014 vil anskaffelsesprosessen ved UiO være hel-elektronisk. Dermed er UiO blant de første statlige virksomhetene som har implementert elektroniske systemstøtteverktøy i alle ledd av innkjøpsprosessen. Målet

for bruk av bestillingsløsningen er 70% bruk. UiO er også blant de virksomhetene som kommer best ut på nasjonale målinger av bruk av elektronisk systemstøtteverktøy.

I 2013 ble det lagt ned et betydelig arbeid ved UiO for å forberede fagmiljøene på EUs nye rammeprogram, Horisont2020. Det ble avholdt en rekke seminarer og informasjonsmøter, både for vitenskapelig- og administrativt ansatte. Det forskningsadministrative støtteapparatet ved UiO er betydelig styrket de siste årene, blant annet som respons på en stadig større portefølje av EU-finansierte prosjekter og tydeligere fokus på ambisjoner om innhenting av forskningsfinansiering fra EU.

Tre forskere ved UiO, som de eneste fra norske universiteter, ble i 2013 utnevnt som medlemmer i Kommisjonens rådgivende grupper til programmene i Horisont 2020 (Advisory Groups). De rådgivende gruppene vil spille en aktiv rolle i å utforme fremtidige arbeidsprogram og utlysninger. I tillegg er professor Nils Chr. Stenseth ved CEES/IBV (MN) utpekt som nytt medlem av det europeiske forskningsrådets (ERC) øverste organ, Scientific Council. Disse utnevnelsene gir UiO unike muligheter for å påvirke innholdet i og utlysninger gjennom Horisont 2020.

Strategi:

18. *Ressursene skal fordeles på basis av kvalitet og relevans i aktiviteter og miljøer, og de faglige prioriteringene skal legges til grunn. Forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer som utmerker seg med høy kvalitet skal ha gode betingelser.*

Tiltak 13: Konkurransarenaer med særlig høy kvalitet

Fakulteter og museer skal vise til dokumenterbar omprioritering av ressurser for realisering av faglige prioriteringer.

UiO er avhengig av at forskere og forskergrupper vinner prestisjefylte forskningsmidler som tildeles på grunnlag av høy faglig kvalitet (herunder SFF, FRIPRO, ERC). UiO skal utvikle støtteapparat og tilby kompetanseutvikling som legger til rette for at aktuelle kandidater lykkes på disse arenaene.

Antall ERC-søknader skal opprettholdes minst på 2010-nivå. Det skal utvikles målrettede tiltak for utvikling av kandidater til ERC Starting Grants.

Fagmiljøene må posisjonere seg for en ny nasjonal utlysning: FME Energisystem.

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2013 En prosess for søknader til nye FMEer skal planlegges og gjennomføres i tråd med NFRs tidsplan for utlysning og behandling.
Spesifisering av støtteapparat og behov for kompetanseutvikling koordineres med arbeidet med internt handlingsrom.

Ansvar: Fakulteter og tilsvarende enheter: Frembringe gode søknader:
Fakultetene: Utvikling av målrettede tiltak for yngre potensielle ERC Starting Grants mottakere.
Fakultetene og Forskningsadministrativ avdeling: Støtteapparat.
Organisasjons- og personalavdelingen: Kompetanseutvikling

Status for gjennomføring:

Forskningsrådet har ikke signalisert noen tidsplan for en eventuell utlysning av nye FME-er, og man har derfor ikke funnet grunnlag for igangsetting av organisert

forberedelsesprosess for dette så langt.

Gjennom 2013 har det vært arrangert workshops og intervjuutredning for yngre forskere som søker ERC Starting og Consolidator Grants. For prosjektforberedelser har UiO tilbudt veiledning og økonomisk støtte i form av PES-midler, samt ekstern konsulentstøtte for evaluering og oppfølging av søknader. UiO gir varig toppforskningsstøtte til alle prosjekter som har blitt innvilget fra ERC.

Strategi:

- 19.** *UiO skal sikre at grunnfinansiering og ekstern finansiering virker gjensidig forsterkende, gjennom fokus på total kostnadene og mer aktiv prioritering av områder for ekstern finansiering.*

Tiltak 14: Økt innhenting av eksterne midler

UiO skal ha en betydelig økning av finansiering fra EU-systemet og fra Forskningsrådet. UiO skal ha støtteapparat, tilby kompetanseutvikling og økonomiske insentiver som gjør det attraktivt for forskere å søke eksterne midler. Effekten av disse tiltakene skal være at UiOs uttelling i EU-programmer skal øke med 50% i perioden 2011-2013 sammenlignet med gjennomsnittet for årene 2008-2010.

Alle enheter skal gjennomgå og vurdere lokale tiltak for innhenting av eksterne midler fra relevante kilder, både EU og Forskningsrådet. Det skal særlig legges vekt på EUs ulike programmer og Forskningsrådets tematiske satsinger, der det i dag er liten søknadsaktivitet. Enhetsledere skal ansvarliggjøres for innhenting av eksterne midler som bidrar til realisering av faglige prioriteringer og handlingsrom.

Frister og milepæler for gjennomføring:

- 30.09.2013 Fakultetene rapporterer om sine tiltak og foreløpig effekt i plandialogen.
31.12.2013 Alle enheter har utviklet tiltak for innhenting av midler fra EU og Forskningsrådet.

Ansvar: Fakultetene

Status for gjennomføring:

EU-porteføljen

Samlede EU-inntekter for UiO i 2013 er oppe i ca. 124 mill. kroner, som er høyere enn noen gang tidligere. Sammenlignet med 2012 har UiO økt sine EU-inntekter med 40%. Vi er dermed godt over ambisjonsnivået for 2014 hvor målet for EU-inntekter er satt til 105 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes i stor grad suksessen innenfor ERC, men også jevn innhenting av nye prosjekter innenfor rammeprogrammet for øvrig. Fordelingen av porteføljen er som tidligere vel 50% til MN, 25% MED og 20% til HumSam-fakultetene. De øvrige 5% er ved ulike sentre og museer.

UiO har i 2013 fått tilslag på fire samarbeidsprosjekter koordinert og ledet av universitetet. MN har fått innvilget to forskningssamarbeidsprosjekt og ett «Marie Curie - Initial Training Network», mens MED har fått innvilget et stort mobilitetsprogram under «Marie Curie - COFUND». I tillegg er MED deltager i et stort FET-flagship (Future Emerging Technologies) prosjekt- «Human Brain project». Sammenlignet med tidligere år har vi har flere tilslag innenfor ICT-området med seks nye prosjekter. Samlet sett har UiO innhentet rundt 30 nye prosjekter i EU-porteføljen i et år med få utlysninger, noe som må sies å være et godt resultat.

UiO ved Matematisk institutt har i 2013 blitt tildelt en ERC Advanced Grant. I tillegg er

UiO partner i en Consolidator Grant koordinert fra Frankrike. Sammenlignet med tidligere år har UiO dermed en nedgang i suksessraten for innvilgede ERC prosjekter. Søknadsaktiviteten er like høy som tidligere, og flere av søkerne har gått videre til andre runde, men nådde altså ikke helt opp i året som gikk. Gitt den høye konkurransen innen ERC vil det være naturlig at tilslaget vil variere fra år til år. UiO har fremdeles dobbelt så mange ERC-prosjekter som de øvrige norske institusjonene til sammen, og ligger godt an i nordisk og europeisk sammenheng.

Norges forskningsråd (NFR)

Inntektene fra NFR har hatt en stabil utvikling de siste årene og universitetsstyrets og fakultetenes ambisjoner for tildelinger ved utgangen av 2014 er innen rekkevidde.

I 2013 ble UiO tildelt fire nye Sentre for fremragende forskning fra Forskningsrådet:

Centre for Multilingualism in Society across the Lifespan

Økt migrasjon fører til et mer flerspråklig samfunn. Senteret skal bidra til kunnskap om hvordan samfunnet kan takle utfordringene og utnytte mulighetene som følger med økt flerspråklig. Årlig beløp: ca. 14,5 mill. kroner. Prosjektleder: professor Elizabeth Lanza (HF).

The Legitimate Roles of the Judiciary in the Global Order

Siden andre verdenskrig er det etablert stadig flere internasjonale domstoler og tribunaler. Senteret skal analysere og vurdere domstolenes legitimitet i det internasjonale og nasjonale rettssystemet. Hvilke faktorer kan sikre de internasjonale domstolenes autoritet? Årlig beløp: ca. 17,5 mill. kroner. Prosjektleder: professor Andreas Føllesdal (JUR).

Centre for Earth Evolution and Dynamics

Målet for senteret er å utvikle en modell som forklarer hvordan mantelen i Jordens indre påvirker jordplatenes bevegelser og forårsaker massive vulkanutbrudd. Gjennom hele Jordens historie har dette forårsaket endringer i klima og miljø. Årlig beløp: ca. 15,5 mill. kroner. Prosjektleder: professor Trond Helge Torsvik(MN).

Norwegian Centre for Mental Disorders Research

Siden antikken har menneskene kjent til symptomene på schizofreni og bipolare lidelser, og visst at de ofte går i arv. Likevel finnes det ingen pålitelige biologiske markører for disse lidelsene. Grunnforskere og kliniske forskere vil bruke moderne genteknologi, nyere funn fra hjerneforskningen og registerdata for å få frem ny kunnskap. Årlig beløp: ca. 17,5 mill. kroner. Prosjektleder: professor Ole A. Andreassen (MED).

Utlysning av tredje søknadsrunde for Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI III)

I 2013 utlyste Forskningsrådet ny søknadsrunde for Sentre for forskningsdrevet innovasjon i 2 trinn. Etter første trinn/søknadsrunde hadde UiO 10 søknader med UiO som vertsinstitusjon. Det ser nå ut til at 6 miljøer vil sende inn endelig søknad 12. februar 2014. 2 av søknadene kommer fra fagmiljøer under MED, mens de resterende kommer fra fagmiljøer ved MN.

Strategi:

20. Strategi: For å kunne gi ansatte og studenter gode rammebetingelser og nødvendig utstyr, skal alle enheter ha en god balanse mellom lønnskostnader og driftskostnader

Strategi:

23. UiO skal videreutvikle en effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon.

Tiltak 15: Internt handlingsrom – administrativ utvikling

Administrative oppgaver skal ses mer i sammenheng, og kompetanse skal utnyttes bedre på tvers av enheter og nivåer. Administrative funksjoner ved UiO skal endres ved spesialisering, standardisering og hensiktsmessig arbeidsdeling mellom nivåene som bærende prinsipp. Endringene vil få konsekvenser for organisering av oppgaver både på enhetene og sentralt nivå.

Endringene skal føre til at en større andel av UiOs midler benyttes til primæroppgavene utdanning, forskning og formidling.

Følgende delprosjekter er i gang:

- Roller, ansvar og administrative nivåer
- Administrativ IT
- Eksternfinansierte prosjekter
- Studieadministrasjon
- Bilagslønn
- UiO web

UiOs arkivordning og ph.d.-utdanningen vil være nye delprosjekter. De startes opp etter hvert som igangsatte prosjekter ferdigstilles.

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2013	Delprosjektene «Roller, ansvar og administrative nivåer», «Administrativ IT», «Bilagslønn» og «UiO web» vil på dette tidspunktet være slutført og plangruppene lagt ned. Lokalopptak etter ny organiseringsmodell vil være gjennomført første gang våren 2013.
30.06.2013	Ny organisering av arkivtjenesten vil være implementert og arbeidet med kravspesifikasjon for nytt sak- og arkivsystem som støtter NOARK 5 standarden vil være påbegynt.
31.12.2013	Implementeringen er slutført

Ansvar: Universitetsdirektør

Status for gjennomføring:

Prosjektet Internt handlingsrom (IHR) startet 1. 12.2010 og ble avsluttet 31.12.2013. Det videre arbeidet vil fra 2014 skje i UiOs ordinære styringslinje. Dette gjelder slutføring av pågående prosjekter og videre arbeid med å *skape en kultur for kontinuerlig forbedring*.

Prosjektet har fulgt opp Handlingsromutvalgets innstilling og UiOs strategi 2020, der det blant annet sies: Universitetet skal forvalte sine samlede ressurser effektivt, slik at de bidrar til å understøtte kjernevirksomheten.

Målene for prosjektet har vært:

- Å bruke en større andel av ressursene på primærvirksomheten forskning og utdanning.
- Å skape en bedre arbeidsdag for studenter og ansatte.
- Å skape en kultur for kontinuerlig forbedring.

Etter en gjennomgang av UiOs administrative funksjoner ble følgende områder prioritert:

- Roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene
- Eksternfinansiert virksomhet
- Administrative IT-systemer
- Studieadministrasjon
- Bilagslønn
- UiOs nettsted

Delprosjektet Roller og ansvar har resultert i ny organisering av de sentrale administrative tjenestene: UiO: Ledelsen og støtteenheter. Enhet for lederstøtte er etablert, og hovedoppgaven er å bistå rektor og universitetsdirektør på felt av betydning i overordnet styring av UiO.

Den administrative støtten som tilbys fagmiljøene innenfor forskning, utdanning og kommunikasjon er nå samlet i Avdeling for fagstøtte. Støttetjenester innenfor lønn, innkjøp, regnskap og arkiv er samlet i Avdeling for administrativ støtte. Avdeling for personalstøtte er opprettet med hovedoppgaver knyttet til bistand mot enhetene og utvikling av lønns- og personalpolitikk.

Målsetningen med ny organisering er styrking av det strategiske arbeidet og økt involvering av brukerne. Arbeidet innenfor de ulike områdene skal organiseres etter nærhetsprinsippet, som betyr at beslutninger skal tas på lavest mulig nivå i organisasjonen, mens oppgaver som har stordriftsfordeler eller krever spisskompetanse skal utføres sentralt. Prosessen knyttet til realisering av dette vil fortsette i 2014.

Vedtaket knyttet til de øvrige prosjektene er nå helt eller delvis gjennomført. Økonomistyringen innenfor eksternt finansierte forskningsprosjekter er styrket. Prosjektet går inn i en ny fase der arbeidet med de administrative støttefunksjonene rundt prosjektledere videreføres.

Innenfor administrativ IT er det gjennomført tiltak knyttet til organisering og standardisering av IT-virksomheten. Arbeidet med styring og prioritering av IT-virksomheten vil fortsette våren 2014.

Arbeidet med de studieadministrative områdene (masteropptak og studentmobilitet) er avsluttet og nye løsninger gjennomført. Arbeidet med *digitalisering av eksamen* vil bli videreført i 2014.

Når det gjelder arbeidet med Bilagslønn og UiOs nettsted vil gjennomføring fortsette i 2014.

Universitetsdirektøren vil de nærmeste årene fortsette arbeidet med dokumentasjon av oppnådde resultater som følge av IHR og følge utviklingen for å sikre at målene med ny organisering av de sentrale administrative tjenestene nås.

Tiltak16: Infrastruktur – Areal og IT

Planlagte rehabiliteringsprosjekter skal sikre bærekraftige, energieffektive og funksjonelle bygninger.

Det arbeides med en samlet arealløsning for Det juridiske fakultet i sentrum. UiO utreder også en rekke strategiske nybyggprosjekter som forutsetter finansiering over

statsbudsjettet. Det gjelder: Livsvitenskapsanlegg, nybygg for Kulturhistorisk museum, nybygg for klinikkfunksjonene ved Det odontologiske fakultet, nytt veksthus på Tøyen.

Universitetets IT-infrastruktur, IT-tjenester og administrative IT-systemer videreutvikles for å støtte opp om og bidra til å nå universitetets mål for forsknings- og utdanningsvirksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Revidert masterplan der man særlig vurderer grep for å redusere kostnader til leie av arealer i lys av mulighet for nybygg
- 31.12.2013 Rehabilitering Niels Henrik Abels hus (u., 1., 3., 4. og 5.etasje) er gjennomført
- 31.12.2013 Rehabilitering Eilert Sundts hus (2., 3. og 4. etasje) er gjennomført
- 31.12.2013 Nytt datasystem for FDVU (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling) tatt i bruk
- 31.12.2013 Ny infrastruktur for telefonitjenester etablert
- 31.12.2013 Nytt rammeverk for drift og vedlikehold av arbeidsplassutstyr på universitetet
- 31.12.2013 Ny integrert kalender-/e-posttjeneste innført

Status for gjennomføring:

Revidert masterplan

UiO har i 2013 arbeidet med en revidert masterplan for fysisk utvikling av bygninger og campusområder. Planen skal danne grunnlag for universitetets fremtidige prioriteringer med hensyn til nye bygge- og rehabiliteringsprosjekter, utbyggingsområder, arealbruk og intern romkabal, sambruk av lokaler, nye arbeids- og undervisningsformer og framtidens miljøkrav. Planen forholder seg til rollen som forvalter av statens eiendommer og til universitetets faglige strategi. Planen vil bli endelig styrebehandlet i løpet av første halvår 2014.

Rehabilitering Niels Henrik Abels hus

Prosjektet omfatter ombygging og teknisk oppgradering av underetasje, 1., 3., 4., 5. og 12. etasje i bygningen. De ombygde etasjene vil inneholde rom til undervisningsformål, administrasjonsarealer for institutter og fakulteter samt nytt bakeri. Teknisk oppgradering omfatter nye anlegg for varme, ventilasjon, belysning og data samt en brannteknisk oppgradering der bygningens rømningsveier er bedret. Bygningen ferdigstilles i løpet av februar 2014 og innflytting er gjennomført i løpet av våren 2014.

Rehabilitering Eilert Sundts hus (2., 3. og 4. etasje)

Prosjektet omfatter ombygging og teknisk oppgradering til studentarealer og noen administrasjonsarealer. Teknisk oppgradering består av nye anlegg for varme, ventilasjon, belysning og data samt brannteknisk oppgradering. Arbeidet ferdigstilles i mars 2014 og innflytting foretas i løpet av mai 2014.

IT og telefoni

UiO har arbeidet med å innføre et nytt datasystem for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av UiOs eiendomsmasse i løpet av 2013. Prosjektet har vært mer omfattende og komplisert enn opprinnelig forutsatt. Implementeringen er derfor utsatt som følge av forsinkelser i prosjektet.

Ny infrastruktur for telefonitjenester er nå implementert for 98% av UiOs telefoner. De resterende 2% av telefonene består av spesialløsninger for enkelte brukergrupper hvor implementering av ny infrastruktur krever forholdsvis mye arbeid og kapasitet. Dette arbeidet er planlagt å være ferdig i løpet av 1. halvår 2014.

Nytt rammeverk for drift og vedlikehold av arbeidsplassutstyr og servere ble satt i produksjon i 4. kvartal 2013. Over 12.000 maskiner er nå over på det nye rammeverket. Arbeidet med å flytte alle Windows-arbeidsplassmaskiner over til nytt rammeverk planlegges til å være fullført i mars 2014. Arbeidet med å få Windows servere over i samme rammeverk er foreløpig ikke påbegynt.

Implementering av ny integrert kalender/e-posttjeneste skal etter planen fullføres i mars 2014.

Øvrig rapportering til KD

Større investeringsprosjekter

UiO har ikke innført samfunns- og effektmål i de interne prosjektene som gjennomføres innen for egen ramme og i egen regi. Det vurderes imidlertid å innføre strategimål, effekt- og resultatmål på interne prosjekter.

Forsknings- og undervisningsbygg for livsvitenskap, kjemi og farmasi

Regjeringen besluttet høsten 2012 at en samlet integrert løsning for livsvitenskap, kjemi og farmasi skal legges til grunn for planleggingen av et nybygg i Gaustadbekkdalen. Kunnskapsdepartementet ba i februar 2013 Statsbygg å forestå planlegging og prosjektering. UiO har fra april til oktober 2013 arbeidet med revisjon av rom- og funksjonsprogrammet. Dette vil danne grunnlag for en plan- og designkonkurranse som Statsbygg vil avholde våren 2014. Skisseprosjekt startes høsten 2014 og ferdigstilles sommeren 2015.

Nytt klinikkbygg for Det odontologiske fakultet

Det odontologiske fakultets (OD)klinikkbygning i Geitmyrsveien har i mange år vært for liten for virksomheten og med dårlig funksjonalitet. Fra 2008 har KD, i nært samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og UiO, utredet ulike utdanningskonsepter og derav ulike utbyggingskonsepter, nybygg eller utbygging på egen tomt. Konseptvalgutredningen ble ferdigstilt våren 2013 og lagt fram for eksterne kvalitetssikring. Kvalitetssikringsrapport vil foreligge primo 2014. Det forutsettes at KD viderefører prosjektet i 2014 i samarbeid med UiO.

Nybygg for Kulturhistorisk museum

Det har i mange år foreligget planer om et nybygg for Kulturhistorisk museum. KD besluttet våren 2012 at vikingskipssamlingen ikke skal flyttes fra Bygdøy. Basert på dette gikk Universitetsstyret høsten 2012 inn for utbygging av et vikingtidsmuseum på Bygdøy, og utvikling av det øvrige museet på Tullinløkka med arealer under Tullinløkka og rehabilitering av Historisk museum. Magasinering og gjenstandsbehandling forblir i leide lokaler på Økern. Regjeringen fattet i juni 2013 endelig beslutning om tredelt lokalisering i tråd med dette.

En utbygging av et vikingtidsmuseum på Bygdøy prioriteres, og UiO har i løpet av 2013 utarbeidet et grunnlag for en plan- og designkonkurranse og et grunnlag for regulering av tomten på Bygdøy. Det forutsettes at KD gir Statsbygg i oppdrag å videreføre prosjektet i nært samarbeid med UiO.

Samlet arealløsning for Det juridiske fakultet i Oslo sentrum

Det juridiske fakultet er i dag lokalisert i UiOs sentrumsbygninger i Karl Johans gate 47 og i 7 ulike leieforhold i randsonen av sentrum. Universitetsstyret har besluttet at det skal arbeides for å finne en mer samlet løsning for de leide lokalene for fakultetet. UiO mottok i februar 2013 tilbud på leie av nybygg i Kristian Augusts gate fra Entra Eiendom. I 2013 har det vært arbeidet med tilpasning av prosjektet, volum og kostnad,

med sikte på å oppnå akseptable betingelser for en eventuell leieavtale for nye samlede lokaler. Det antas at forslag til leieavtale kan legges fram for Kunnskapsdepartementet våren 2014.

Utstillingsveksthus Tøyen

Funksjonsprogram for veksthusets primærdel, utstillingsarealene, er gjennomført og behandlet i universitetsstyret. Programmet videreutvikles til komplett program som underlag for utvikling av nytt skisse-/forprosjekt i løpet av 2014.

Domus Media

Hele universitetsanlegget på Karl Johan rehabiliteres av statsbygg for midler bevilget av Stortinget. Prosjektet omfatter refundamentering av Domus Bibliotheca, Professorboligen og Gymnastikkbygningen, rehabilitering av samtlige tak og fasader, samt innvendig rehabilitering av DM vest- og midtfløy, Professorboligen og Gymnastikkbygningen. I tillegg har UiO og Statsbygg et samarbeidsprosjekt om tidsmessig oppgradering av Universitetshagen. UiO/Eiendomsavdelingen har egen bevilgning til inventar/følgkostnader.

De tre bygningene rundt Universitetsplassen er overlevert og tatt i bruk av UiO. Domus Media vestfløy ble innflyttet høsten 2013. Det gjenstår noe inventararbeider i Professorboligen som er planlagt ferdig våren 2014. Statsbyggs arbeider med Gymnastikkbygningen pågår. Østre del av hagen må utføres som siste del av prosjektet og er planlagt ferdig høsten 2014. UiOs inventarprosjekt i Gymnastikkbygningen gjennomføres når Statsbyggs arbeider i bygningen er avsluttet.

Bygg for øvrig

Vedlikehold

Eiendomsavdelingen har i 2013 gjennomført en ny og omfattende kartlegging og evaluering av teknisk oppgraderingsbehov ved UiO. I dette arbeidet er det avdekket at kun 17% av den totale bygningsmassen har en akseptabel tilstandsgrad (1 eller bedre). Rapporten konkluderer med at UiO har fått et økt vedlikeholdsetterslep siden forrige kartlegging i 2002 på 500 mill. kroner.

Sikkerhet og beredskap

Planverket

Beredskapsplanverket ved UiO er publisert og tilgjengelig i oppdatert versjon på nettet. Det finnes én sentral beredskapsplan og 11 lokale beredskapsplaner for hvert fakultet, museum og bibliotek. Planverket blir oppdatert jevnlig. Beredskapen på UiO bygger på spesifikasjoner gitt av Kunnskapsdepartementet og Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), og planene bygger på ROS-analyser. UiO har gjennomført slike analyser siden 2008. Analysene er sammenstilt, og det finnes en samlet oversikt over avvik, alvorlighetsgrad og tiltak. Tiltakene følges opp jevnlig.

UiO gjennomførte øvelse for sentral beredskapsledelse desember 2012. Viktige læringspunkter for øvelsen var behov for et krisehåndteringssystem og et tilpasset beredskapsrom. Begge deler er under implementering, og krisehåndteringssystemet DSB-CIM vil prøves ut under øvelsen for sentral beredskapsledelse april 2014.

IT-sikkerhet

UiO har i 2013 gjennomført flere risikoanalyser på IT-systemer som Active Directory, Datavarehus, TSD 2.0 og RUST. Risikoanalyser for flere av de store administrative IT-systemene gjenstår. Behovet for å gjennomføre risikoanalyser er meldt til de interne systemeierne ved UiO. USIT har i løpet av 2013 styrket sin bemanning på IT-

sikkerhetsområdet med to faste stillinger, bla. for å kunne bistå i gjennomføringen av risikoanalyser.

Eiendomsavdelingen har i 2013 anskaffet systemet CIM som krise- og beredskaps-håndteringssystem for UiO. I den forbindelse er risikoanalysemodulen i CIM anskaffet for å kunne ha verktøystøtte for gjennomføring av risikoanalyser. Det er planlagt å sette CIM i produksjon fra slutten av april 2014. Systemet skal testes ved bla. gjennomføring av en kriseøvelse i løpet av 2014.

UiOs IT-sikkerhetshåndbok ble laget i 2007. Denne versjonen er basert på ISO/IEC 17799 som er forløperen til ISO 27001. IT-sikkerhetshåndboka ble revidert i 2013 og vil bli publisert i oppdatert versjon etter godkjenning av Universitetsdirektøren.

IT-systemene ved UiO har gjennomgående høyt sikkerhetsnivå med stort fokus på vedlikehold i form av sikkerhetsoppdateringer, automatisering i drift og gode systemer for å avdekke avvik. UiO har siden 2006 hatt en egen CERT (computer emergency response team) - UiO-CERT - som håndterer IT-sikkerhetshendelser på UiO. UiO-CERT har et bredt samarbeid med andre CERT'er i Norge og internasjonalt.

I 2013 ble det gjennomført en rekke aktiviteter ifm. "Sikker oktober". Det ble invitert en rekke foredragsholdere som holdt foredrag på UiO om utvalgte IT-sikkerhetsrelaterte tema.

Fullmakter

Eierskap i aksjeselskap

Ved utgangen av 2013 er UiOs eierskap knyttet til følgende selskap:

Selskap	Antall aksjer	Verdi ut fra pålydende	Kostpris	Eierandel
Chateau Neuf AS	70	70 000	70 000	33,3%
CIENS AS	15	15 000	15 000	12,5%
Inven2 AS	5000	500 000	20 100 000	50,0%
Norsk medisinsk syklotronsenter AS	100	100 000	400 000	20,0%
OsloTech AS	1826	1 826 000	5 622 588	33,4%
Unirand AS	2025	4 050 000	4 050 000	100,0%
VisitOslo AS	1	10 000	10 000	0,5%

UiO har valgt å være restriktive i forhold til bruk av aksjeselskap som redskap for styring av virksomhet. Eksempelvis har UiO en strategi der eksternt finansierte prosjekter organiseres direkte ved UiO. Dette gir en bedre og mer integrert faglig styring av eksterne prosjekter og ordinær aktivitet. UiO vil følge denne strategien også i fremtiden.

Det gode universitetet

Mål 5: *Universitetet i Oslo skal legge til rette for at studenter og ansatte skal realisere sitt potensial i et godt arbeids- og læringsmiljø*

Under det Gode Universitet er prioriteringen for den første perioden allerede lagt ned gjennom universitetsstyrets vedtak av HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte 2010-2012 og Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2010-2012, samt vektleggingen av HMS-arbeidet i Strategi2020.

Personalpolitikken skal videreutvikles gjennom toårige handlingsplaner, slik at den gir gode og tydelige rammer og virkemidler for oppfølgingen av ansatte. Handlingsplaner på HR-området og likestilling skal oppdateres ved at det lages en felles HR-handlingsplan for alle ansatte for perioden 2013-2014. Her vil tiltak for å fremme likestilling og hindre diskriminering på alle grunnlag inkluderes. Det skal foretas en ekstern evaluering av HR-handlingsplanen i 2014 (jf. Charter og Code oppfølging).

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioritertes i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå, forankring av prioriteringer, bedre rekruttering og utvikling av ansatte samt evne til faglig prioritering.

Innledning

I 2013 har den største og viktigste aktiviteten for å tilrettelegge for bedre og mer effektiv organisering av administrative oppgaver vært knyttet til fullføring av IHR-prosessen. I 2014 vil UiO fortsatt prioritere arbeidet med effektivisering og forenkling blant annet gjennom implementering av nærhetsmodellen og oppbygging av nye viktige nettverk. Nærhetsmodellen forutsetter blant annet at brukerinteresser skal tillegges tung vekt og at beslutninger skal treffes på lavest mulig effektive nivå ved UiO. Rollefordeling mellom nivåene skal tydeliggjøres ved å foreta grenseoppgang mellom støtte til UiO-ledelsen i overordnet styring og tjenesteleveranser til enhetene i operativ virksomhet.

En annet viktig prioritering vil være å tilrettelegge for en vellykket evaluering av Charter and Code som EU vil gjennomføre i 2014.

Strategi:

25. *Universitetet skal utvikle ledelsesfunksjonene med tydelige roller og ansvarsfordeling i alle deler av organisasjonen. Ansatte og studenter skal vite hvor beslutninger treffes og hvordan disse kan påvirkes gjennom medbestemmelse og universitetsdemokrati.*

Tiltak 17: Målrettet kompetanseutvikling og oppfølging av ansatte, styrke ledelsesfunksjonene og tydeliggjøre lederroller

Behovet for kompetanseutvikling blant ansatte skal belyses gjennom medarbeidersamtaler, og det skal utvikles et tilbud tilpasset behov og tilgjengelige ressurser.

Det skal utvikles et systematisk opplegg for kompetanseutvikling som støtter opp om strategiske satsinger og de behov virksomheten og medarbeiderne har.

IHR-prosessen vil kunne medføre omstillingsbehov for ansatte, og behovet for tiltak skal utvikles og iverksettes.

UiO skal i arbeidet med lederutviklingstiltak tydeliggjøre de forskjellige lederrollene. Lederne skal gis innføring i rammebetingelser og virkemidler for ledelse, samt opplæring i lederverktøy tilpasset en akademisk virksomhet. Det skal gjennomføres basis opplærings- og lederutviklingstiltak med fokus på å utvikle velfungerende lederteam på alle nivåer. Kompetanse om likestilling skal inkorporeres i lederutviklingsprogrammene.

Gjennom IHR-prosessen skal ansvar og myndighet for de forskjellige lederrollene gjennomgås og avklares.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Det skal foreligge et målrettet og systematisk kompetanseutviklings-tilbud ved UiO, hvor også ansvarsfordelingen mellom fakultetene og tilsvarende enheter og de sentrale fagavdelinger er avklart.
- 31.12.2013 Behov som oppstår knyttet til omstillingsbehov i forbindelse med IHR skal møtes med blant annet kompetansehevende tiltak.
- 31.12.2013 Det skal være iverksatte konkrete opplæringsopplegg innen utdanningsledelse og konseptet skal utvikles videre i tråd med UiOs behov. Studieavdelingen har ansvar for utarbeidelse av kravspesifikasjonen for utdanningsledelse.
- 31.12.2013 Det skal foreligge et opplæringstilbud for styremedlemmer.
- 31.12.2014 Det skal foreligge et mer systematisk oppbygd lederutviklingstilbud for ledere ved fakulteter og institutter, hvor også Fakultetslederprogrammet konsolideres.
- 31.12.2014 Lederfunksjonene knyttet til utdanningsledelse skal være gjennomgått, og tilbud til utdanningsledere skal foreligge.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med aktuelle fagavdelinger, fakulteter og tilsvarende enheter.

Status for gjennomføring:

Det er tatt forberedende grep for å starte arbeidet med en målrettet og helhetlig satsing innenfor kompetanseutviklingsområdet. Som et resultat av nærhetsmodellen legges det opp til et tettere samarbeid med fakulteter og museer slik at alle ledd i organisasjonen får innflytelse på prioriteringer i en sentral og lokal tilbudsportefølje.

Det vektlegges å styrke lederkompetanse gjennom ulike program og tiltak for å sikre vår evne til måloppnåelse. Området som har blitt særlig prioritert er forskningslederprogram, utdanningsledelse og prosjektledelse, videre er det gjennomført ulike kurs for å sikre god rolle og organisasjonsforståelse.

Utdanningslederprogrammet

UiO har i løpet av 2013 pilotert et ledertreningsprogram for utdanningsledere - i tillegg er det startet opp en pilot nummer to vinteren 2013/2014. Erfaringene fra disse to programmene vil bli sammenfattet i en egen rapport våren 2014 med sikte på å komme frem til et fast opplegg som kan tilbys utdanningsledere ved UiO. Ledelse av studieprogram har stått sentralt i utviklingen av kompetansetilbudet, og målgruppen

har vært personer i vitenskapelige og administrative roller med helhetsansvar for studieprogram. Ved piloteringens slutt vil 50 utdanningsledere ha gjennomgått programmet. Tilbakemeldingene på pilotprogrammene har så langt vært meget gode - for eksempel oppgir ca. 90% av deltakerne at programmet har hatt tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende nytteverdi for deres egen utvikling som utdanningsledere.

UiOs forskningslederprogram

UiO har satset systematisk på å styrke og forbedre forskningsledelsen siden 2005. Forskningsledere med ansvar for å lede grupper, store prosjekter, sentre og tverrfaglige satsinger er tilbudt kompetanseutvikling gjennom Forskningslederprogrammet. Formålet er å støtte arbeidet med å utvikle gode forskningsmiljøer og tilrettelegge gode rammevilkår for forskning og forskningssamarbeid. Programmet får meget positive tilbakemeldinger fra deltakerne. Totalt har nå 275 forskningsledere gjennomført programmet.

UiO har de siste tre årene åpnet plasser i programmet for forskningsledere fra andre universiteter og høyskoler. Så langt er 25 eksterne deltakere gitt plass og har gjennomført programmet. Denne ordningen videreføres også i 2014. Programmet gjennomføres annethvert år på engelsk, slik at også utenlandske forskningsledere kan dra nytte av tilbudet.

I 2013 ble programmet gjennomført av 40 deltakere som er programmets kapasitet. Deltakere i programmet etterspør faglig påfyll og oppfølging for å kunne videreutvikle og holde fortsatt fokus på sitt lederskap. I 2013 ble det gjennomført en pilot for å utprøve en modell for påbygning og oppfølging av tidligere deltakere. Tilbakemeldingen var positiv og det vurderes nå hva slags tilbud som bør gis mer permanent. Tilsvarende utprøves nå et eget opplegg spesielt tilrettelagt for yngre forskertalenter.

Videreutvikling av UiO tilbud om kompetanseutvikling

Det er UiOs ambisjon som oppfølging av Strategi 2020 å få utviklet et forsterket, mer systematisk og bedre organisert tilbud om kompetanseutvikling. Målet er å bidra til at ansatte og studenter gis de beste forutsetninger for å lykkes med sine oppgaver og i sin karriereutvikling ved og utenfor UiO. Kompetansefremmede tiltak er derfor et prioritert område i våre gjeldende handlingsplaner innen HR, internasjonalisering, innovasjon, samt likestilling og mangfold.

Gjennomføring av piloter er ett av tiltakene som nå gjøres for å bygge opp et godt fremtidig kompetansetilbud. I internasjonaliseringsåret 2012 ble det avsatt midler til å gjennomføre en rekke kompetanseutviklingstiltak for faglig og administrativt ansatte i løpet av høsten 2012 og 2013. Siktemålene med disse pilotene var å skaffe nyttige erfaringer for det videre strategiske arbeidet med å få utviklet et forsterket, mer systematisk og bedre organisert tilbud om kompetanseutvikling. Det har i alt vært gjennomført ni piloter innen forskningsledelse (påbygningsmodul), opplæring knyttet til spesielle programmer for internasjonalt samarbeid, «How to be an Effective Researcher», ph.d.-veiledning, open access, norskkurs for internasjonale studenter, «teaching in the international classroom» og i interkulturell kompetanse. Det gjennomføres i 2014 piloter innen prosjektledelse, samt en workshop med tema - «Hvordan arbeide med Scientific Advisory Board». Det utarbeides en egen rapport som oppsummerer erfaringene fra pilotene tiltakene og gir innspill til videre arbeid med utvikling av UiOs kompetanseutviklingsportefølje.

Tiltak 18: Medvirkning og involvering

Ansattes muligheter til medvirkning skal styrkes gjennom god informasjon og kompetanseutvikling. Ansatte og studenter skal involveres i utforming av policy, blant annet gjennom bidrag til UiOs arbeid med å etablere seg som grønt universitet. God informasjon om UiO som organisasjon og beslutningsprosesser skal gjøres tilgjengelig for alle ansatte og studenter.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Fakultetene skal arbeide frem standardiserte introduksjonsprogram for nyansatte.
- 31.12.2013 Brukervennlig nettinformasjon om organisasjon og beslutningsprosesser er tilgjengelig på alle nivåer i organisasjonen.
- 31.12.2014 Organisasjonskunnskapen skal økes gjennom et forbedret kompetanseutviklingstilbud

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Gjennom etablerte lederopplæringsprogram har det blitt bevisst satset på å øke organisasjonskunnskap og forståelse. Det gis også tilbud om hvordan medarbeidersamtaler kan brukes. Det er iverksatt arbeid med å fornye vårt introduksjonsprogram for både medarbeidere og ledere for å sikre god organisasjonskunnskap. I det videre arbeidet vil aktivitetene bli knyttet opp mot arbeidet med Nærhetsmodellen.

Strategi:

26. Universitetet i Oslos personalpolitikk skal ivareta alle grupper ansatte og tilby gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling

Tiltak 19: Hensiktsmessig midlertidighet og gode karriereveier

UiO skal føre en aktiv politikk som sikrer god oppfølging av midlertidig ansatte. Midlertidige tilsetningskontrakter skal ikke brukes i større utstrekning enn strengt nødvendig. Kommunikasjonen om kriterier for ansettelser og karrieremuligheter innenfor og utenfor UiO skal være tydelig. UiO skal også arbeide for tiltak for mobilitet og forutsigbare karriereløp for kvinnelige og mannlige forskere både på nasjonalt og internasjonalt nivå, blant annet innenfor European Research Area (ERA).

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Karriereveier ved UiO skal være tydelig beskrevet, i forhold til oppgaver, roller og utviklingsmuligheter.
- 31.12.2013 UiO skal utrede hvordan en «tenure track»-stilling kan innplasseres i det norske systemet.
- 31.12.2013 UiO skal følge opp vedtatte prinsipper for bruk av midlertidighet, og justere disse hvis nødvendig i forhold til enhetenes utfordringer på området.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Økonomi- og planavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Arbeidet med beskrivelse av karriereveier har blitt utsatt og forventes gjennomført i løpet august 2014. Det er gjennomført en utredning knyttet til tenture track-stillinger, og vi avventer nå den videre politiske behandlingen av tiltaket.

UiO innskjerpet i 2011 rammer for bruk av midlertidige kontrakter, med sikte på mer bevisst vurdering ved hver enkelt tilsetning. Tidsavgrensede kontrakter er i hovedsak knyttet til forskerstillinger på tidsavgrensede eksternt finansierte prosjekter, undervisningsstillinger og bistillinger (arbeidstakere i ca. 20% stilling). Andelen midlertidige i forskerstillinger er redusert i perioden 2010-2013 (fra 87,5% til 77%) og andelen i undervisningsstillinger er redusert fra 40% til 35% i samme tidsrom. MED, som har tyngden av bistillinger, har tatt initiativ til å omgjøre disse (ca. 200) til faste tilsetningsforhold.

Strategi:

27. Arbeids- og læringsmiljøet skal prioriteres høyere, herunder den fysiske infrastrukturen.

Tiltak 20: Helse, miljø og sikkerhet

Det skal etableres policy og leveranser som sikrer systematisk forebyggende HMS-arbeid lokalt. HMS skal være tema på alle møter i styrende organer ved UiO.

UiO deltar i et arbeid på nasjonalt nivå (SAK-midler) som vil få konsekvenser for UiOs fremtidige arbeidsmiljøundersøkelse. Innen 2012 skal UiO ha et konsept for kartlegging av arbeidsmiljø. Oppstart av gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelsen er planlagt i 2013.

Milepæler for gjennomføring:

30.04.2013	Det skal være avgjort når og hvordan arbeidsmiljøundersøkelsen ved UiO skal gjennomføres.
30.06.2013	System for avviksrapporing av HMS-hendelser skal være implementert.
31.12.2013	Utvikling og implementering av HMS-policies med tilhørende fellesprosedyrer og hjelpemidler skal være ferdigstilt og i tråd med arbeidsmiljøstandarden OHSAS 18001.
31.12.2013	System for målrettede helseundersøkelser skal være utviklet og implementert.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Det er etablert et felles HMS-styringssystem og verktøy, samt gjennomført opplæring som sikrer systematisk forebyggende HMS-arbeid lokalt. Arbeidsmiljøundersøkelsen gjennomføres sekvensielt ved UiO og er igangsatt.

Det jobbes med å få på plass et elektronisk system for HMS-avviksrapportering, men dette er ikke på plass og UiO har inntil videre et papirbasert system for HMS-avviksrapportering. UiO har lagt HMS-styringssystemet sitt opp mot OHSAS 18001 – Styringssystemer for arbeidsmiljø og fikk i 2013 gjennomført en tredjepartsrevisjon av systemet. Systemet må kunne sies å være i tråd med OHSAS 18001, men det er fremdeles forbedringer som må på plass før vi kan si at vi oppfyller kravene i standarden.

System for målrettede helseundersøkelser er ikke på plass for hele spekteret av problemstillinger UiO har, men det jobbes kontinuerlig med problemstillingen.

Strategi:

28. *Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn.*

Tiltak 21: Strategisk, offensiv og profesjonell rekruttering av ansatte

UiO skal heve kvalitet i rekrutteringen gjennom profesjonalisering av rekrutteringsprosess og ved økt rekrutteringskompetanse i organisasjonen. Faglige prioriteringer og langsiktig bemanningsplanlegging skal gjøre rekrutteringen mer strategisk og forutsigbar samt bidra til å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Internasjonale og kvinnelige kandidater skal identifiseres og motiveres til vitenskapelige toppstillinger. Vurderingen av søkerne skal følge tydelige kriterier og fremme faglig kvalitet og kompetanse tilpasset stillingen.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 UiO skal ha formulert og iverksatt en offensiv rekrutteringsstrategi i tråd med ambisjonsnivået i Strategi2020.
- 31.12.2014 Ekstern evaluering av rekruttering skal være gjennomført som ledd i evalueringen av UiOs oppfølging av Charter og Code (HR-Excellence in Research).

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Kompetansehevende tiltak tilbys for ulike steg i rekrutteringsprosessen som en del av UiOs standardiserte kursportefølje. Likestillingsplanen inneholder flere tiltak knyttet til rekruttering av kvinner til vitenskapelige toppstillinger, disse ble fulgt opp i 2013. Selve rekrutteringsstrategien vil ferdigstilles i løpet av høsten 2014.

Øvrig rapportering til KD*Likestilling ved UiO*

Handlingsplan for likestilling (2010-12) og Strategi 2020 gir viktige føringer for UiOs arbeid med likestilling i 2013. UiOs ledelse bestemte at handlingsplanen for likestilling skulle gjelde ut 2013.

Måloppnåelse: Handlingsplanen 2010-12(13) har tre hovedmål i planperioden:

1. Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke til 40%

UiO har ikke nådd måltallet, men kvinneandelen har økt fra 30,6% i 2010 til 33,1% i 2013.

Økningen i kvinneandelen i toppstillinger skjer fortrinnsvis ved nytilsetting og senere opprykk fra stilling til førsteamanuensis og nytilsetting i professorstillinger. UiOs strategi for å øke professorandelen ved særlig å legge til rette for kvalifikasjonsoppykk, kan og bør ses i sammenheng med økt rekruttering av kvinner i førsteamanuensisgruppen.

Andel kvinnelige professorer har økt fra 24,9% i 2010 til 28,9³ % i 2013, mens det var 56% kvinner blant nytilsatte professorer. Kvinneandelen i faglige lederstillinger var 39,1%, mens andelen kvinner i professor II-stillinger var 25,5% i 2013.

³ Andelen i 2013 avviker noe fra Likestillingsrapporten som følge av ulike definisjoner.

2. Bedre kjønnsbalansen i noen utvalgte studieprogrammer.

Totalt har UiO en andel på 60% kvinnelige studenter, men de fleste fakulteter har utfordringer knyttet til skjev kjønnsbalanse på sine studieprogrammer. Tre fakulteter har hatt en positiv utvikling i perioden 2010-13, dvs. ved Det odontologiske fakultetet (OD), UV og HF. Det har ellers vært en betydelig reduksjon av andelen mannlige studenter ved JUR, MED og Det teologiske fakultetet (TF).

3. Et tydeligere lederansvar for likestilling.

Begge kjønn var noenlunde jevnt i forskningslederprogrammet og påbygningsmodulen i 2013. Flere fakulteter gjennomførte kompetansehevingstiltak om likestilling der ledere var deltakere, deriblant TF og MN. HF videreførte et prosjekt med det formål å kartlegge ledertalenter og bedre rekruttering av ledere i et likestillingsperspektiv. Mange kvinnelige ledere deltok i coaching. UiO må erkjenne at vi ikke er kommet langt nok i arbeidet med å integrere et likestillingsperspektiv i det faglige innholdet i sentrale lederutviklingsprogram.

Våren 2013 ble det gjennomført en undersøkelse blant kontorsjefer ved alle enheter om gjennomføring av lokale tiltak i Handlingsplan for likestilling 2012 (13). I oktober arrangerte UiO et evalueringsmøte med fakultetsledere og koordineringsgruppen for likestilling. Undersøkelsen og møtet ga et godt overblikk over hvilke erfaringer enhetene hadde med sentrale og lokale tiltak i handlingsplanen.

Det var avsatt 6,5 mill. kroner sentralt til likestillingstiltak, mer enn halvparten ble tildelt fakultetene. Midlene ble brukt til professor-II stillinger, frikjøp, reisestipend, seminarer, og tiltak knyttet til internasjonalisering og kjønnsbalanse blant studenter.

Sentralt ble det igangsatt tre tiltak for karriereutvikling til kvinnelige førsteamanuenser: Opprykkseminar, coaching og kvalifiseringsstipend. I mai og oktober ble det 5. og det 6. mentorprogrammet påbegynt. Mentorprogrammet skal fremme karriereutvikling for kvinnelige postdoktorer. På det 6. mentorprogrammet var halvparten av deltakerne internasjonale postdoktorer.

Midler tildelt over kap. 281

Insentivordning for kvinner i MNT-fag

Det ble i 2013 stilt til disposisjon for UiO 0,6 mill. kroner, knyttet til ansettelse i 2011.

Departementet har etablert en treårig prøveordning med insentiver for å øke kvinneandelen i høyere vitenskapelige stillinger i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske (MNT) fag. Hver tilsetning av en kvinne i stillingene førstelektor, førsteamanuensis, professor og dosent i MNT fag utløser inntil 300 000 kroner til institusjonen. Den øvre rammen for ordningen er 10 mill. kroner. Ordningen omfatter ni institusjoner som gir doktorgradsutdanning innenfor MNT-fag.

Det er ved UiO foretatt ansettelse av to kvinner i 2011 i vitenskapelig stillinger som er innenfor kriteriene satt opp av Kunnskapsdepartementet. En professor 1011 ble ansatt ved Institutt for informatikk, og en førsteamanuensis 1011 ble ansatt ved Matematisk institutt.

Kvantitative styringsparametere

KDs Styringsparametere	Resultater	
	2012	2013
Sektormål 1		
Gjennomføring på normert tid:		
Andel studenter på bachelorutdanning	29,33	29,52
Andel studenter på masterutdanning	38,42	38,62
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere	65,02	
Sektormål 3		
Andel inntekter fra bidrag og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) utenom EU og NFR	3,69	3,73
Sektormål 4		
Andel kvinnelige professorer	27,59	28,87
Andel kvinnelige dosenter		
Andel midlertidig ansatte i støttestillinger til undervisning, forskning og formidling	15,44	11,98
Andel midlertidig ansatte i saksbehandler- og utrederstillinger	18,69	18,06
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	23,77	23,30

Vedlegg: Studentkapasitet

Utdanningsinstitusjon: **Universitetet i Oslo**

Overordnede spørsmål, jf. plandelen av <i>Rapport og planer (2013-2014)</i> . Spørsmålene besvares kort.					
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2014, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?					
Svar spørsmål 1: En økning i studentopptaket i 2013 må baseres på en gjennomgang av årets søkertall. Vi kan vurdere å ta opp noe flere studenter på studier med god søkning og infrastruktur, og mulighet for å skaffe tilstrekkelige lærerkrefter. Søkning, lærerkrefter og infrastruktur er en forutsetning for etablering av flere fullfinansierte studieplasser.					
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?					
Svar spørsmål 2: UiO har et sterkt fokus på studiekvalitet, og har mål om å styrke forholdstallet lærer-student ved flere fagmiljøer. Vekst i studenttallet forutsetter da en finansiering som er tilstrekkelig til styrking av den faglige staben. Kapasitet og kvalitet på undervisningslokaler er videre en klar begrensning for vekst i studenttallet.					
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?					
Svar spørsmål 3: I henhold til våre strategiske prioriteringer, ønsker UiO særlig å styrke kapasiteten på masternivå. For øvrig har UiO en kontinuerlig gjennomgang av programporteføljen basert på faglige prioriteringer.					
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?					
Svar spørsmål 4: Se spm 1 og 3					
Utdanningsområder	Utdanninger	Opptak høst 2013 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2014?	
		Antall	Antall	Ca. antall	
Helse- og sosialfag	Samlet	632	637	10	
	<i>hvorav:</i> Psykologi, bachelor			10	
Lærerutdanning	Samlet	891	891	30	
	<i>hvorav:</i> Praktisk-pedagogisk utdanning			30	
Realfag og teknologiske fag	Samlet	1772	1772	0	
Andre fag	Samlet	5798	5854	200	
	<i>hvorav:</i> Bachelorprogram			50	
	Masterprogram			40	
	Årsenheter			110	

Vedlegg aktivitetskrav

Opptak til lærerutdanninger og aktivitetskrav til helseutdanninger

Opptak til lærerutdanninger

Departementet forutsetter at opptaksnivået på lærerutdanningene blir holdt på minst samme nivå som tidligere, jamfør tildelingsbrevet for 2013. Institusjonene må rapportere om opptaksnivået på lærerutdanningene er videreført og om eventuell omdisponering av ledig kapasitet mellom disse utdanningene.

UiO har økt opptaket til lærerutdanningene i 2013. Totalt har vi gitt 17 % flere tilbud på lærerutdanninger kontra 2012. Med lærerutdanninger menes her lektorutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning og pedagogiske viderutdanningsemner for lærere.

UiO tilbyr i tillegg årsenheter i skolefag. Det er studier med høy etterspørsel, og flere av fakultetene har de siste årene etablert nye årsstudier innenfor eksisterende fagmiljøer.

Aktivitetskrav

Datagrunnlaget er eksamensdataene som er rapportert til DBH for kalenderåret 2013. Eksamenene som er tatt med, er de emnene som etter dagens studieplaner ordinært tas i første studieår for de enkelte studieprogrammene, unntatt ex.phil.

Utdanning	Antall 60-studiepoengsenheter som skal avlegges første årstrinn	Antall 50/60-studiepoengsenheter avlagt første årstrinn
Farmasiutd.	57	59,6
Medisinutd.	219	185,4
Odontologiutd.	66	53,4
Psykologi prof.utd.	107	101,1
Tannpleierutd.	21	25,1

Tallene for farmasiutdanning inkluderer førsteårsemner tatt av studentene med reseptarbakgrunn. I tallene for profesjonsutdanning i psykologi er hospitanter ikke medregnet.

Siden mange studenter har ex.phil. før de starter studiet, har vi valgt å holde det emnet utenfor. For de studieprogrammene som har ex.phil. i første studieår, regner vi derfor 50 studiepoeng som en full årsenhet for disse studentene når vi holder ex.phil. utenfor. Dette gjelder her studieprogrammene i medisin, tannpleie, odontologi og psykologi, men ikke farmasi, som ikke har ex.phil. i programbeskrivelsen.

Det er særlig tre forhold som bidrar til avvik:

- Studenter som har fritak for emnene som inngår i 1. og 2. semester.
- Studenter som har permisjon eller redusert studieprogresjon i 1. og/eller 2. semester.
- Opptaksrammene ligger så tett opptil aktivitetskravet at det ikke har rom for forventet frafall eller stryk. Særlig på medisin og odontologi, hvor opptaksrammene ligger svært tett opptil aktivitetskravene, kan UiO ikke uten videre øke opptaksrammene.

Universitetet i Oslo

Årsplan 2014-2016

Årsplan 2014-2016

UiO • Universitetet i Oslo

FOTO: HANNE UTIGARD

INNLEDNING

Det overordnede målet for prioriteringene i årsplanen er å skape bedre studiekvalitet og nyskaping innen utdanning og læringsmiljø. Ved å tilrettelegge for en enklere hverdag, vil studenter og ansatte få styrket mulighet til å bruke sin tid på primæroppgavene.

Årsplanen er UiOs viktigste styringsdokument for å identifisere og iverksette tiltak for å gjennomføre Strategi2020. UiOs årsplan har et treårig perspektiv og er rullerende, med årlig revidering. Årsplan 2014-2016 angir kun de viktigste prioriteringene som skal gjennomføres i kommende tre-årsperiode. For hvert år vil det velges en hovedprioritering.

Årsplanen for 2014-2016 har følgende hovedinnretning:

- I 2014 skal grunnverdier være hovedprioriteringen
- Tverrfaglighet er hovedprioritering i 2015

Hovedprioriteringen for 2014 vil kobles til 200-års markeringen av Norge som nasjon. Vi vil med dette belyse og utfordre samfunnets og universitetets verdsett globalt, nasjonalt og internt. Kjerneverdier som menneskerett, ytringsfrihet, demokrati, velferdsstat, akademisk frihet og dannelse vil være stikkord for verdiåret 2014.

I tillegg utpekes studiekvalitet/nyskaping av utdanning samt tiltak knyttet til å skape en enklere hverdag for ansatte som større satsninger 2014. Internasjonalisering som var hovedprioritering i 2012 forventes integrert i alle relevante aktiviteter. Det forventes at alle enheter har konkrete aktiviteter knyttet til disse prioriteringene.

UiOs faglige og organisatoriske bredde er også UiOs styrke, og et nært samspill mellom forskning og utdanning skal brukes til å utvikle UiOs utdanninger på alle nivåer. Gjennom kontakt med forskere og forskning skal studenter og kandidater få en god innføring i vitenskapelig tenke- og arbeidsmåte og universitetets verdier. «Global citizen»-perspektivet skal videreføres som et felles verdigrunnlag i utdanning for vår tids globale utfordringer.

Dersom UiO skal lykkes med å oppnå de høye ambisjonene sine knyttet til studiekvalitet og studiegjennomføring, er det nødvendig med et åpent og faktabasert blikk for hvilke tiltak som har positiv effekt på utviklingen av utdanningsvirksomheten og læringsmiljøet, i kombinasjon med vilje til og rom for å prioritere disse.

Internt handlingsrom som prosjekt avsluttes, men arbeid med forenklinger knyttet til administrative forhold skal opprettholdes i linjen. Konkrete prosjekter som håndtering av eksterne prosjekter, desentralisering av billagslønn, masteropptak og innpassing av eksternt utdanning skal alle bidra til forenkling av administrative rutiner. Både organisering og utvikling av IT-systemer skal gjenspeile at brukernes behov og forenkling er i fokus.

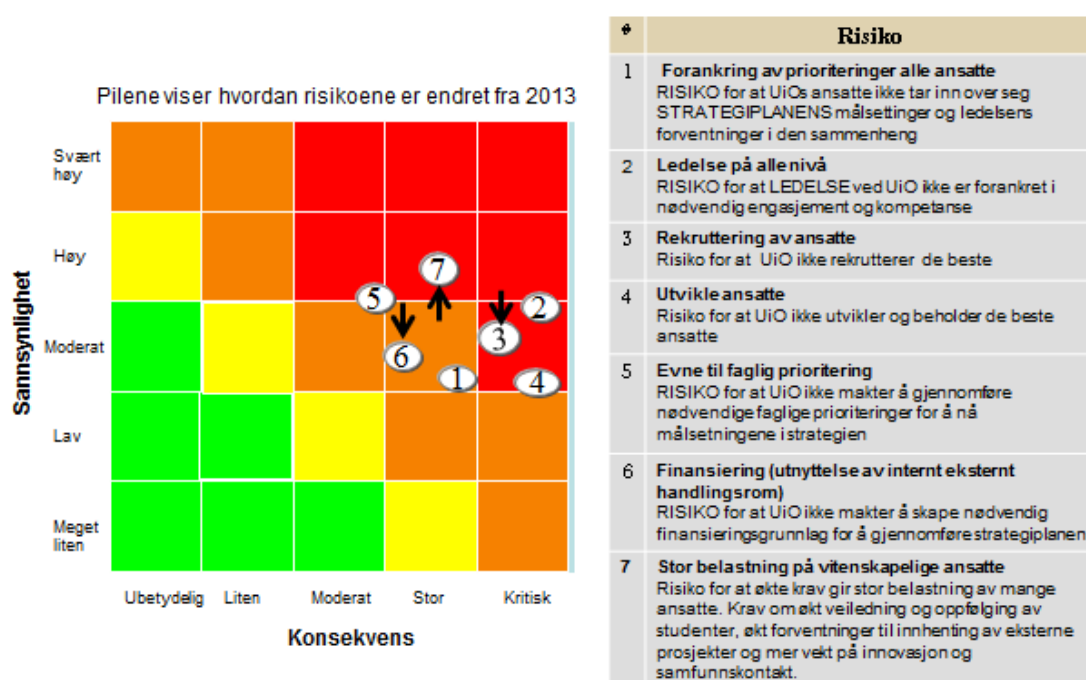
Risikovurdering

Risikovurderingen som ble gjennomført ved utarbeidelsen av Årsplan 2013-2015 er vurdert med henblikk på om risikoene er endret det siste året.

Sannsynligheten for flere sentrale risikoer vurderes som redusert. Akseptabelt nivå for risiko ble vurdert nådd i fjor på forankring av prioriteringer og omdømme.

I fjor ble risiko for ikke å rekruttere de beste vitenskapelige ansatte opplevd som økt som følge av at det i liten grad er økonomisk handlingsrom for faste tilsetninger. Både i 2013 og 2014 er ramme til enhetene økt gjennom omprioriteringer. Man har også i løpet av 2012 snudd en uønsket trend der det ble tilsatt flere administrative enn faste faglige stillinger. Prognosen de kommende årene er klar endring i flere faste vitenskapelige stillinger på bekostning av administrative. Som en konsekvens av disse endringene vurderes risikoen for ikke å rekruttere de beste vitenskapelige ansatte som noe redusert.

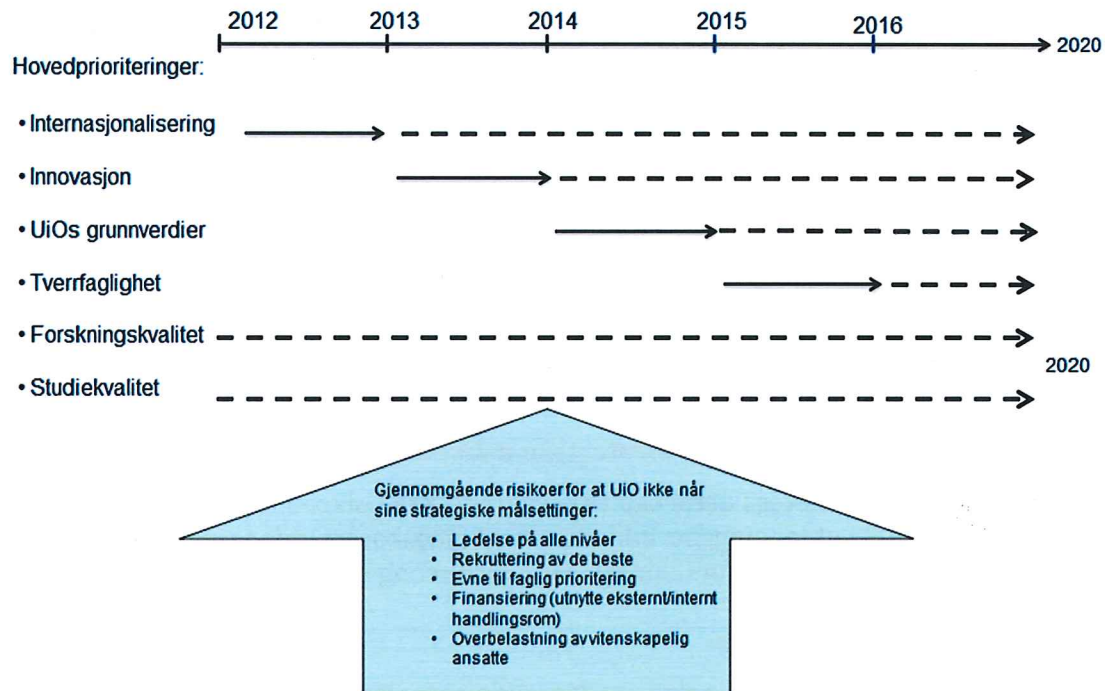
Selv om vi forventer en liten vekst av vitenskapelige stillinger vurderes risikoen for stor belastning av vitenskapelige ansatte som økende. Bakgrunnen er at vi har høyere ambisjoner til studiekvalitet som krever med kontakttid med studentene.

Dette risikobildet har sammen med UiOs hovedambisjoner vært grunnlaget for prioritering av tiltak som må iverksettes.

Satsningene som foreslås til fordeling av midler for 2014 er knyttet til og bygger opp under UiOs hovedprioriteringer i årsplanen 2014.

Hovedprioriteringer og gjennomgående risiko

Oslo 18. juni 2013

Ole Petter Ottersen
rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Et grensesprengende universitet

Mål 1: *Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjone
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Gj.snittlig gj.føringstid PhD	3,5	5,1	3,8	3,8	3,9	3,5	3,5
Studentmob. - Andel utvekslingsstud.	5,3 %	5,4 %	5,8 %	6,4 %	6,3 %	6,9 %	8,0 %
Publikasjonspoeng pr vit. årsverk	1,03	1,12	1,16	1,13	1,26	1,26	1,3

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at UiO ikke oppnår god kvalitet i utdanningene, inkludert forskningsbasert utdanning og en programportefølje i tråd med forskningsmessig kvalitet og relevans.

Strategier (fra Strategi2020):

1. *Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og utdanning. Det skal utvikles gode finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger.*
2. *Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet.*
3. *Alle utdanningsprogrammer skal gis en internasjonal profil og samarbeidet med utenlandske institusjoner skal økes for større relevans og høyere kvalitet.*

Tiltak 1: Utvikling av programporteføljen

Utvikling av programporteføljen skal skje i tråd med de faglige prioriteringene med vekt på kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv og etterspørsel fra søkerne. Alle studieprogram skal inneholde internasjonale komponenter. Porteføljeutviklingen skal følge dimensjonene som er trukket opp i Strategi 2020 knyttet til internasjonal profil, livslang læring, tverrfaglighet, innovasjon og nasjonalt samarbeid og arbeidsdeling.

Milepæler for gjennomføring:

- 01.04.2014 Fakultetene melder inn forslag til etablering av nye studieprogram i henhold til årshjulet for studieportefølje. Internasjonale og tverrfaglige komponenter skal særskilt vurderes, spesielt knyttet til strategiske forskningssatsinger.
- 31.12.2014 Fakultetene har nådd sine mål for indikatoren mobilitet.
- 31.12.2015 UiO skal ha økt sine samlede inntekter på etter- og videreutdanning med 50% fra 2012.
- 31.12.2016 UiO har etablert fellesgrader innenfor sterke fagområder og fagområder med utviklingspotensialer sammen med utvalgte internasjonalt ledende universiteter, med fokus på kvalitet, bærekraft og forankring.

Ansvar: Fakultetene, MLS og Studieavdelingen

Tiltak 2: Videreutvikling av faglige prioriteringer

Strategi2020 vektlegger at UiO skal «søke kvalitet i all sin virksomhet, og styrke en kultur for kontinuerlig kvalitetsforbedring». Videre peker Strategi2020 på tverrfaglighet i forskning og utdanning som fortrinn for et stort breddeuniversitet som UiO, ikke minst i arbeidet for å respondere på globale samfunnsutfordringer. Samarbeid mellom faggrensene er kvalitetsfremmende – også i forhold til andre institusjoner.

Det skal i 2013 iverksettes en prosess for videreutvikling av de vedtatte faglige prioriteringene. Arbeidet tar utgangspunkt i vurdering av status og erfaringer med gjennomføring av faglige prioriteringer ved fakultetene og museene, med vekt på:

- Hvilke virkemidler har fakulteter og museer benyttet og hva er erfaringene med disse?
- Hvilke hindringer for å gjennomføre faglige prioriteringer oppfattes som særlig krevende?
- I hvilken grad har gjennomføring av faglige prioritering gitt bidrag til kvalitetsutvikling og faglig fornyelse?

Gjennomgangen skal også vurdere hvordan faglige prioriteringen kan benyttes som instrument for å gjennomføre Strategi2020, herunder strategiene 1, 2, 7, 13, 18, 19 og 22. . Rammeøkningen som er vedtatt i budsjettet for 2014 skal prioriteres til nødvendige tiltak for gjennomføring av de reviderte faglige prioriteringene.

Sentralt for prioriteringene er som tidligere kvalitet, internasjonalisering, konsentrasjon, utnytte generasjonsskifte. Særlig viktig fremover blir en tydeligere kobling mellom forskning og utdanning.

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2014 Alle fakulteter har foretatt en gjennomgang av sine faglige prioriteringer med sikte på videreutvikling.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter, Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Tiltak 3: Strategier for publisering med høy kvalitet

Enheter og miljøer ved UiO har betydelig spredning i utfordringene knyttet til publisering. For noen enheter er publiseringsvolumet for lavt. For andre enheter er utfordringen å styrke kvaliteten i publiseringene for å nå ambisjonene i Strategi2020.

Til tross for en generell positiv utvikling er det fortsatt for mange miljøer som publiserer lite i fagfelleverderte publiseringskanaler. Flere enheter har også likestillingsutfordringer knyttet til publisering. Det forventes at enhetene gjennomfører tiltak på disse områdene.

Ledere skal bringe publisering inn som tema i den løpende dialogen med medarbeidere.

Mange miljøer har akseptabelt eller høyt volum av publikasjoner, og bør legge vekt på å heve kvaliteten i hver enkelt publikasjon, selv om dette kan føre til at antall publikasjoner og publikasjonspoeng går ned.

Tiltaket skal bidra til at UiO når målsettingen om gjennomsnittlig 1,3 publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk, samt at UiO øker andelen av publisering som får særlig høy internasjonal synlighet og gjennomslag.

Basert på enhetenes erfaringer med publiseringsstrategier (jf. milepæl 31.12.2013) skal det gjennomføres et arbeid for å avklare om enhetene har adekvate virkemidler for å følge opp strategiene.

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2014 Det skal foreligge en gjennomgang av eksisterende virkemidler for å følge opp strategiene for publisering med høy internasjonalisering og gjennomslag, samt forslag til nye virkemidler der det er nødvendig.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter med støtte fra Forskningsadministrativ avdeling

Tiltak 4: Utvikling av internasjonalt strategisk samarbeid

Strategi2020 har strategisk samarbeid som et viktig innsatsområde for internasjonalisering. Slikt samarbeid favner både utdanning, forskning og innovasjon, og kan inngås på forskjellig nivå ved institusjonen og med ulike formål. En type samarbeid er strategisk nettverksbygging på ledelsesnivå i forsknings- og utdanningspolitiske fora, en annen er strategiske partnerskap med et utvalg ledende universiteter både på institusjons- og fakultetsnivå, og en tredje er tematiske samarbeid med gode internasjonale fagmiljø. UiO har strategiske samarbeidsavtaler med University of Minnesota og University of California, Berkeley. Det vil være aktuelt å utarbeide en plan for UiOs engasjement med andre prioriterte land og områder.

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2014 Grunnlaget for UiOs Nordområdesatsing skal være avklart.

30.06.2014 UiOs eierskap eller deltakelse i utenlandssentrene skal være evaluert.

30.06.2014 Det skal foreligge forslag til utvikling av etablerte og nye strategiske partnerskap i prioriterte land utenfor Europa og i det globale sør.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Tiltak 5: Videreutvikling av forskningsinfrastruktur

Strategi 5 i Strategi 2020 slår fast at «Forskning i internasjonal front skal understøttes av strategiske investeringer og samarbeid om forskningsinfrastruktur».

Universitetsstyret vedtar juni 2013 nye prinsipper for investeringer i og bruk av forskningsinfrastruktur, herunder forvaltningsregime for UiO tilpasset muligheter for ekstern finansiering fra EU og Forskningsrådet. Dette omfatter forvaltningen av øremerkede midler til forskningsinfrastruktur på UiOs budsjett og håndteringen av eksterne store utlysninger, regionalt, nasjonalt og internasjonalt, som krever samordning og institusjonell prioritering. Et veikart for forskningsinfrastruktur, evt felles med Helse Sør-Øst RHF der det er hensiktsmessig, skal utarbeides. Arbeidet med en leiestedsmodell skal danne grunnlag for åpen tilgang til avansert forskningsinfrastruktur for UiOs samarbeidspartnere.

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2014 Infrastruktur og tjenester for sikker forskning på sensitive persondata er tatt i bruk

31.12.2014 God praksis, inkludert rutiner, veiledning og opplæring vedr. leiestedskostnader er implementert.

31.12.2014 Ny ordning for organisering og finansiering av infrastruktur etableres i samarbeid med NFR og de øvrige breddeuniversitetene

Ansvar:

Forskningsadministrativ avdeling, USIT, fakulteter og tilsvarende enheter

Læringsuniversitetet

Mål 2: *Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Nye studiepoeng per heltidsekvivalent	40,2	38,2	37,6	37,9	43,2	42,3	46,0

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at studentene ikke får tilstrekkelig oppfølging til å kunne lykkes med studiene sine og for at UiO ikke legger til rette for studentaktive læringsformer som bidrar til høy kvalitet og relevans i utdanningene.

Strategier:

7. *Universitetet i Oslo skal tilby utdanninger som tiltrekker seg studenter som har forutsetninger for, og som engasjeres av studier ved et fremragende forskningsuniversitet. Studentene skal tilbys forskningsbasert undervisning som danner og utdanner, også på tvers av etablerte faggrensener.*
8. *UiO skal tilby landets beste læringsmiljø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.*

Tiltak 6: Læringsmiljø og oppfølging av studentene

Fakultetene skal iverksette tiltak som møter de enkelte studieprogrammets utfordringer knyttet til rekruttering, læringsmiljø og oppfølging av studenter, inkludert internasjonale studenter.

Fakultetene skal sikre høy kvalitet i utdanningene og legge til rette for at studentene følger normerte studieløp. Studentene skal møte tydelige forventninger gjennom program- og emnebeskrivelser og gjennom møte med vitenskapelige ansatte i læringsprosessen. Studentene skal bevisstgjøres tidlig og underveis i studieløpet om utdanningens arbeidslivsrelevans for å være godt rustet til overgangen til arbeidslivet.

UiO skal rekruttere dyktige søkere, som er motivert for forskningsbaserte studier. Rekrutteringstiltak videreutvikles systematisk, basert på erfaring og kunnskap om målgruppene. Fakultetene skal iverksette tiltak for å styrke faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene Internasjonale studenter skal inkluderes i studentmiljøet og sikres et godt faglig utbytte og gode opplevelser på UiO.

Milepæler for gjennomføring:

- 15.08.2014 Det er gjennomført særskilte rekrutteringstiltak knyttet til skjev kjønnsbalanse i utvalgte studieprogrammer som ledd i UiOs samlede rekrutteringsarbeid.
- 31.12.2014: Alle studieprogrammene er lagt til rette slik at studentene bevisstgjøres om sin faglige og profesjonelle kompetanse, og alle masterstudenter tilbys kurs om jobbsøking.
- 31.12.2014: Fakultetene har vurdert studentenes gjennomføring på studieprogrammene og iverksatt tiltak for å følge opp studentene.

- 31.12.2014: Fakultetene har iverksatt tiltak for å styrke faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene.
- 15.04.2015 UiO har iverksatt rekrutteringsplanen for internasjonale studenter.
- 31.12.2015 UiO fyller alle studieplassene i realfag med velkvalifiserte søkere
- Ansvar:** Fakultetene, Studieavdelingen og Karrieresenteret.

Tiltak 7: Nyskaping i undervisning og læring

Det skal være god sammenheng i studieprogrammene mellom læringsmål, undervisning/læringsformer og vurdering. Studentene skal være aktive deltakere i forskningsnær utdanning og skal møte dyktige og engasjerte forskere i undervisningen på sine fagfelt. Et viktig grunnlag for høy kvalitet og relevans i utdanningene er varierte undervisnings- og vurderings- og læringsformer, inkludert digitalt støttede læringsformer. Internasjonalisering skal brukes aktivt som et virkemiddel for økt kvalitet i UiOs utdanninger. Utdanningsaktiviteten skal organiseres slik at den sikrer balanse mellom tid til utdanning og forskning. Professor II-ordningen og annen lærerutveksling med utenlandske universiteter skal utvides og gjøres mer systematisk for å gi studentene gode rollemodeller for mobilitet. Forskerutveksling skal som hovedregel også inkludere bidrag i undervisning.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.04.2014 Alle studieprogrammer har definert hvordan studentene kan aktiviseres i forskningsbasert utdanning.
- 31.12.2014 UiO har opprettholdt en høy andel av tildelingen fra Norges-universitetet
- 31.12.2014 Utarbeidet en digitalisert arbeidsflyt for eksamensprosessen
- 31.12.2014 Valgt og pilotert standardiserte verktøy for digital eksamen
- 31.12.2014 UiO har utviklet en infrastruktur for opptak, lagring og deling/ gjenbruk/podcast av forelesninger og læringsressurser, og stimulert til bruken av denne i undervisningen
- 31.12.2014: 75 % av alle skoleeksamener gjennomføres digitalt.
- Ansvar:** Fakultetene, sammen med Fagområdet for universitetspedagogikk, Studieavdelingen, Forskningsadministrativ avdeling, Universitetets senter for informasjonsteknologi og Universitetsbiblioteket.

Strategi:

- 10.** *Forskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer.*

Tiltak 8: Kvalitetsheving av ph.d.-utdanningen

Det skal gjennomføres tiltak som fremmer internasjonalisering, tverrfaglighet og samarbeid på tvers.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2014 Basert på styrets behandling av rapporten Akademisk, attraktiv, allsidig. En helhetlig plattform for ph.d.-utdanningen ved UiO (V-sak 3, 23. april 2013) skal det det være foretatt en strategisk gjennomgang av ph.d.-utdanningen ved UiO.
- 30.06.2014 Det administrative støtteapparatet, med avklarte roller og ansvar skal være på plass
- 31.12.2014 Den generiske kursporteføljen skal være på plass
- 31.12.2014 Et fast kompetansetilbud for veiledere skal være på plass

Ansvar: Fakultetene i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling og Organisasjons- og personalavdelingen

Strategi:

11. *UiO skal tilby landets beste lærerutdanning og øke rekruttering av gode studenter innenfor realfag.*

Tiltak 9: Videreutvikling av lærerutdanningen ved UiO

Lærerutdanningen ved UiO består av både en femårig integrert lektorutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning som påbygning til fagstudier. For å sikre god kvalitet i lærerutdanningen kreves utstrakt samarbeid på tvers av UiO.

Videreutviklingen av UiOs lærerutdanning skal skje innenfor rammene av nye rammeplaner. Lærerutdanningen skal videreutvikles med fokus på en god balanse mellom fag og profesjonsretting, god kobling mellom teori og praksis, samt bedre studiekvalitet ved å:

- videreutvikle og sikre det tverrfakultære samarbeidet om lektorprogrammet
- videreutvikle universitetsskolekonseptet
- sikre et slagkraftig senter for fremragende utdanning – Pro Ted – og god integrering mellom aktørene

UiO skal kontinuerlig ha et blikk på hvordan lærerutdanningen skal utvikle seg i årene framover og være åpen for å prøve ut nye måter å gjøre dette på, innenfor de rammer som er lagt. Det vil bli satset spesielt på å sikre en god organisering av det tverrfakultære samarbeidet og samarbeid om de forskjellige studieretningene. Det er allerede igangsatt et utredningsarbeid om en alternativ organisering innenfor realfag som ivaretar Det matematisk-naturvitenskapelige fakultets faglige behov.

Milepæler for gjennomføring:

15.08.2014 Programbeskrivelsen for lektorprogrammet er oppdatert og i tråd med forskrift om rammeplanen for integrert lærerutdanning trinn 8-13.

Ansvar: Det utdanningsvitenskapelige fakultet i samarbeid med Det teologiske fakultet, Det humanistiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det Samfunnsvitenskapelige fakultet.

Et samfunnsengasjert universitet

Mål 3: *Universitetet i Oslo skal gjennom aktiv dialog og samarbeid bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å løse det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.*

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke framstår som en tydelig og relevant samfunnsaktør og attraktiv samarbeidspart.

Strategi:9

- 13.** *Universitetet i Oslo skal dele kunnskapen og styrke dialogen med samfunnet. Forskningsbasert kunnskap skal komme til anvendelse gjennom et tettere samarbeid med institutter, offentlige og private virksomheter*
- 16.** *UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.*

Tiltak 10: Innovasjon: gjennomføre UiOs handlingsplan for innovasjon

Innovasjon er en del av UiOs kjernevirksomhet, og skal integreres i utdanning, forskning og formidling. Handlingsplanen for innovasjon er basert på en bred forståelse av innovasjon og hvordan forskningsintensive universiteter bidrar til innovasjon.

UiO medvirker til innovasjon direkte gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra ansatte og studenter. Det mest betydelig bidraget til innovasjon skjer imidlertid indirekte gjennom utdanning av kandidater, nyskapende forskning og gjennom utveksling av kunnskap med næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor. UiO har som hovedstadsuniversitet en prioritert samarbeidspartner i Oslo Kommune.

I henhold til ideen om kunnskapstrianglet er det behov for en tettere sammenkobling mellom utdanning, forskning og innovasjon for å kunne bidra optimalt.

I den tre-årige handlingsplanen presenteres tiltak for å styrke UiOs bidrag til innovasjon innenfor fire innsatsområder: ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører og synliggjøring av UiO som et innovativt universitet. Det forventes at fakultetene og tilsvarende enheter velger ut tiltak der de har komparative fortrinn.

UiO skal ha være en aktiv deltaker i dialogen med samfunn, skole og arbeidsliv om utdanningenes innhold og relevans. UiO etablerer råd for samarbeid med arbeidslivet som skal være et tillegg til den kontakten som skjer på program- og fakultetsnivå.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.06.2014 Fakultetene skal tydeliggjøre hva et utvidet innovasjonsbegrep innebærer og hvordan det skal inkluderes i forskning, studier og formidlingsaktivitet. Konkrete tiltak skal være igangsatt, og det skal foreligge en plan for tiltakene i handlingsplanen som skal gjennomføres de kommende årene.
- 31.12.2014 Fakultetene har oppdatert kriterier for bedømmelse av kvalifikasjoner ved tilsetting og kompetanseopprykk, slik at innovasjonsaktivitet i vid forstand defineres som meritterende.

31.12.2016: UiO har videreført og utviklet det skolefaglige samarbeidet med Oslo kommune.

Ansvar: Fakultetene og underliggende enheter, sentraladministrasjonen

Tiltak 11: Grønt UiO

UiOs miljøråtsatsing skal videreføres. Tiltak med synlig effekt prioriteres. UiOs miljøprofil skal gjenspeiles i anskaffelser. Fakultetene har ansvar for faglig miljøprofil.

Arbeidet med Grønt UiO skal koordineres med UiO Energi. Ansvaret for konkrete miljøtiltak ligger i Eiendomsavdelingen.

Grønn IT skal utvikle og sette i drift tiltak som reduserer IT-virksomhetens miljøbelastning og fremmer målet om et grønt universitet

Milepæler for UiO sin generelle miljøråtsatsing:

- 31.12.2014 Flere enheter ved UiO er miljøsertifisert
- 31.12.2014 Første fase i UiOs 3-årig handlingsplan for etablering av UiO som et grønt universitet er gjennomført.
- 31.12.2014 UiOs internasjonale rolle på miljøområdet er styrket
- 31.12.2014 Egen miljørapport for UiO er utarbeidet
- 31.12.2015 Kildesorteringsgraden har økt til minst 50 prosent
- 31.12.2015 Rutine for årlig kvantifisering av og rapportering av prosjektenes samlede miljøbelastning er innført

Ansvar: Eiendomsavdelingen

Milepæler for grønn IT:

- 31.12.2014: Tatt i bruk infrastruktur for ulike typer videokonferanser og webmøter
- 31.12.2014: Implementert tiltak som reduserer tiden arbeidsplassutstyr må være påslått og effektiviserer strømforbruket når de er påslått
- 31.12.2014 Ny utskriftsløsning implementert ved hele UiO

Ansvar: Universitetets senter for informasjonsteknologi

Strategi:

17. *Universitetsmuseene skal utnyttes bedre, for å skape økt interesse for forskning og for universitetet.*

Tiltak 12: Bedre synliggjøring av universitetsmuseene

Synliggjøring av universitetsmuseene gjennom fornying av basisutstillinger, digitalisering og sikring av samlingene og tilgjengeliggjøring på web. Planlagte byggeprosjekter skal føre til bedre formidling av og interesse for museenes virksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.04.2014 Detaljprosjektering av rehabilitering W. C. Brøggers hus ved NHM skal være avsluttet.
- 30.06.2014 Prosjektbeskrivelse for fornying av KHMs basisutstillinger skal være ferdig utarbeidet, finansieringsgrunnlaget for prosjektet skal være avklart.
- 31.12.2014 Fornyning av basisutstillingene skal være ferdig (NHM).
- 31.12.2014 Utstilling knyttet til grunnlovsjubileet 2014 er gjennomført (KHM)

- 31.12.2014 Ombygging av eksisterende leielokaler til laboratorier og økt
magasinkapasitet (KHM) skal være avsluttet.
- 31.12.2015 Digitalisering av samlingene (NHM) er avsluttet
- Ansvar:** Museene og Eiendomsavdelingen

Et handlekraftig universitet

Mål 4: *Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktivitetene.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Nye studiepoeng per heltidsekvivalent	40,2	38,2	37,6	37,9	43,2	42,3	46,0
EU-tildeling - volum	53 261	51 883	68 829	45 617	83 380	88 178	100 000
NFR-tildeling - volum	591 192	651 815	633 880	649 137	666 695	703 072	720 000

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå gjennom tydeligere forventninger til lederens oppgaver og prioriteringer, bedre evne til faglige prioriteringer gjennom stillingsplaner og bedre samspill mellom eksterne inntekter og egne prioriteringer, rekruttering og utvikling av de beste gjennom satsning på toppmiljøer, bedret finansiering/internt handlingsrom gjennom aktive stillingsplaner, sterkere prioriteringer, økte eksterne inntekter innen prioriterte områder og mer effektiv forvaltning.

Forankring av prioriteringer ved at UiO viser prioriteringene i handling. Gjennom forbedret forvaltning vil omdømme styrkes.

Strategi:

18. *Ressursene skal fordeles på basis av kvalitet og relevans i aktiviteter og miljøer, og de faglige prioriteringene skal legges til grunn. Forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer som utmerker seg med høy kvalitet skal ha gode betingelser.*

Tiltak 13: Konkurransarenaer med særlig høy kvalitet

Fakulteter og museer skal vise til dokumenterbar omprioritering av ressurser for realisering av faglige prioriteringer.

UiO er avhengig av at fagmiljøer vinner prestisjefylte utlysninger som tildeles på grunnlag av høy faglig kvalitet i forskning og utdanning (herunder SFF, SFU, FRIPRO, ERC). UiO skal utvikle støtteapparat og tilby kompetanseutvikling som legger til rette for at aktuelle kandidater lykkes på disse arenaene.

Antall ERC-søknader skal økes. Det skal utvikles målrettede tiltak for utvikling av kandidater til ERC Starting Grants og Erc Consolidator Grants.

Fagmiljøene må posisjonere seg for en ny nasjonal utlysning: FME Energisystem.

Ansvar: Fakulteter og tilsvarende enheter: Frembringe gode søknader:
Fakultetene: Utvikling av målrettede tiltak for yngre potensielle ERC Starting Grants mottakere.
Fakultetene og Forskningsadministrativ avdeling: Støtteapparat.
Organisasjons- og personalavdelingen: Kompetanseutvikling

Strategi:

- 19.** *UiO skal sikre at grunnfinansiering og ekstern finansiering virker gjensidig forsterkende, gjennom fokus på total kostnadene og mer aktiv prioritering av områder for ekstern finansiering.*

Tiltak 14: Økt innhenting av eksterne midler

UiO skal ha en betydelig økning av finansiering fra EU-systemet og fra Forskningsrådet, men også fra private bidragsytere og samarbeidspartnere. UiO skal ha støtteapparat, tilby kompetanseutvikling og økonomiske insentiver som gjør det attraktivt for forskere å søke eksterne midler.

Alle enheter skal gjennomgå og vurdere lokale tiltak for innhenting av eksterne midler fra relevante kilder, både EU og Forskningsrådet og private bidragsytere. Det skal særlig legges vekt på EUs Horizon 2020 og Forskningsrådets tematiske satsinger. Enhetsledere skal ansvarliggjøres for innhenting av eksterne midler som bidrar til realisering av faglige prioriteringer og handlingsrom. Fakultetene skal spesielt legge til rette for at prosjektledere kan påta seg koordinatorprosjekter i Horizon2020 uten unødig administrativt merarbeid.

Frister og milepæler for gjennomføring:

- 30.09.2014 Fakultetene rapporterer om sine tiltak og foreløpig effekt i plandialogen.
31.12.2014 Alle enheter har utviklet tiltak og god praksis for innhenting av midler fra EU og Forskningsrådet.

Ansvar: Fakultetene

Strategi:

- 20.** *Strategi: For å kunne gi ansatte og studenter gode rammebetingelser og nødvendig utstyr, skal alle enheter ha en god balanse mellom lønnskostnader og driftskostnader*

Strategi:

- 23.** *UiO skal videreutvikle en effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon.*

Tiltak 15: Internt handlingsrom – administrativ utvikling

IHR som prosjekt avsluttes i 2013. Arbeidet med kontinuerlig forbedring av administrative områder for å skape økt handlingsrom for primæraktiviteten fortsetter. Konkrete aktiviteter som er igangsatt skal videreføres og implementeres. Arbeidsformen med tettere samhandling mellom nivåene skal videreutvikles. Særlig viktig er samhandlingen mellom nivåene om forbedringer.

De konkrete aktivitetene er:

- Implementering av ny organisering i sentraladministrasjonen
- Forbedre oppfølging av eksternfinansiert virksomhet
- Studieadministrasjon
  - Masteropptak
  - Innpassing og godkjenning
  - Inn- og utreisende studenter
  - Eksamen
- UiO-web
- Bilagslønn
- UiO-arkiv

Milepæler for gjennomføring:

Under utarbeidelse

Ansvar: Universitetsdirektør

Tiltak16: Infrastruktur - Areal og IT

Planlagte rehabiliteringsprosjekter skal sikre bærekraftige, energieffektive og funksjonelle bygninger.

Det arbeides med en samlet arealløsning for Det juridiske fakultet i sentrum. UiO utreder også en rekke strategiske nybyggprosjekter som forutsetter finansiering over statsbudsjettet. Det gjelder: Livsvitenskapsanlegg, nybygg for kulturhistorisk museum, nybygg for klinikkfunksjonene ved Det odontologiske fakultet, nytt veksthus på Tøyen.

Universitetets IT-infrastruktur, IT-tjenester og administrative IT-systemer videreutvikles for å støtte opp om og bidra til å nå universitetets mål for forsknings- og utdanningsvirksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2014 Skisseprosjekt nybygg for Livsvitenskap foreligger
- 31.12.2014 Rammeverk for skytjenester er på plass
- 31.12.2014 Nettverksinfrastruktur på maskinrommene revidert og oppgradert
- 31.12.2014 Bedre trådløs dekning i UiOs lokaler
- 31.12.2014 Ny og grønnere utskriftsløsning utrullet
- 31.12.2014 Planlegging av grønt maskinrom i Life Science-bygget

Det gode universitetet

Mål 5: *Universitetet i Oslo skal legge til rette for at studenter og ansatte skal realisere sitt potensial i et godt arbeids- og læringsmiljø*

Under det Gode Universitet er prioriteringen for den første perioden allerede lagt ned gjennom universitetsstyrets vedtak av HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte 2010-2012 og Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2010-2012, samt vektleggingen av HMS-arbeidet i Strategi2020.

Personalpolitikken skal videreutvikles gjennom toårige handlingsplaner, slik at den gir gode og tydelige rammer og virkemidler for oppfølgingen av ansatte. Handlingsplaner på HR-området og likestilling skal oppdateres ved at det lages en felles HR-handlingsplan for alle ansatte for fremtidige perioder. Her vil tiltak for å fremme likestilling og hindre diskriminering på alle grunnlag inkluderes. Det skal foretas en ekstern evaluering av HR-handlingsplanen i 2014 (jf. Charter og Code oppfølging).

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioritertes i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå, forankring av prioriteringer, bedre rekruttering og utvikling av ansatte samt evne til faglig prioritering.

Strategi:

25. *Universitetet skal utvikle ledelsesfunksjonene med tydelige roller og ansvarsfordeling i alle deler av organisasjonen. Ansatte og studenter skal vite hvor beslutninger treffes og hvordan disse kan påvirkes gjennom medbestemmelse og universitetsdemokrati.*

Tiltak 17: Målrettet kompetanseutvikling og oppfølging av ansatte, styrke ledelsesfunksjonene og tydeliggjøre lederroller

Behovet for kompetanseutvikling blant ansatte skal belyses gjennom medarbeidersamtaler, og det skal utvikles et tilbud tilpasset behov og tilgjengelige ressurser.

Det skal utvikles et systematisk opplegg for kompetanseutvikling som støtter opp om strategiske satsinger og de behov virksomheten og medarbeiderne har.

IHR-prosessen vil kunne medføre omstillingsbehov for ansatte, og behovet for kompetansehevende tiltak skal utvikles og iverksettes. Det er avsatt midler til dette sentralt.

UiO skal i arbeidet med lederutviklingstiltak tydeliggjøre de forskjellige lederrollene. Lederne skal gis innføring i rammebetingelser og virkemidler for ledelse, samt opplæring i lederverktøy tilpasset en akademisk virksomhet. Det skal gjennomføres basis opplærings- og lederutviklingstiltak med fokus på å utvikle velfungerende lederteam på alle nivåer. Kompetanse om likestilling skal inkorporeres i lederutviklingsprogrammene.

Intern kompetanseutvikling ved UiO skal gis et stort løft ved bedre samordning. Ressursene skal brukes på tvers av fag og enheter og enhetene skal i større grad kunne lære av hverandre.

Gjennom IHR-prosessen skal ansvar og myndighet for de forskjellige lederrollene gjennomgås og avklares.

Milepæler for gjennomføring:

- 05.01.2014 Det skal foreligge et opplæringstilbud for medlemmer av styret og råd på alle nivåer i organisasjonen.
- 30.06.2014 Det skal foreligge et målrettet og systematisk kompetanseutviklingstilbud ved UiO, hvor også ansvarsfordelingen mellom fakultetene og tilsvarende enheter og de sentrale fagavdelinger er avklart.
- 31.12.2014 Det skal foreligge et mer systematisk oppbygd lederutviklingstilbud for ledere ved fakulteter og institutter, hvor også Fakultetslederprogrammet konsolideres.
- 31.12.2014 Det skal gis tilbud om lederutvikling til vitenskapelig og administrativt ansatte med faglig og administrativt ansvar for UiOs studieprogram
- Ansvar:** Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med aktuelle fagavdelinger, fakulteter og tilsvarende enheter.

Tiltak 18: Medbestemmelse, medvirkning og involvering

Ansattes muligheter til medvirkning skal styrkes gjennom god informasjon og kompetanseutvikling. Ansatte og studenter skal involveres i utforming av policy, blant annet gjennom bidrag til UiOs arbeid med å etablere seg som grønt universitet. God informasjon om UiO som organisasjon og beslutningsprosesser skal gjøres tilgjengelig for alle ansatte og studenter.

Det iverksettes tiltak som kan sikre at organisasjonene kommer tidlig inn i relevante beslutningsprosesser og får en reell medbestemmelse:

1. Det holdes temamøter om strategiske spørsmål. Partene kan her spille inn hva som skal diskuteres.
2. Det holdes felles opplæring for ledelsen og tjenestemanns-organisasjonene for å få en felles forståelse av partsamarbeidet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2014 Standardiserte introduksjonsprogram for nyansatte skal tilbys alle nyansatte av alle fakulteter/museer og større enheter.
- 30.06.2014 Brukervennlig nettinformasjon om organisasjon og beslutningsprosesser er tilgjengelig på alle nivåer i organisasjonen.
- 30.06.2014 Etablering av utvidet intro-program for engelskspråkelige medarbeidere
- 31.12.2014 Organisasjonskunnskapen skal økes gjennom et forbedret kompetanseutviklingstilbud
- Ansvar:** Organisasjons- og personalavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

26. *Universitetet i Oslos personalpolitikk skal ivareta alle grupper ansatte og tilby gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling*

Tiltak 19: Hensiktsmessig midlertidighet og gode karriereveier

UiO skal føre en aktiv politikk som sikrer god oppfølging av midlertidig ansatte. Midlertidige tilsetningskontrakter skal ikke brukes i større utstrekning enn strengt nødvendig. Kommunikasjonen om kriterier for ansettelse og karrieremuligheter innenfor og utenfor UiO skal være tydelig. UiO skal også arbeide for tiltak for mobilitet og forutsigbare karriereløp for kvinnelige og mannlige forskere både på nasjonalt og internasjonalt nivå, blant annet innenfor European Research Area (ERA).

Milepæler for gjennomføring:

- 31.04.2014 UiO skal følge opp vedtatte prinsipper for bruk av midlertidighet, og justere disse hvis nødvendig i forhold til enhetenes utfordringer på området.
- 31.12.2014 Karriereveier ved UiO skal være tydelig beskrevet, i forhold til oppgaver, roller og utviklingsmuligheter.
- 31.12.2014 UiO har utredet hvordan en «tenure track»-stilling kan innplasseres i det norske systemet, og har begynt implementering av satsingen.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Økonomi- og planavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

27. *Arbeids- og læringsmiljøet skal prioriteres høyere, herunder den fysiske infrastrukturen.*

Tiltak 20: Helse, miljø og sikkerhet

Det skal etableres policy og leveranser som sikrer systematisk forebyggende HMS-arbeid lokalt. HMS skal være tema på alle møter i styrende organer ved UiO.

UiO har deltatt i et arbeid på nasjonalt nivå (SAK-midler) med utarbeidelse av et UHR-spesifikt konsept for arbeidsmiljøundersøkelser.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.03.2014 Helhetlig HMS-opplæring som ivaretar kravene i HMS-lovgivningen er utviklet og igangsatt.
- 31.03.2014 System for målrettede helseundersøkelser skal være utviklet og implementert.
- 30.06.2014 System for avviksrapporing av HMS-hendelser skal være implementert.
- 30.06.2014 Utvikling og implementering av HMS-policies med tilhørende fellesprosedyrer og hjelpemidler skal være ferdigstilt og i tråd med arbeidsmiljøstandarden OHSAS 18001.
- 30.06.2014 Gjennomført analyse og foreslått eventuelle overordnede tiltak basert på den første arbeidsmiljøundersøkelsen.
- 30.06.2014 Alle enheter har gjennomført ledelsens gjennomgang av HMS-styringssystemet.
- 30.04.2015 Alle fakulteter/museer/sentrale enheter har gjennomført nytt opplegg for arbeids- og klimaundersøkelse (ARK)
- 30.06.2015 Revisjonsprogram basert på OHSAS 18001 er utviklet og igangsatt.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

28. *Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn.*

Tiltak 21: Strategisk, offensiv og profesjonell rekruttering av ansatte

UiO skal heve kvalitet i rekrutteringen gjennom profesjonalisering av rekrutteringsprosess og ved økt rekrutteringskompetanse i organisasjonen. Faglige prioriteringer og langsiktig bemanningsplanlegging skal gjøre rekrutteringen mer strategisk og forutsigbar samt bidra til å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Internasjonale og kvinnelige kandidater skal identifiseres og motiveres til vitenskapelige toppstillinger. Vurderingen av søkerne skal følge tydelige kriterier og fremme faglig kvalitet og kompetanse tilpasset stillingen.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2014 UiO skal ha formulert og iverksatt en offensiv rekrutteringsstrategi i tråd med ambisjonsnivået i Strategi2020.
- 31.12.2014 Ekstern evaluering av rekruttering skal være gjennomført som ledd i evalueringen av UiOs oppfølging av Charter og Code (HR-Excellence in Research).
- 30.06.2015 Analyse av rekrutteringsbehov inkludert stillingssammensetning sett opp mot aldersavgang (VA) er gjennomført, og tiltak foreslått.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Plan for tildelt bevilgning 2014

Disponering av tildelt bevilgning er beskrevet i universitetsdirektørens styrenotat om fordeling 2014. UiOs årsplan 2014-16 viser de viktigste prioriteringene for organisasjonen som helhet med særlig vekt på målsettinger som krever en institusjonell tilnærming. Prioriteringene og tiltakene vil være førende for hvilke saker ledelsen på alle nivåer i organisasjonen skal ha særlig fokus på. Årsplan skal gjenspeile UiOs ambisjoner, men må også være realistisk i forhold til de økonomiske rammebetingelsene.

De viktigste nye strategiske grep i 2014

Prioriteringer i årsplan knytter seg i stor grad til forskningskvalitet og studiekvalitet, i tillegg til grunnverdier som er ny hovedprioritering i 2014. UiOs nye sentrale satsninger for 2014 er knyttet opp til UiOs strategi og årsplan.

De viktigste strategiske grepene ved fordeling av midler for 2014 er:

- Styrke fakultetenes generelle ramme med 30 mill. kroner til å bedre forskningskvalitet og studiekvalitet. En positiv utvikling av den generelle økonomiske rammen gir fakultetene handlingsrom til å gjennomføre prioriterte tiltak. Særlig viktig er videreutvikling av faglige prioriteringer, som er et sentralt tiltak i årsplanen.
- Forhåndsdisponere 100 mill. kroner til investeringer i forskningsinfrastruktur. Dette innebærer et faglig løft for utstyrstunge områder og støtter med det opp under årsplantiltaket videreutvikling av forskningsinfrastruktur. Med de nye rammebetingelsene der eksterne finansører er villig til å betale for bruk av eksisterende utstyr vil denne engangsinvesteringen gi enhetene mulighet for å øke sine fremtidige inntekter og med det forbedre evnen til å reinvestere i utstyr.
- Prioriteringer knyttet til vedlikehold av bygningsmassen: det er prioritert tiltak for til sammen 72 mill. kroner som Eiendomsavdelingen vil finansiere innenfor egen ramme. De prioriterte tiltakene er knyttet til forbedringer av studentarealer og sikringstiltak.

Fordeling gjennom finansieringsmodellen

Hovedandelen av midlene fra statsbevilgningen fordeles på bakgrunn av finansieringsmodellen som er vedtatt av universitetsstyret. Dette gir god forutsigbarhet for enhetene og gjør fordelingsarbeidet for styret vesentlig enklere. I modellen fordeles mest midler gjennom basiskomponenten der antall studieplasser er sentralt. Fordeling på bakgrunn av utdanning og forskningsresultater (UiOs 6 resultatindikatorer) er det som gir størst omfordelingseffekt mellom enhetene.

Forskningskvalitet

I nasjonal sammenheng har UiO gode resultater knyttet til forskning. Ambisjonene i strategi2020 er å heve oss i en internasjonal kontekst. I årsplanen vil forskningskvalitet være et prioritert område gjennom hele perioden. Det er vedtatt tre kvantitative indikatorer med ambisjoner for dette området.

I årsplanen løftes videreutvikling av faglige prioriteringer som en viktig prioritering. Fortsatt er tiltak knyttet til strategier for publisering av høy kvalitet og

konkurransarenaer med særskilt høy kvalitet prioritert.

UiO vedtok i 2011 sin Open Access-politikk. Satsningen på Open Access styrkes i 2014. Publisering i Open Access tidsskrifter koster penger fordi kvalitetssikringen av artikler ikke finansieres av abonnementsinntekter. Det avsettes 2 mill. kroner årlig for å dekke disse kostnadene fra fagmiljøene. Det avsettes dessuten 0,8 mill. kroner i 2014 og i 2015 for å øke antall publikasjoner i UiO vitenarkiv, DUO samt bedre UiOs tjenester knyttet til Open Access. Satsning på Open Access styrker UiO som et samfunnsengasjert universitet som deler kunnskapen både nasjonalt og internasjonalt.

Det avsettes 13 mill. kroner årlig i 3 år for å bidra med egenandel til økningen i fri forskningsstøtte til. Midler til fri forskningsstøtte er viktig for å støtte opp under faglige prioriteringer.

UiO innførte i fordelingen for 2011 et toppforskningselement i den interne finansieringsmodellen. Dette medfører at når et fakultet eller tilsvarende enhet får tilsagn om et nytt toppmiljø på linje med Senter for fremragende forskning (SFF), Nordisk senter for fremragende forskning (NCOE), European Research Council (ERC) og sentre for fremragende undervisning (SFU) gir det grunnlag for en varig tildeling til vertsenheten. EU utvider sin ERC-ordningen med Consolidator Grant (CoG). UiO utvider sin ordning tilsvarende for å styrke de nye toppmiljøene og dermed de faglige prioriteringer. Forventet kostnad er 1,2 mill. kroner i 2014, det forventes at nivå vil øke med 1,2 mill. kroner per år.

Det bevilges 4 millioner kroner årlig til implementering og drift av felles IT-system for helsefaglig forskning. Systemet skal gi gode tjenester til miljøer som forsker på sensitive data.

Studiekvalitet

Studiekvalitet er et varig grunnleggende fundament i årsplanen på linje med forskningskvalitet. Dette synliggjør at disse to områdene er bærebjelkene i UiOs strategi.

I årsplanen videreutvikles de fleste tiltakene knyttet til studiekvalitet. Nyskaping i undervisning og læring skal prioriteres særskilt.

Forslaget om styrkingen av enhetens rammer med 30 mill. kroner er det viktigste virkemidlet i fordelingen for å gi rom for bedre studiekvalitet.

Et annet viktig virkemiddel for bedre studiekvalitet/læringsmiljø er utvikling av studentarealer slik at de er bedre tilpasset studentenes behov. Ved prioritering av prosjekter i Eiendomsavdelingen skal dette forholdet veie tungt. For 2014 prioriteres utbedringer i studentarealer i Kristine Bonnevis hus, Geitemyrsveien samt forbedring av Juridisk fakultets arealer i sentrum.

UiOs ambisjoner i strategi 2020 er å styrke vårt engasjement i globale utfordringer. UiO har betydelig kompetanse innen området Global Governance. Det er avsatt 1 mill. kroner i 2014 for utvikling av et nytt masterstudium innen Global Governance.

I juni 2011 vedtok universitetsstyret å støtte opprettelsen av et norsk senter ved University of California, Berkeley med navnet The Peder Saether Center of advanced study. Senteret er et samarbeid mellom 8 institusjoner. Senteret gir våre studenter mulighet for utveksling med et høyt rangert universitet i USA. Det er avsatt 10 mill. kroner over 7 år.

Det er avsatt 0,8 millioner kroner annet hvert år til jevnlige kandidatundersøkelser og arbeidsgiverundersøkelser. Erfaring viser at denne type undersøkelser gir meget nyttig faktabasert informasjon for utvikling av studie-, program- og emneporteføljen. Undersøkelsene vil bli et viktig element i kvalitetssikringssystemet og fornying av utdanning.

Prioriteringer av vedlikehold av bygningsmassen

UiO har over flere år økt prioriteringene av vedlikehold og utvikling av bygningsmassen. I fordelingen for 2013 økte man det varige nivået med 20 mill. kroner og i 2013 ble det bevilget 130 mill. kroner i særskilte prosjekter. På bakgrunn av forsinkelser i gjennomføring av prosjektene bevilges det ikke friske midler til nye tiltak. Styret har prioritert tiltak for til sammen 72 mill. kroner innenfor Eiendomsavdelingen eksisterende rammer for 2014. Tiltakene som prioriteres er knyttet til forbedringer av studentarealer og sikringstiltak.

Andre prioriteringer

Det er avsatt 22 mill. kroner til investeringer og flyttekostnader for KHM knyttet til magasinlokaler på Økern. Husleien dekkes gjennom omdisponering av arealer.

Det er et stort behov for å forsterke innsatsen for å sikre og bevare Oseberg-samlingen (KHM). Styret bevilget 4 mill. kroner i 2013 og KD fulgte opp med 30 millioner kroner i statsbudsjettet 2013. Styret har avsatt ytterligere 3,6 millioner kroner årlig i tre år for å sluttfinansiere dette prosjektet som sikrer Osebergsamlingen og bidrar med viktig forskning knyttet til bevaring av denne type gjenstander.

Brøggers hus, Geologisk museum på Tøyen er ett av tre bygg som trenger total rehabilitering. I fordelingen 2013 bevilget styret midler til å flytte samlingene fra Brøggers hus til Økern, man ga også startbevilgning for prosjektering av renovering av bygget. Det foreslås at det i 2014 bevilges 11 mill. kroner til slutføring av prosjektering.

2014 er Norges grunnlovsjubileum. Ved UiO feirer Botanisk hage og Det medisinske fakultet også 200 års jubileum. Dette er noe av bakgrunnen for at 2014 er valgt som verdiåret i årsplanen. Det er avsatt midler til et grunnlovsjubileum ved UiO og tilknyttede arrangementer ved Botanisk hage og Det medisinske fakultet. Avsetningen er til sammen på 4,95 mill. kroner.

Det er avsatt 3,4 mill. kroner årlig til medfinansiering av videreføringen av Store Norske Leksikon. Organisasjonsform er ikke endelig avklart.

Fordeling 2014 fordelt på hovedaktivitet og enheter

	Utdanning	Forskning	Samfunn	Samlinger	Infrastruktur/ sentrale tj.	Sum
TEOL	14 510	17 873	0	0	7 128	39 511
JUR	165 825	55 601	0	0	21 029	242 454
MED	280 461	260 812	0	0	58 703	599 976
HF	326 995	160 104	1 912	0	94 927	583 938
MN	243 496	489 270	0	0	148 868	881 634
OD	120 026	65 006	0	0	13 878	198 910
SV	261 072	126 124	0	0	9 681	396 877
UV	134 908	64 641	0	0	29 818	229 367
Fakulteter	1 547 294	1 239 430	1 912	0	384 031	3 172 668
KHM	0	10 214	0	84 224	0	94 439
NHM	7	16 741	0	94 413	0	111 161
Museer	7	26 956	0	178 637	0	205 600
SUM	1 372	16 908	0	0	0	18 280
STK	1 119	11 661	0	0	0	12 780
MLS (inkl. BiO)	0	64 493	0	0	0	64 493
ISS	3 379	8	0	0	6 865	10 252
Apollon	0	0	0	0	3 100	3 100
Uniforum	0	0	0	0	3 159	3 159
Sentre	5 869	93 070	0	0	13 125	112 063
UB	0	210	0	228 404	12 000	240 615
SA:						
TA	0	0	0	0	380 000	380 000
USIT	0	0	0	0	115 209	115 209
SA 9	0	0	0	0	267 202	267 202
UiO fellestiltak	9 710	128 029	14 400	0	240 723	392 862
UiO-bank	0	0	0	0	-124 708	-124 708
Infrastruktur/ sentrale tj.	9 710	128 239	14 400	228 404	890 425	1 271 179
Total sum	1 562 880	1 487 695	16 312	407 042	1 287 581	4 761 510